

Lietuvos Respublikos Seimo *penktoji sesija*

2019 m. sausio 12 d.
254 ir 255 posėdžiai

Stenogramos

138

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2019 m. sausio 12 d.

Rytinis posėdis Nr. 254

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. sausio 12 d. (šeštadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3143 pateikimo tęsinys (V. Bakas)	8
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2893(3), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 29, 42, 51, 53, 60, 61, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo 62 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2894(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2895(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2896(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2897(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2898(2), Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3032 ir Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3033 pateikimo tęsinys (A. Veryga)	10
Nepriklausomybės Akto signataro Z. Vaišvilos kalba	17
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 1, 2, 7, 8, 13, 20 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3083, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3084, Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3085, Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3086 ir Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 5 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3087 pateikimas (A. Veryga)	20
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3157 pateikimas	24
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3151 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	24
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3146 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė)	24
Šio nutarimo priėmimas	25
Informaciniai pranešimai	25
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3151 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (R. Karbauskis)	25
Šio nutarimo priėmimas	27
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34 ¹ , 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3118 pateikimas (R. Karbauskis)	27
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34 ¹ , 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3139 pateikimas (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė)	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3162 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Širinskienė)	34

Šio nutarimo priėmimas	34
Teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3144 pateikimas (A. Širinskienė)	34
Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3023, įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3024, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3025, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3026, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3027 ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3028 pateikimas (L. A. Linkevičius)	38
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ , 16 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIII-771 3 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1969(2) priėmimo tęsinys	40
Administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1393(2) priėmimas	40
Šio įstatymo priėmimas	41
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 preambulės, 1, 2, 3, 4, 5, 8 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2107(3)ES priėmimas	41
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3101(2) priėmimas	41

Vakarinis posėdis Nr. 255

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3142(2) svarstymas	44
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3157 pateikimo tęsinys	45
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2992(2) priėmimas	45
Šio įstatymo priėmimas	46
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2912(2) priėmimas	46
Šio įstatymo priėmimas	47
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1261(2) priėmimo tęsinys	47
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1924(3) svarstymo tęsinys	48
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3143 svarstymas ir priėmimas	53
Šio įstatymo priėmimas	53
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-786(3) svarstymo tęsinys	53
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3157 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (R. Karbauskis)	56
Šio nutarimo priėmimas	57
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 3, 4, 9, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36 ¹ , 36 ² , 36 ³ , 36 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3135 pateikimas	57

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-786(3) svarstymo tęsinys	58
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 42, 52, 53, 58, 65 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3061 pateikimas (E. Jovaiša)	59
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-3156 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Baura)	61
Šio nutarimo priėmimas	61
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3021 pateikimas (A. Baura)	61
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-815(3) pateikimas (A. Vinkus)	64
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos pratęsimo“ projekto Nr. XIII-3161 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	69
Šio nutarimo priėmimas	69
Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. sausio 15 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	69
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	71

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF	– Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF	– Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A	– alternatyvus teisės aktas
ES	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 254 STENOGRAMA

2019 m. sausio 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. sausio 12 d. posėdį. (*Gongas*)

Registruojamės.

Užsiregistravo 84 Seimo nariai.

9.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. sausio 12 d. (šeštadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Sveiki, Pirmininke. Norėčiau iš darbotvarkės frakcijos vardu išbraukti projektą Nr. XIIIIP-2622 kartu su lydimaisiais.

PIRMININKAS. Paminėkite darbotvarkės klausimą.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir taip toliau...

PIRMININKAS. Gerai, kas daugiau dėl darbotvarkės? J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Labą rytą, gerbiami kolegos. Gerbiamas Pirmininke, aš noriu frakcijos vardu paprašyti išbraukti 3 klausimą – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2893 su lydimaisiais.

PIRMININKAS. A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (TTF). Labas rytas. Gerbiamas Pirmininke, prašom išbraukti iš darbotvarkės mūsų pačių parengtą, frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ parengtą 2-8 klausimą – Mokslo ir studijų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3073.

PIRMININKAS. 3073, taip? Gerai. Kas daugiau? Daugiau dėl darbotvarkės? Justai Džiugeli, dėl darbotvarkės? Prašom.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Labas rytas, gerbiami kolegos. Gerbiamas Pirmininke, frakcijos vardu prašau išbraukti Vaiko teisių pagrindų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3135 su lydimaisiais. Ir keletas argumentų: pirmiausia Teisės departamentas yra registravęs gana daug pastabų – 45, o antras, ko gero, pagrindinis argumentas, sausio 9 dieną Žmogaus teisių komitetas rengė diskusiją šiuo klausimu, dalyvavo labai daug nevyriausybinių organizacijų, institucijų ir savo srities profesionalų, visi vieningai atkreipė dėmesį, kad iš tiesų reikėtų tobulinti ministerijos rengiamą įstatymo projektą, siūlyti kai kurias techninio pobūdžio korekcijas. Iš esmės prašome išbraukti šį klausimą, kad nebūtų pažeidžiami vaiko interesai. Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. 1-3 klausimą J. Olekas Socialdemokratų frakcijos vardu prašė išbraukti iš darbotvarkės. Prašom balsuoti. Pritariantieji J. Olekui balsuoja už, tie, kurie mano, kad turi likti darbotvarkėje, balsuoja kitaip.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 43, prieš – 25, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas. Kompleksinis 1-5 klausimas – dėl vaiko teisių. J. Džiugelis frakcijos vardu siūlė išbraukti iš darbotvarkės. Balsuojame. Pritariantieji J. Džiugeliui, kad klausimas būtų išbrauktas, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 38, prieš – 33, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

Darbotvarkės kompleksinis 2-1 klausimas su lydimaisiais. A. Nekrošius frakcijos vardu siūlė išbraukti iš darbotvarkės. Balsuojame. Pritariantieji A. Nekrošiui, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 61, prieš – 14, susilaikė 19 Seimo narių. Pasiūlymui pritarta.

Ir darbotvarkės 2-8 klausimas. A. Dumbrava siūlė išbraukti V. Bukausko siūlymą. Tam galime turbūt pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, pritarta bendru sutarimu.

Ar visai darbotvarkei taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Tęsiame posėdį.

9.07 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3143 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Žvalgybos įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3143. Pranešėjas – V. Bakas. Pateikimo tęsinys.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos. Pristatysiu Žvalgybos įstatymo projektą, kurį teikiame jums. Jo esmė yra ta, kad siūloma nustatyti, jog asmeniui, kuris būdamas žvalgybos pareigūnu ir vykdydamas tarnybines pareigas galimai padarė teisės pažeidimą dėl tarnybinės rizikos ribų viršijimo, yra įtariamas arba kaltinamas padaręs nusikaltimą, arba yra pateikti prieš jį ieškiniai, iš žvalgybos institucijai numatytų lėšų būtų užtikrinama teisinė pagalba, kompensuojama jos dalis. Trumpai tariant, dažnai atsitinka taip, kad pareigūnai, kurie sąžiningai tarnauja valstybei, visuomenei, saugo jos interesus, patys susiduria su pavojais ir atsiduria sudėtingose situacijose. Yra pavyzdžių, kai metami didžiuliai išteklių pareigūnų sukompromituoti, atkeršyti jam už jo veiklą, įvelti į daugybinius tariamus teisinius procesus, sukurti jam tokias tarnybos ir gyvenimo sąlygas, kurios jį priverstų atsitraukti, o jo kolegas, kitus žmones atgrasyti. Iš tiesų mes, taip pat ir Seimas, ir Valstybės gynimo taryba keliame mūsų žvalgyboms užduotis apsaugoti Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus, apsaugoti mūsų konstitucines vertybes. Esant tokiems geopolitiniams iššūkiams, artėjant šių ir kitų metų rinkimams, ypač svarbu, kad šios užduotys būtų vykdomos sėkmingai. Seimas, mes, turi galimybę priimti teisės aktus taip, kad pareigūnai galėtų būti saugesni ir užtikrinti, kad jeigu atsitiks taip, kad jie pateks patys į pavojų, valstybė stos į jų pusę.

Noriu iš karto pasakyti, kad panašus teisinis reguliavimas jau yra. Man atrodo, praėjusios kadencijos Seimas yra priėmęs ir Vidaus tarnybos statuto įstatymo panašias pataisas, kurios taikomos statutiniams pareigūnams, taip pat šios kadencijos Seimas yra priėmęs pataisas dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo. Iš esmės mes turime tokį vakuumą kalbant apie žvalgybos pareigūnus ir prokuratūros pareigūnus, todėl aš siūlyčiau šitam įstatymo projektui po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Paklausti nori Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, vakar, kai mes norėjome atidėti šitą klausimą iki kito posėdžio, iš jūsų pasklido tokios tarsi net ir panikos apraiškos. Ar atsitiko kas per naktį, ar tie *blogišiai* jau suvyniojo meškeres ir pabėgo nuo teisingumo?

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų vakar buvo daug emocijų. Mes kartais pasikeičiame griežtesnėmis replikomis, bet aš noriu prašyti, vėliau prašysiu jūsų pritarti, Seimo Pirmininko svarstyti ir priimti šį įstatymą ypatingos skubos tvarka, nes iš tiesų mes turime jau dabar problemą. Tai, ką aš sakau, nėra hipotetinė problema.

Dar daugiau. Noriu pasakyti, kad, pavyzdžiui, mūsų galbūt... Nežinau, jums žinoma arba tada noriu priminti, kad, pavyzdžiui, toje garsiojoje Sausio 13-osios byloje taip pat kyla grėsmė pareigūnams ir teisėjams, kurie nagrinėja tas bylas, nes yra norų juos persekioti visoje Europos Sąjungoje. Čia valstybė taip pat turės įstoti. Mes turime bendrą problemą, kad turime ne visai tobulą mūsų sąžiningai dirbančių, Lietuvai tarnaujančių pareigūnų apsaugos sistemą. Tai galime pataisyti nepaisydami visų emocijų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, emocijos emocijomis, bet yra pareigos, kurias einant emocijų nevalia rodyti, ir jūsų būtent yra tokios pareigos. Kitaip sakant, ar jūs atsiimate savo žodžius, kuriuos vakar isteriškai per šoninį mikrofoną visai Lietuvai pranešėte,

kad kažkas bando čia kažkokiam koncernui dirbti ir taip toliau? Ar tai buvo tikrai jūsų emocijos ir jūs sąžiningai dabar pasakote, kad pasikarščiavote, ir visa tai, ką jūs vakar prašėte užfiksuoti, būtent užprotokuluoti, nebentena aktualumo ir tiesiog mes dirbame toliau? Ačiū.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų čia turėtų būti tada abipusis pokalbis tarp opozicijos ir... Aš pasakyčiau taip, kad vakar tikrai buvo sukelta grėsmė, ir panašu, ta grėsmė niekur nedingo, kad šio įstatymo mes nepriimsime. Bet noriu jums pasakyti, pone Juozapaiti, šiandien „MG Baltic“ vienaip ar kitaip yra pradėjęs devynis procesus prieš Lietuvos pareigūnus, institucijas, užvertęs teismus skundais. Taip pat keičiasi ir tam tikra prasme teismų praktika, kada, pavyzdžiui, pareigūnas – VSD direktorius, traukiamas atsakomybėn kaip fizinis asmuo, privatus asmuo už tai, ką darė Valstybės saugumo departamentas daugybę metų, jam yra teikiami ieškiniai. Tai yra problema ir mes turime apsaugoti mūsų pareigūnus. Vakara buvo ne isterika, vakara buvo iš čia isterika. Jeigu jūs... (*Balsai salėje*) Ginkime mūsų konstitucinius pagrindus. Čia nėra nieko bendro su žodžio laisve.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, turiu konkretų klausimą dėl turinio. Šiaip skaitant projektą iki skliaustelių yra viskas gerai, tai yra jeigu padarė teisės pažeidimą dėl tarnybinės rizikos ribų viršijimo, iš žvalgybos institucijų lėšų kompensuojamos teisinių paslaugų išlaidos. Bet skliausteliuose yra įrašyta „jeigu yra įtariamas ar kaltinamas nusikalstamos veiklos padarymo...“.

Šiuo atveju mano klausimas būtų visai ne „MG Baltic“. O įsivaizduokime hipotetinę situaciją, kad prokuratūra iškelia bylą. Ar šiuo atveju reikia suprasti, kad žvalgybos institucija bylinėsis su prokuratūra, kaip sakoma, abi institucijos naudos valstybės lėšas?

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų yra pavyzdžių, kai dėl tarnybinės rizikos ribų pareigūnas gali atsidurti tokioje situacijoje, kai jis gali būti įtariamas nusikaltimo padarymu. Tai yra visiškai realios situacijos. Mes nekalbame apie tyčines nusikalstamas veikas, sąmoningas, kokį nors aplaidumą. Mes galime turėti tokių pavyzdžių, kai dėl pareigūno gali būti pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl rizikos ribų peržengimo. Tokiu atveju yra normalu, kai mūsų pareigūnams yra nekaltumo prezumpcija, yra tarnybinės rizikos ribos, kurios yra labai aukštos žvalgybos pareigūnams. Mano galva, normalu, kai tokiais atvejais institucija ištraukia ir padeda pareigūnui, jam atstovauja. Beje, pabrėžiu, tokia pati praktika yra ir vidaus tarnyboje, ir Specialiųjų tyrimų tarnyboje.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamasis komiteto pirmininke, tiesą sakant, kai kalbate apie konstitucinius pagrindus, nepamirškite, kad iš tikrųjų jų yra daugiau negu vienas. Žodžio laisvė taip pat yra vienas iš jų.

Mano klausimas taip pat yra susijęs su turiniu. Vis dėlto siunčiamas labai stiprus signalas, nes jūs pats minite konkrečią bylą, konkrečias jau reikalaujamas lėšas iš konkrečių pareigūnų. Ar tai vis dėlto negali sukelti pareigūnams ir šiokių tokių nebaudžiamumo jausmą, kad vis dėlto tada profesinė atsakomybė, kuri lygiai taip pat egzistuoja, bus padengta valstybės? Tai reiškia, kad preziumuojama, bent jau šiandien mes preziumuojame, Seimo nariai turėtų preziumuoti, kad pareigūnai klaidų nedarą. Jeigu jūs taip nemanote, gal galite pasakyti, kokiais saugikliais tai bus apibrėžiama, kad vis dėlto tai būtų subalansuota: kai reikia, apginama, bet kai reikia, pareikalaujama atsakomybės iš pareigūnų taip pat.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamasis Gabrieliau, ačiū už klausimą. Noriu dar kartą pabrėžti, kad žodžio laisvę ginu lygiai taip pat, kaip ir ginate jūs, ir šitas klausimas su tuo nesusijęs. Nebent kai susikompromitavę koncernų savininkai valdo žiniasklaidos priemones ir naudoja kaip ginklą prieš žodžio laisvę – tada taip. Bet atsakau į jūsų klausimą.

Žinote, šiandien Lietuvoje susiklosčiusi tokia situacija, kai, pavyzdžiui... Štai ir mūsų tyrimas parodė, dalyvavo visos frakcijos. (*Šurmuly salėje*) Ar galėčiau atsakyti į klausimą? Yra susiklosčiusi tokia situacija, kad, pavyzdžiui, aukštus pareigūnus, kurie aptarnauja vieno koncerno interesus, kai išaiškėja tokia jų veikla, priglaidžia koncernas. Yra netgi požymių, kad mokamas papildomas darbo užmokestis prie to, kas buvo. Čia mes matėme iš (...) informacijos. Bet kai sąžiningas pareigūnas, kuris saugo mūsų konstitucinius pagrindus, pats susiduria su problemomis, jis paliekamas vienas. Pavyzdžiui, atsimenate tokį atvejį, kai „Rubiconas“, kuris buvo kaltinamas, kad taip pat kišasi į politiką, iškėlė ieškinius FNTT dviem revizorėms už tai, kad jos atskleidė vi-

sas tas schemas, ir jos turėjo kaip fiziniai asmenys vaikščioti į teismus. Jas tapė to koncerno advokatai.

Tai yra ne pavieniai pavyzdžiai. Yra ir daugiau pavyzdžių. Generalinės prokuratūros prokurorai, kai praddami persekioti... (*Balsai salėje*) Aš kalbu apie tai, kad mes neturime išbaigto mechanizmo ginti pareigūnus, kai jie persekiojami dėl savo veiklos. Mechanizmai yra, tai yra sakoma ir įstatyme, tik tada, kai peržengiamos tarnybinės rizikos ribos, ir vadovo sprendimu, institucijos vadovo sprendimu, praktika taip pat yra. Taip pat yra Valstybės kontrolė, kuri kasmet audituoja kiekvieną instituciją ir visada gali signalizuoti arba uždegti lemputę, jeigu tokia praktika būtų piktnaudžiaujama.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausimų nėra. Motyvai. Ačiū pranešėjui. Motyvai už – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų reikalingas įstatymas. Žinoma, reikia kalbėti apie saugiklius, bet, pabrėšiu, žvalgybos institucijos kol kas ištis, aš manau, laikosi šiuo atveju gana tvirtai, saugikliai egzistuoja. Tačiau būtų labai gerai, aš kreipiuosi į komiteto pirmininką, kad mes nelinksniuotume iš tribūnos konkrečių bylų, tai yra medus tų žmonių, kurie kelia bylas advokatams, įsikišimas politikų į konkrečias bylas. Kuo daugiau linksniuosime, tuo jiems bus geriau. Ir aš visai nenustebsiu, kad jie kai kurias iš iškeltų bylų, parodę tokius įrašus, tiesiog laimės. Pritariu ir vis dėlto kviečiu liautis linksniuoti konkrečias bylas. Įstatymas nėra skirtas šiai bylai ar dar kokiai nors konkrečiai bylai, įstatymas yra skirtas žvalgybos pareigūnų apsaugai nuo persekiojimo, kurio gali ir privatūs asmenys ar dar kas nors imtis labai sąmoningai, siekdami sutrikdyti arba paveikti pareigūnų veiklą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pateikimo metu po vieną dėl motyvų. Motyvai prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš noriu paprieštarauti V. Bakui, kuris čia dedasi dideliu herojumi ir iš tikro parazituoja. Pa-ra-zi-tuo-ja, ne ką nors kita daro. Parazituoja dėl konkrečių bylų. O parazit tuodamas įkiša mus visus į didžiulį pavojų, kad mes, kaip priimančieji įstatymus, galime būti pripažinti teismuose konkrečiai dėl vieno ar kito kokio nors... vienos ar kitos bylos. Ir po to mūsų įstatymai taps antikonstituciniai ir panašiai. Tai nereikėtų, gerbiamas jaunasis kolega, pa-ra-zi-tuo-ti dėl bylų ir dėl savo vienos kitos žinios.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, nuomonės išsiskyrė, turime balsuoti. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 11 Seimo narių. Pritarta po pateikimo.

Gerbiami kolegos, siūlau šį įstatymą priimti ypatingos skubos tvarka. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Trijų valandų pertrauka dėl šio klausimo.

Pagrindinis komitetas – NSGK. Pritariame bendru sutarimu.

9.23 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2893(3), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 29, 42, 51, 53, 60, 61, 63, 64 straipsnių pakeitimo, 73, 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo 62¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2894(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2895(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2896(2), Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2897(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2898(2), Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3032, Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3033 (*pateikimo tęsinys*)

Kompleksinis 1-3 klausimas – projektai Nr. XIIIIP-2893, Nr. XIIIIP-2894, Nr. XIIIIP-2895, Nr. XIIIIP-2896, Nr. XIIIIP-2897, Nr. XIIIIP-2898, Nr. XIIIIP-3032 ir Nr. XIIIIP-3033. Viskas. Pateikimo tęsinys. Kviečiu ministrą A. Verygą. Buvo paskelbta pertrauka iki kito posėdžio.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos. Leiskite pristatyti, kaip ir buvo minėta, kompleksinį įstatymų paketą, kuris skirtas keletui svarbių problemų spręsti.

Trumpai įvardinsiu, ko yra siekiama šitais pakeitimais. Pradžioje gal akcentuosiu tai, ko man nepavyko padaryti praeitą kartą, kadangi buvo paprašyta pertraukos.

Šitie teikiami siūlymai neformuoja ligoninių tinklo, nes tokią baimę neretai bandoma paskleisti. Šitų siūlymų tikslas yra šiek tiek kitas – pirmiausia didinti sveikatos priežiūros įstaigų valdymo skaidrumą ir efektyvumą, tai yra užtikrinti savivaldybėse kokybiškas ir prieinamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, suteikti galimybę regionams prisidėti ir dalyvauti planuojant ir valdant sveikatingumo veiklos paslaugas regionuose, pertvarkyti ir optimizuoti Sveikatos apsaugos ministerijos pavaldžias biudžetines įstaigas.

Kas yra konkrečiai siūloma šiuose įstatymų paketuose? Vienas iš siūlymų yra privalomo kolegialaus valdymo organo universitetų ir respublikos lygmens ligoninėse įvedimas. Šis sprendimas yra nusižiūrėtas gerąja prasme iš valstybės, valstybinių įstaigų, kurios turi valdybas, taip pat yra nusižiūrėtas iš verslo institucijų, kur valdybos padeda prižiūrėti įstaigas. Svarbu akcentuoti, kad regiono ir rajono ligoninėse toks modelis nebūtų privalomas, nes valdyba yra kainuojantis valdymo organas. Regiono, rajono ligoninės galėtų pasirinkti, ar tai būtų valdyba, ar stebėtojų taryba. Tokios valdybos turėtų padėti išvengti vadovų netinkamų sprendimų, vienasmeniškai priimamų, galbūt neskaidrių sprendimų.

Taip pat yra nustatomi vadovaujančių darbuotojų nepriekaištingos reputacijos reikalavimai. Vėlgi noriu akcentuoti, šie siūlymai yra analogiški Valstybės tarnybos įstatyme įtvirtintiems nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Manau, kad tai yra labai svarbu, nes visi žinome plačiai nuskambėjusias mūsų įstaigų vadovų istorijas. Manau, kad, norėdami atsikratyti korumpuočiausios sistemos vardo, mes turėtume tokius reikalavimus kelti.

Taip pat teikiamais siūlymais yra nustatoma įstaigų vadovų rotacija. Nustatoma, kad gydymo įstaigos vadovas ne ilgiau kaip dvi kadencijas galėtų vadovauti įstaigai. Kadencijos trukmė yra penkeri metai. Ir vėlgi praktika, kuri daugelyje sričių yra taikoma, yra pasiteisinusi, nes tikrai turime vadovų, kurie keliasdešimt metų vadovauja institucijoms be pokyčių.

Čia yra pateiktas tiesiog detalizavimas, kuo skiriasi stebėtojų taryba ir kuo skiriasi valdyba. Svarbu pasakyti, kad valdyba nėra kaip įmonės komercinė valdyba, ji nėra visiškai tiesiogiai imperatyvi vadovui. Ji yra labiau prižiūrinti institucija, teikianti siūlymus, bet ji prideda skaidrumo sprendimams ir turėtų padėti vadovui priimti racionalesnius sprendimus. Aišku, yra vienas ir trūkumas, aš jau jį esu įvardinęs, tai yra kainuojantis valdymo organas, todėl jis yra siūlomas tik didelėms gydymo įstaigoms, tai yra universitetų ir Respublikos lygio ligoninėms.

Kas dar yra siūloma šiuose projektuose? Siūloma išplėsti steigėjų galimybes, tai yra leisti sveikatos priežiūros įstaigų steigėjais būti valstybei kartu su savivaldybe (dabar tokio varianto neturime) ir valstybei kartu su universitetu ir savivaldybe. Tai yra trys steigėjai. Toks modelis labiausiai aktualus būtų didiesiems miestams, tai yra Klaipėdai, Šiauliams, Panevėžiui, Kaunui, Vilniui, kur yra didelės ligoninės, kur ir akademinis potencialas yra svarbus. Akademinio pasaulio dalyvavimas valdant įstaigas kaip dalininko duoda ir daugiau skaidrumo, ir tikrai padeda priimti racionalesnius sprendimus.

Dar vienas iš siūlymų yra, kaip ir minėjau, įtraukti regionus į sveikatos priežiūros paslaugų planavimą, tinklo planavimą. Tai yra siūloma steigti regionines tarybas, kurių pagrindinė funkcija būtų teikti siūlymus ministerijai dėl regioninio sveikatos paslaugų planavimo. Čia galėtų dalyvauti ir savivalda, ir ekspertai, kurie galėtų susėdę prie bendro stalo spręsti, koks vis dėlto turėtų būti sveikatos paslaugų išdėstymas minėtame regione.

Ir paskutinis dalykas, yra atsisakoma tam tikros nomenklatūros, įstatymuose išvardintų kai kurių Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų, nes esame gavę Vyriausybės pavedimą, turime Vyriausybės sprendimą persitvarkyti, peržiūrėti savo pavaldžias įstaigas, kai kurias iš jų išanalizavus optimizuoti, sujungti, kai kurias iš jų naikinti. Tiesiog atsisakoma nomenklatūros tam, kad ministerija, vykdydama Vyriausybės pavedimą, galėtų analizuoti ir, jau dirbdama su išvardintomis institucijomis, peržiūrėti, kaip būtų galima šias įstaigas optimizuoti. Tikimės, kad jeigu projektai būtų priimti, padidintų, kaip ir minėjau, įstaigų valdymo efektyvumą, padarytų skaidrumą ir leistų mums efektyviau naudoti valstybės lėšas ir efektyviau užtikrinti funkcijas, kurios yra pavestos tai pačiai Sveikatos apsaugos ministerijai. Kviesčiau pritarti šiems siūlymams.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Žiūrėdamas į šį projektą, kuris buvo vetuotas Prezidentės, žiūriu, kad išbrauktas ir tinklas, ir formavimo kriterijai, ir viešojo privataus sektoriaus lygiateisiškumo principai. Galbūt darant reformą įstatymine prasme reikėtų šiek tiek išsamiau įvardinti ir siektinus rodiklius, ir galutinius rezultatus, kad būtų aiškūs paslaugų srautai, įstaigų struktūra, nes dabar, kaip sakote, regiono tarybos siūlys, bet ten labai platus spektras suinteresuotų struktūrų – ir savivaldybės, ir įstaigos, ir ministerijos, ir ligonių kasos. Tai tas susitarimas gana sudėtingas ir tie epizodai kiekviename rajone gali būti skirtingi.

Aš galvoju, kad įstatymine prasme galbūt būtų tikslingiau padaryti ką nors... aiškiau reglamentuoti. Prieš tai visi struktūriniai pakeitimai buvo daromi Vyriausybės nutarimu. Aš noriu paklausti, ar Vyriausybės nutarimo neužtektų šitam...

PIRMININKAS. Laikas!

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). ...nes čia nematyti jokių galutinių rezultatų kriterijų.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Aš noriu dar kartą pasikartoti. Šiais sprendimais neformuojamas tinklas, čia nėra ligoninių tinklui formuoti skirti teisės aktai. Vienintelės, kas gal kuria aliuziją į galimo tinklo formavimą, yra tos regionų tarybos, kurias jūs ir paminėjote.

Man asmeniškai teko važiuoti į savivaldybes, kviestis kelių savivaldybių merus ir taip neformaliai susodinus prie bendro stalo bandyti kalbėtis, kur tikrai matytųsi prasmė peržengti rajono ribą, ir merams susitarti tarpusavyje. Deja, toks vienas mano bandymas asmeniškai buvo pabandytas ir nebuvo sėkmingas. Bet vėlgi nei ten buvo kokia nors taryba formalizuota, nei buvo koks nors mechanizmas, aiškiai apibrėžtas, kaip jis veikia.

Tai net ir nesant kokių nors kriterijų, kaip jūs sakote, tikrai ne vienas meras puikiai žino, ką jau ir šiandien reikėtų padaryti, tik jam yra labai sudėtinga peržengti savivaldybės ribas. Nebūtinai yra formatas, leidžiantis susėsti kartu, padedant toms pačioms ligonių kasoms, neformuojant tinklo, ir jau dabar peržiūrėti kai kurias įstaigas. Galbūt jas sujungti, galbūt jungtis prie didesnių įstaigų ir panašiai. Tai tos regionų tarybos padėtų tai daryti.

O su tinklo formavimo siūlymais mes ateisime, kaip ir žadėjome, vėliau, nes dabar tam visiškai netinkamas metas. Buvo priimti sprendimai, mano subjektyvia nuomone, gal jų nereikėjo vetuoti. Jeigu ir būtų buvę kokių nors, sakykime, galimų susikirtimų su Konstitucija, būtų buvę galima taisyti, bet tada buvo geras metas, buvo toli savivaldos rinkimai ir būtų buvę galima dirbti. Dabar tas metas yra visai netikęs, nes tikrai matome akivaizdžių pavyzdžių – važinėjimą po savivaldybes, gąsdinimą, rinkimą parašų net ir nesant jokiam siūlymui. Dabar tiesiog destruktivus laikas ir todėl mes nesiūlome jokių tokių siūlymų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas ministre, kadangi daug įstatymų pateiktų, tai aš porą klausimų paklausiu.

Pirmas dalykas. Jūs sakote, kad lyg ir norite optimizuoti ir mažiau įstaigų turėti prie ministerijos, bet jūsų siūlymas dabar tapti dalininkais – kaip galimybė turbūt 60 ar daugiau įstaigų. Ar galite pasakyti kokią nors Vakarų demokratijos valstybę, kur ministerija yra tiek įstaigų steigėja? Sovietiniais laikais okupuotoje Lietuvoje buvo ministerija rajoninių ligoninių steigėja. Po to demokratinėje valstybėje nuėjome, kad mes atsisakome būti steigėjais, o tais steigėjais yra savivaldybė. Tai kas čia dabar pasikeitė?

Antras klausimas – dėl Medicinos bibliotekos. Dar 2017 m. gruodžio 18 d. rašte jūs rašote Vyriausybei, kad bibliotekos neatsisakote, o tik pristabdote...

PIRMININKAS. Laikas!

J. OLEKAS (*LSDPF*). ...įgyvendinimo projektą. O dabar, kaip aš suprantu, biblioteka yra naikinama. Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerai. Ačiū už abu klausimus. Aš norėčiau tikrai akcentuoti, atsakydamas į pirmą klausimą, kad tai nėra prievolė, tai yra galimybė. Mes tikrai nesiruošiamo tapti, kaip jūs ir sakėte, 60 asmens sveikatos priežiūros įstaigų steigėjais. Tikrai neturime tokio noro. Bet supraskite, kad net ir ne rajonų ligoninėse, kai kuriose ir didelėse miestų ligoninėse yra tokia keista situacija, kai vienos didelės įstaigos steigėjas yra savivaldybė, kitos šalia esančios įstaigos steigė-

jas yra ministerija. Mes nenorime eliminuoti savivaldybės, bet tiesiog toks steigėjo modelis leistų abiem šalims dalyvauti. Bet tai jokių būdu nereiškia, kad visos rajonų ligoninės staiga imperatyvu tampa ministerijos įstaigomis. Tikrai neturime tokio noro ir nesiruošiame taip daryti. Tai yra galimybė. Visi tie modeliai yra tiesiog galimybės sukūrimas.

Dabar dėl Medicinos bibliotekos. Aš suprantu, kad tai kelia labai daug tokių emocionalių diskusijų. Tikrai įsijungia daug grupių, kurios ir įvairius laiškus rašo, ir visais būdais bando atstovauti ir apginti, sakykim, argumentuodami. Aš jums noriu tiesiog pacituoti iš rašto, kurį mes esame gavę, kokie argumentai yra išsakomi dėl bibliotekos išsaugojimo. Pirmiausia tai turbūt su tiksite, kad Sveikatos apsaugos ministerija neformuoja bibliotekų politikos, turbūt nėra jos pagrindinis uždavinys rūpintis literatūros fondais ar panašiai. Tą daro universitetai, tą daro Kultūros ministerija. Tai tikrai yra mums nebūdinga funkcija. Bet žinote, kai aš matau parašytus tokius argumentus, kad nėra nemokamos profesionalios internetu prieinamos informacijos... kadangi man teko dirbti ir dėstytoju universitete, teko pačiam ir mokslinį darbą rašyti, tai yra blefas, tai yra nesąmonė. Interneto amžiuje informacija yra prieinama, ją galima puikiai rasti, pasiekti. Nemokama pasiekti.

Toks argumentas, kad tai yra vienintelė institucija Lietuvoje, teikianti literatūros sąrašo sudarymo paslaugą. Žinote, jeigu bakalauro studentas nemoka sudaryti literatūros sąrašo, aš jam neleisčiau ginti darbo, jau ne tik bakalaurantui. Ką reiškia, biblioteka teikia literatūros sąrašo sudarymo paslaugą? Kas čia yra? Įsivaizduojate, kokius mes turime dalykus ir išlaikome iš tikrųjų... tai nesiginčijame, kad tuos fondus reikia išsaugoti. Taip, bet mes jų nesiruošiame naikinti. Yra universitetų bibliotekos ir panašiai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Čia jau darosi tokia gera tradicija, kad dalykus, kuriuos Seimui turėtų teikti Vyriausybė, atsakinga už ūkio tvarkymą, teikia pavieniai Seimo nariai kaip savo iniciatyvas. Tikrai įdomus priėjimas.

Bet mano klausimas yra ne apie tai. Mano klausimas yra apie tas valdybas, apskritai apie valdymo modelį, kurį jūs čia siūlote. Jūs teigiate, kad nusižiūrėjote nuo verslo institucijų, gerąją prasme nusikopijavote, čia aš jus gal netiksliai cituoju, bet mintis, matyt, yra ta, kad nuo valstybės valdomų įmonių. Kiek man yra žinoma, ką valdybos veikia privačiose įmonėse, kokios yra jų funkcijos ir kokių kompetencijų yra reikalaujama iš valdybos narių, tai, tiesą sakant, čia yra labai toli iki to, nes jūs reikalaujate tikrai diplomo ir funkcijos iš esmės yra patariamąsios. Gal galite paaiškinti, kaip čia iš tikrųjų dera su ta privataus verslo praktika ir kaip čia prisidės prie tų įstaigų valdymo kokybės?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū. Tikrai taiklus klausimas ir aš jau pristatydamas šiek tiek minėjau, gal nevisiškai aiškiai pasakiau, bet tai nėra visiškai aklas nusirašymas todėl, kad verslas turi šiek tiek kitą tikslą. Mes darėme visiškai neseniai ir spaudos konferenciją, buvome pasikvietę ir mokslininkus iš ISM, gana aiškiai buvo pasakyta ir paaiškinta, kad vis dėlto skirtumas yra, jis ir turi būti, nes gydymo įstaigų tikslas nėra uždirbti pelną. Valdybos paskirtis ten tikrai yra šiek tiek kitokia ir kitokių kompetencijų reikia. Vis dėlto yra viešąsias funkcijas, viešuosius poreikius užtikrinanti institucija ir pradžioje tikrai tas tikslas yra labiau patarti vadovui, analizuoti, įnešti žmonių... įvesti į tą valdymą tegul ir tokį patariamąjį, iš to paties verslo pasikviesti žmonių iš šono, kas vėlgi duoda skaidrumą sprendimų, nes yra matoma, kaip tie sprendimai yra priiminėjami, bet tai nėra imperatyvas. Tikrai aš sutinku, kad tai yra tik pirmas žingsnis. Nežinome dar, kaip seksis, kaip funkcionuos, nes ir valstybės valdomose įstaigose tikrai tam tikrą kelią teko pereiti. Tai nėra tikrai toks aklas modelis, iš verslo paimtas, bet ir tokio tikslo nebuvo, nes tikslai įstaigų yra skirtingi.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis ministre, teikiamame Sveikatos priežiūros įstatymo projekte jūs siūlote, kad sveikatos priežiūros įstaigų vadovo pavaduotojai taip pat būtų parenkami konkurso būdu, bet kažkodėl ne kadencijai, o vadovo kadencijos laikotarpiui. Jeigu mes darome konkursą, kuriame žiūrima jo kvalifikacijos, jo gebėjimų, čiagi

ne politinio pasitikėjimo pareigybė, kodėl tai susiejama su konkrečiu vadovu, kuris gali ir nebaigti kadencijos? Iš kitos pusės, jūs taip pat siūlote dar padalinių vadovų, kad būtų konkrečios kadencijos, kai to paties nėra numatyta kitoms sveikatos priežiūros įstaigoms, turiu omenyje ne universitetinėms.

PIRMININKAS. Laikas!

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš pabandysiu paaiškinti, kokia logika čia yra susieti, kaip jūs sakote, tai nėra politinio pasitikėjimo, ir panašiai. Aišku, įstaigos vadovas nėra politikas, bet tokia paralelė, aš manau, yra labai taikli. Jūs turbūt sutiksite su manimi, kad atėjęs vadovas vienas, kad ir koks geras būtų vadovas, bet be komandos jisai kokių nors rimtų ar pasikeitimų, ar rimto darbo padaryti negali. Dabar ką mes stebime įstaigose – mes stebime tokius šleivus, kreivus procesus, kai vienokiais ar kitokiais būdais yra bandoma tas komandas formuoti, atleidžiant, neatleidžiant ir panašiai. Man atrodo, kad yra labai normalu, kad ateina vadovas ir atsiveda tų pagrindinių vadovų komandą, kurie ir įgyvendina tuos suformuotus siekius.

Vėlgi konkursas yra reikalingas tam, kad atsirinktumėte tam tikrą kompetenciją, bet yra labai normalu, kad keičiasi komanda kartu su vadovu ir padeda įgyvendinti šituos sprendimus.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, turime pasitarti. Atsakymams į klausimus skiriama 10 minučių, bet pateikiama daug projektų, o pagal laiką mes jau lyg ir einama į pabaigą. I. Degutienė galėtų dar paklausti, o toliau gal... (*Šurmulytė salėje*) A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, jūs pats paminėjote, kad yra daug įstatymų, tai arba mes tada persirašome prie kitų įstatymų ir vėl klausinėjame tą patį ministrą...

PIRMININKAS. Taip, tai aš...

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Arba mes dabar visi paklausime, kiek čia esam užsirašę...

PIRMININKAS. Aš ir siūlau, kad mes patys turime nuspręsti, kad tai, ką mes esame patvirtinę darbotvarkėje, lyg ir nebeturėtų galioti, nes iki 9 val. 40 min. turėtume baigti šį klausimą. Siūlau leisti paklausti visiems. (*Balsai salėje*)

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiamas ministre, iš tikrųjų kaip ir tikslai yra natūralūs – tobulinti valdymo sistemą sveikatos priežiūros įstaigose, tačiau man kyla toks klausimas. Ar jums neatrodo, ministre, kad formuojant valdymo funkcijas... ir ta patariamoji valdybos funkcija, kaip aš suprantu, tai ar nebus taip, šiandien išeis taip, kad valdymas bus valdyba, toliau, kiek žinau, yra stebėtojų kažkokia gydytojų ir slaugos taryba, kaip jos tarpusavyje koreliuos, kurios nuomonė, tarkim, generaliniam direktoriui ar vyriausiajam gydytojui bus svarbesnė, ar pačios valdybos, ar tų kitų struktūrų, kurios irgi bus toje sveikatos priežiūros įstaigoje? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Nebus taip, kad bus ir stebėtojų taryba, ir valdyba. Bus arba – arba. Valdyba yra didelėms, kaip minėjau, įstaigoms, nes tai kainuojantis mechanizmas. Stebėtojų taryba nepanaikinta, ji yra likusi mažesnėms rajonų, regionų ligoninėms. Jos tarpusavyje negalės niekaip susikirsti. O ten, kur yra gydytojų tarybos, jos vis dėlto sprendžia labiau su turiniu, su medicina susijusius klausimus. Valdyba yra visai kitiems reikalams skirtas organas. Tikrai apie tai galvota, jos tarpusavyje nesikirs, funkcijos nesidubliuoja.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs ir šiandien kalbėjote apie tai, kad vieną ar kitą projektą siūlote politiškai tinkamu laiku. Pripažįstate, kad kas populiariu, galima prieš rinkimus, kas nelabai populiariu, galima po rinkimų. Todėl aš noriu labai tiesiai šviesiai paklausti, nes rajonuose žmonės taip ir neturi atsakymo.

Jūs sakote, kad jokių ligoninių neuždarinėsite, bet jeigu jos virs, pavyzdžiui, slaugos ligoninėmis, tai yra ta pati sveikatos priežiūros įstaiga, bet jos funkcijos pasikeitusios, ir daug personalo, gydytojai turės ieškoti sau naujų darbo vietų. Tai čia tiesa ar ne? Kokias funkcijas dabar atlieka vietoj valdybos esantys ministerijos darbuotojai? Kas dabar atlieka tas funkcijas, kurias turės atlikti jūsų įvardijama valdyba?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Atsakysiu taip. Gal pradėsiu nuo antros dalies, dėl valdybų. Ministerija jokiais būdais negali atlikti valdybos funkcijos, juo labiau kad ir tikslas tų valdybų yra įtraukti bent jau į priežiūros funkciją daugiau žmonių iš šono, įtraukti ir verslo atstovų. Ministerija niekada tokia nebus, ji, aišku, nenusišalina, bet tikrai negali atstoti valdybos.

Dabar dėl rajonų ligoninių. Nežinau, turbūt jau trečią kartą šiandien pakartosiu, kad šitais siūlymais neteikiamas ligoninių tinklas. Bet, žinote, kadangi jūs jau paklausėte, aš noriu kai ką pacituoti, ir pacituosiu labai tiksliai.

„Atsižvelgdami į tai, per artimiausius ketverius metus įsipareigojame vykdyti tolesnę sveikatos priežiūros įstaigų tinklo konsolidaciją šalyje ir mažinti perteklinį ligoninių skaičių, turėdami aiškiai užsibrėžtą tikslą kiek įmanoma greičiau pasiekti OECD šalių vidurkį pagal ligoninės lovų, tenkančių vienam gyventojų skaičiui... 5,2 lovos tūkstančiui gyventojų.“

Tai yra jūsų rinkimų programa. Dabar aš pasakysiu, mes suskaičiavome, ką tai reikštų. (*Balsas salėje*) Mes skaičiuojame, skaičiuojame, kadangi jūs už mus skaičiuojate, aš pasakysiu, ką tai reikštų. Suskaičiavome, kad, norint tokį rodiklį pasiekti, reikėtų sumažinti 9 tūkst. 800 lovų visoje Lietuvoje. O tai reikštų, kad reiktų uždaryti visas rajonų ir regionų ligonines, visas, jokios slaugos, jokios reabilitacijos – visos uždaromos, ir dideliuose miestuose dar sumažinti 2 tūkst. 300 lovų. (*Balsai salėje*) Tai apie viską kalbama. Tai neišskirtos lovos, galime ir apie slaugą išskirti. Aš manau, kad neapgaukinėkime žmonių, mes tokio tikslo niekada neturėjome. Jeigu jau klausiamo, klausime tikrai sąžiningai.

PIRMININKAS. Klausime sąžiningai. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, jūs savo kalboje įžeidėte bibliotekininkus, vienos mažiausiai uždirbančių profesijų atstovus, bet šiai Vyriausybei, jos nariams yra būdinga tokia arogancija, visiškai nesistebėtina, bet apie skaidrumą. Aš pacituosiu jūsų laišką, raštą: „Ministerija pritaria Dailės muziejaus rašte išdėstytam A. Gudaičio testamentu vykdyti ir pasiūlymui, kad pastate, kurio vertė 3 mln. eurų, būtų įkurta galerija.“ Šiuo atveju sutartas reikalas iš anksto. Jūs čia mums makaronus kabinatė apie tai, kaip neišmanėliai bibliotekininkai nemoka dirbti ir nesuprantamus raštus jums rašo, tačiau visas ministerijų susirašinėjimas rodo...

PIRMININKAS. Laikas!

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš tik atkreipsiu dėmesį, kad susirašinėjimo pavadinimas „Dėl pastato Kaštonų gatvėje“.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai ačiū, kad jūs pagarsinote susirašinėjimą. Tik prašom taip neinterpretuoti, kad aš ką nors įžeidžiau. Aš pacitavau, kaip yra, kas buvo parašyta. Jeigu kas nors ir įsižeidė, tai nebent dėl savo žodžių, ką ten surašė. Aš neturiu tikslo ką nors įžeisti.

Dabar susirašinėjimas dėl pastato ar ne pastato. Taip, žinoma, jis vyksta. Jeigu bibliotekos neliktų, aišku, turėtų būti sprendžiama, perkėlus, sakykime, visus tuos literatūros fondus, ką su tuo pastatu daryti. Jeigu kita ministerija sugalvotų, sakykime, ar perkelti kokią nors galeriją, tai nežinau, ar kultūros objektas, sakykime, galerija, yra blogesnis už biblioteką. Galime ginčytis, galime šnekėtis, niekas čia yra nesutarta. Vyriausybės tokio sprendimo nėra, o dvi ministerijos, net ir besišnekėdamos, negali tokių sprendimų priimti. Taigi nereiktų klaidinti visuomenės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, aš nenoriu su jumis diskutuoti dėl to, kaip reikia skaityti OECD statistiką, čia galėsime atskirai padiskutuoti, ir ne apie biblioteką, bet noriu paklausti gal tokio teorinio klausimo apie visos sveikatos sistemos valdymą. Dabar jūs pateikėte daug įvairių įstatymų, kaip turėtų būti valdomos atskiros ligoninės, valdybos ir taip toliau, bet vis tiek negalima atsikratyti įspūdžio, kad tas ligonines gali valdyti kur nors regione kad ir labai gerai, bet viskas priklauso ir nuo to, kokius pinigus gauna. O pinigus valdote jūs. Ir tuo atveju labai daug kam iš ligonių galų gale pasakoma, kad ligoninės yra neefektyvios, neturi daktarų, neturi ligonių, todėl ir paliekama, kad užsidarytų pačios. Jūs lyg ir neuždarote – užsidarykite patys.

Ar jūs nemanote, kad sistemiškai reikėtų pažiūrėti ir iš kitos pusės – iš vartotojo pusės, ir ypač regionuose? Ar jūs nemanote, kad reikėtų kalbėti apie tam tikrus standartus, kad, pavyzdžiui, bet kur gyvenantis pacientas, kad ir kokiose nors ten Purviniškėse, už 30 ar 40 kilometrų, turėtų pasiekti tokį ar tokį sveikatos apsaugos paslaugų centrą ir tai turi būti ne tik savivaldybės, bet ir valstybės rūpestis? Tada pasidarytų aišku, kad iš tikrųjų nėra paliekama savivaldybėms numarinti tas ligonines, o tai yra kartu bendra atsakomybė ir savivaldybių, ir valstybės. O žmogui svarbiausia yra, kad jis gautų tą paslaugą pagal tam tikrą aiškų standartą.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. O dėl OECD, tai aš jau pacitavau, kaip jūs esate surašę. Tai jūs aiškiai esate surašę, kad vis dėlto mes turime perteklinį lovų skaičių. Aš manau, kad jūs puikiai tą suprantate ir pritariate. Juo labiau kad ir jūsų pavardė yra po tuo jūsų programos straipsniu.

Bet dabar kalbant dėl mažų rajonų ligoninių. Net ir su tais, kaip jūs sakote, mažais pinigais, ir su sumažėjusiu rajonų gyventojų skaičiumi tos pačios rajono ligoninės vis dėlto tvarkosi labai skirtingai. Yra ligoninių, kurios tvarkosi labai neblogai, nes ten vadyba ir administravimas yra geri. Yra ligoninių, kur vadovai yra užsisėdėję, kurie labiau mėgsta važinėti ir politikuoti, negu užsiimti tiesioginiu darbu, ir ten nei elektronines technologijas naudoja, nei užsiima tiesioginiu darbu.

Aš manau, kad jūs sutiksite su manimi, kad į neefektyvią sistemą pilti pinigus, kai tai yra neefektyviai naudojama, na, ne visai yra atsakinga. Pirmiausia mes turime užtikrinti, kad ten, kur mes pinigus duosime, valdymas būtų atsakingas ir pinigai būtų bent jau neiššvaistyti.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Daugiau klausti Seimo nariai neužsirašė. Ačiū visiems klausiusiems.

Gerbiami kolegos, pateikimo stadija, bet gavome Nepriklausomybės Akto signataro Z. Vaišvilos prašymą. Jis prašo suteikti jam laiką šių metų sausio 12 dieną Seimo plenarinio posėdžio metu pasisakyti dėl įstatymo projekto Nr. XIII-33 – Bibliotekų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Kokia būtų Seimo narių nuomonė? (*Balsai salėje*) Pagal Statuto 100 straipsnio 1 dalies 8 punktą, jeigu Seimas neprieštarauja, gali suteikti žodį ir kitiems asmenims. Šiuo atveju maloniai prašome. A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi viešojoje erdvėje buvo informacija, tai norėčiau, kad ji būtų išsklaidyta, nes mes galime atsidurti tokioje interesų konflikto situacijoje. O viešojoje erdvėje buvo skelbiama, kad pono Z. Vaišvilos žmona dirba minėtoje bibliotekoje, apie kurios uždarymą kyla klausimas, ir yra žinių, kad ji yra skyriaus vedėja. Jeigu iš tikrųjų taip yra, tai būtų ganėtinai keista situacija, kada turime žmonos darbovietės klausimą ir kada tiesiog susidaro įspūdis, kad vyras ateina į Seimą ginti savo žmonos darbo vietas. Tiesiog norėčiau, kad išsklaidytumėte tą klausimą pasakydami, ar ji dirba, ar nedirba.

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš noriu kaip signataras pasakyti. Z. Vaišvila tikrai nėra mano politinis bendramintis, tačiau jam yra suteikiama teisė, įstatymais numatyta teisė kalbėti. Jeigu dėl kažkokių tikrų ar netikrų motyvų atimama tokia teisė, aš išeinu, aš išeinu iš salės, nes jūs šitaip menkinate signataro statusą. Kitas dalykas, galbūt pono Z. Vaišvilos žmona ir dirba ten, tačiau ponas Z. Vaišvila nėra valstybės pareigūnas ir jam netaikomi Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo reikalavimai.

PIRMININKAS. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamoji Seimo nare Agnė Širinskienė, žinokite, šiame Seime mąstantis žmogus esate ne vien tik... (*Šūksniai salėje*) Gerbiama Seimo nare Agnė Širinskienė, šioje Seimo salėje mąstantis žmogus esate ne vien tikrai jūs. Čia yra 141 Seimo narys, turintis savo sąžinę ir savo įsitikinimus. Tai nebijokite suteikti signatarui tribūnos, tegul jis išsako savo nuomonę, o mes kiekvienas susidarysime savo asmeninę nuomonę, vadovaudamiesi viena ar kita informacija.

PIRMININKAS. R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, iš tikro nematau jokios problemos, kad kolega signataras pasisakytų, bet aš siūlyčiau tai padaryti svarstymo stadijoje. Manau, kad iki tos stadijos mes komitete (Kultūros reikalų komitetas bus pagrindinis) tikrai išsklaidysime visas abejones ir rasime sprendimus, dėl ko tas pasisakymas gali tiesiog nebeturėti prasmės. Bet vis dėlto svarstymo stadijoje, nes dabar tik pateikimas, kalbėsime, pateikti ar nepateikti. (*Triukšmas salėje*) Aš neprieštarauju tikrai, kad kalbėtų, bet prasmingiau būtų svarstymo stadijoje.

PIRMININKAS. A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Rytoj, Sausio 13 dieną, turbūt ta pati ponė A. Širinskienė pasaldintu balseliu mums aiškins ir dėkos tiems, kurie šitą laisvę mums davė. Z. Vaišvila yra vienas iš tų, kurie čia buvo per sausio įvykius. Kaip liudininkė, kaip žmogus, kuris visą savaitę iš čia neišėjau

per sausio įvykius, kaip žurnalistė, kaip žmogus, kuris buvau ir Mokslų akademijos salėje, kai steigėme Sąjūdį, galiu pasakyti: poniai A. Širinskienei iki Z. Vaišvilos – kaip iki mėnulio. Ar patinka jums tai, ar nepatinka, ponio Širinskiene, jūs dar nieko nepadarėte, palyginti su juo. Jis tikrai nėra žmogus, kurio politinėms pozicijoms pritariu, tačiau yra absoliučiai kitas politinis lygmuo.

Kitas dalykas, kaip teologei dar noriu pasakyti. Nežinau, iš kur čia jūs turite ekstrasensorinių gebėjimų žinoti, ką ponas Z. Vaišvila kalbės po to, kai kalbės, o jūs jau iš anksto pasakote, ką jis kalbės. Viena kartą gal įjunkite gėdą. Aš jau esu šitoje salėje pasakiusi, ką aš apie jus galvoju. Mano nuomonė nepasikeitė, tik dabar nuimčiau žodį ne arti, o tiesiog.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš irgi norėčiau valdantiejiems pasakyti ir poniai A. Širinskienei, kuriai čia nerūpi, ką mes šnekame. Aš norėčiau pasakyti: jūs galite pasidaryti ir iš Z. Vaišvilos taikinį. Yra gera proga į jį pašaudyti lygiai taip pat kaip į Gabrielių.

PIRMININKAS. Kalbėjo visi. Teikiu klausimą balsuoti. Kas už tai, kad būtų suteikta galimybė kalbėti Z. Vaišvilai, prašom balsuoti už.

Balsavo 106 Seimo nariai ir už balsavo 104 Seimo nariai, susilaikė 2. Z. Vaišvilą kviečiu į tribūną. Jums skiriamos penkios minutės.

Nepriklausomybės Akto signataro Z. Vaišvilos kalba

Z. VAIŠVILA. Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Pirmininke, ačiū už šią teisę, nes mano kalba bus būtent dėl pateikimo. Ir taip pat atsakysiu į ponios A. Širinskienės klausimą. Aš kalbėsiu, kaip teisingai jau buvo pasakyta, kaip Sausio 13-osios naktį paskirtos Vyriausybės Ministro Pirmininko pavaduotojas ir laikinosios gynybos vadovybės narys.

Ši Vyriausybė pastatė bibliotekai paskyrė dar 1991 metais. Aš kalbėsiu kaip Sąjūdžio žmogus, kuris 1989 metais kartu su savo žmona R. Vaišviliene, Lietuvos medicinos bibliotekos Informacijos skyriaus vedėja, su amžinąjį atilsį R. Sakadolskiu ir jo žmona Emilija Vašingtone... suvedė su JAV nacionaline medicinos biblioteka. Dėl šio suvedimo, kuriuo aš didžiuojusi ir išmanau šiek tiek daugiau negu ministras, kuris visiškai nesidomi bibliotekos darbu, išmanau daug daugiau apie šią situaciją. Būtent dėl šio bendradarbiavimo ir pasirašyta sutartis su JAV nacionaline medicinos biblioteka, kuri Amerikoje nėra likviduojama – ji dirba kartu su šalia esančia kita nacionaline institucija ir viena be kitos negali atlikti mokslinio tyrimo. Dėl šio bendradarbiavimo Lietuvos medikams yra užtikrinamas lengvatinis priėjimas prie profesionalios medicininės literatūros.

Kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose bus vertinama šis likvidavimas? Aš manau, jūs puikiai suprantate – jokia žinybinė biblioteka nepasirašys sutarties su JAV nacionaline biblioteka.

Aš pacituosiu 1948 metų pokario bibliotekos ataskaitą: „Biblioteka randasi šiuolaikiniame, šviesiame, geriausiame mieste pastate. Sveikatos apsaugos ministerija perdavė šias ministerijos patalpas mums, aiškiai nuskriausdama save.“ Valstybinės reikšmės statusas suteiktas 1995 metais, priėmus Bibliotekos įstatymą. Suprantama (apie ką nekalba ministras), kad šaltinių nedalumas, darbuotojų profesionalumas ir medicinos žinios užtikrina visapusiškai visavertį visuomenės ir specialistų aprūpinimą informacija, tačiau ne aš tai turėčiau aiškinti ministrui.

Vyriausybės pasitarimo protokolinis nutarimas likviduoti Sveikatos apsaugos ministeriją, pavardimas tai daryti, pažeidžiant Bibliotekų įstatymo 5 straipsnį be Bibliotekininkų draugijos nuomonės... Aš jau tris kartus raštu kreipiausi į ministrą pateikti medžiagą, kurios pagrindu Vyriausybė priėmė šį nutarimą. Ministras pažadėjo man Seime. Iki šiol ji nepateikta. Dabar žiūrėkime, ką jis pateikė Seimui. Vienas sakinyss – žinybinė biblioteka, netikslinga perduoti kompleksinėms bibliotekoms. Kompleksinių bibliotekų, gerbiamas ministre, nėra Lietuvoje. Po to dar pateikė komitetui pernai: 55 pareigybės, 557 tūkst. biudžetas, pastato vertė – 139 tūkst. Atsiminkite šį skaičių.

Žinoma situacija, 1,74 mln. skiriama korupcijos prevencijos paskaitoms. Klausimas yra toks, kodėl ministras neteikia informacijos, kurios pagrindu tai daro? Ir aš nenoriu, nenoriu, nenoriu savo žodžiais kalbėti, aš jums pateikiu svarbiausią dalyką. Sausio 7 dienos rašte pateiktame jums, Seimui, ministras A. Veryga rašo, kad nėra jokių valdžios sprendimų dėl bibliotekos perkėlimo į

Santariškių medicinos miestelį. Štai pateikiu jums 2006 m. rugpjūčio 9 d. valstybinės žemės panaudos sutartį, notariškai patvirtintą, įregistruotą registre. O kad nesakytų, kad Zigmas kaltina ministrą melu, aš leisiu šitą melą demaskuoti paties ministro raštu, kurį jau šiandien gerbiami Seimo nariai minėjo. 2017 m. gruodžio 18 d. raštas Vyriausybei ir kitoms institucijoms. Sveikatos apsaugos ministro A. Verygos parašas. Prieš metus laiko. Citatos: „2014 m. sausio 15 d. vykusia-me pasitarime pas tuometinį Ministrą Pirmininką A. Butkevičių buvo svarstyta galimybė Medicinos biblioteką iš pastato perkelti į Santariškes. Ministerija tokiai galimybei pritarė (trumpinu citatą). Santariškių medicinos miestelio detalajame plane patvirtinome savivaldybes...

PIRMININKAS. Laikas!

Z. VAIŠVILA. ...bibliotekai skirta 0,5 hektaro sklypo, numatyta galimybė pastatyti 9 tūkst. 300 kvadratinų metrų...“. Aš dabar nebevardinu, nes laikas jau ribojamas, visų citatų. Aš pateiksiu Pirmininkui raštu. Citatos tokios: ministerija pritaria projekto vykdymui, išvardinta, kokie jau veiksmai padaryti, įgyvendinant šitą projektą, įvardinama tame rašte, kad pastato vertė ne 139 tūkst., o 3,2 mln. eurų. Ir klausimas yra toks, kodėl...

PIRMININKAS. Laikas!

Z. VAIŠVILA. ...užduodu klausimą ministrui, Pirmininke. Klausimas yra toks, kodėl ministras klaidina Seimą ir Vyriausybę? Kodėl jis viena sako prieš metus, įgyvendina projektą, o dabar be argumentų – ne? Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad taip besielgiantis žmogus, meluojantis, manantis, kad niekas nesuras jo rašto, pasirašyto prieš metus, net negali būti nei ministru, nei Seimo nariu. Ir tai jau yra ne tik etikos klausimas, tai yra jau Specialiųjų tyrimų tarnybos klausimas. Pirmadienį aš oficialiai pateiksiu Seimui šitą medžiagą ir...

PIRMININKAS. Jūsų laikas baigėsi. Ačiū.

Z. VAIŠVILA. ...aš noriu vieną palinkėjimą pasakyti. Sausio 12 ir 13 dienomis, kai dabar Seime jau vyksta žuvusiųjų atminimas ir pagerbimas, neturėtų Seimas dirbti. Tokia mano nuomonė ir niekas jos man nepakeis. Jūs rodote didžiulę nepagarbą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Motyvai po pateikimo. Motyvai už. Kadangi A. Veryga pateikė, tai dėl motyvų kalbės A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Iš tikrųjų tenka apgailestauti, kad šiandien mes turime reformos paketą be paties įstaigų tinklo konsolidavimo. Bet geriau yra turėti vieną žingsnį į priekį, negu stovėti vietoje, kaip buvo stovima keletą dešimtmečių, keletą nepriklausomybės dešimtmečių. Per tuos dešimtmečius iš tikrųjų pasikeitė ir pati vadyba ir išaugo pacientų lūkesčiai. Manau, kad vadyba yra vienas iš svarbiausių elementų. Dirbdami su kitais įstatymais, pavyzdžiui, Vadovo darbo užmokesčio įstatymu, mes tikrai labai gerai išanalizavome ir stebėjome – tos pačios įstaigos su tokiu pačiu kiekiu pinigų, su tomis pačiomis paslaugomis, tačiau darbuotojai tikrai gauna nevienodus atlyginimus. Ir čia labai akivaizdu, kad vadybos elementai yra labai svarbūs.

Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti šitam įstatymo projektui, nes vien tik pinigų papildomas įliejimas į sistemą labai primena sceną iš „Dvylikos kėdžių“, kai viena panelė nuolatos kartodavo: duokite jai pinigų ir nemokykite manęs gyventi. Kolegos, kviečiu palaikyti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš dėl keleto įstatymų, kadangi čia net septyni įstatymai. Pirma, dėl vadybos. Tokia vadyba, kai rajoninei ligoninei dirigavo iš ministerijų, buvo sovietiniais laikais. Ir aš, pradėdamas dirbti pirmosios nepriklausomos Vyriausybės ministru, kaip tik tą istoriją ir pabaigiau. Perdavėme galimybę savivaldai nuspręsti, kaip jie turi tvarkytis ir ką skirti. Tai nekalbėkite apie naujus žingsnius, o sakykite, kad grįžtame į sovietinius laikus.

Antras argumentas – dėl valdybų ir skirtingų atlyginimų. Paimkite ir paanalizuokite, ar visur atlyginimai vienodi, kur yra valdybos. Taip, atlyginimai yra skirtingi ir ten, kur nėra valdybų. Tai vykite, darykite, pažiūrėkite, kodėl yra vienur didesni, kitur mažesni. Tos savivaldybės, kurios mano, kad reikia prisijungti, ir šiandien gali prisijungti. 2004 metais Palanga prisijungė prie Klaipėdos jūrininkų ligoninės. Tais pačiais metais Skuodo taryba nusprendė, kad Skuodo ligoninei geriau tapti Klaipėdos apskrities ligoninės filialu. Ir jokių įstatymų keisti nereikia! Ką jūs čia *durninate* visus dabar atėję tokią dieną! Atsiprašau už tuos žodžius. Pagalvokite, ką sakote ir ką tei-

kiate. Jeigu norite iš tikrųjų savivaldybių rankomis uždaryti dalį ligoninių, tai taip ir sakykite, ko jūs čia gėdijatės.

Dėl bibliotekų. Mieli kolegos, jeigu Sveikatos apsaugos ministerija neturi galimybių susitvarkyti su biblioteka, perduokite Kultūros ministerijai. Kas čia tokio atsitiks? Visos bibliotekos kaip steigėjai priklauso Kultūros ministerijai, tegu būna.

PIRMININKAS. Laikas.

J. OLEKAS (LSDPF). Bet aišku, kad šitas žingsnis prijungti prie kažko veda į tos bibliotekos sunaikinimą.

PIRMININKAS. Laikas.

J. OLEKAS (LSDPF). Pasakysiu pavyzdį. Mes ką tik buvome nusprendę prijungti Technikos biblioteką prie Krašto apsaugos, Karo akademijos bibliotekos...

PIRMININKAS. Laikas.

J. OLEKAS (LSDPF). Jos dabar nebeliko, kada...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, siūlau, kadangi vyksta diskusija, ypač projektą 1-3.7 dėl bibliotekos, atskirti, dėl jo balsuoti atskirai, o dėl visų kitų, kaip ir pradžioje diskutavome, balsuoti kartu. Ar gal po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Tada teikiu balsuoti nuo 1-3.1 iki... (*Balsai salėje*) Todėl, kad pateikimo stadijoje kalba vienas už ir vienas prieš. (*Balsai salėje*: „...ne vienas projektas...“) Ir čia jūs teisūs. Maloniai prašome. Kaip dažnai pasitaiko... Kalbės J. Sabatauskas – motyvai prieš.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, kalbėsiu pirmiausia apie Sveikatos priežiūros įstatymą. Turiu pasakyti, kad verslo modelio įvedimas arba, kaip sakė ministras, pasiskolinimas iš verslo ir įvedimas valdybos, mano manymu, šioje sferoje visiškai netinka ir neturėtų būti.

Antras dalykas, numatyti viešuosius konkursus ligoninės vadovo pavaduotojams, susiejant su vadovo kadencija, yra visiška nesąmonė. Juo labiau tai, ką ministras iš tribūnos pasakė, atsakydamas į mano klausimą, ateina vadovas ir atsiveda savo komandą. Jeigu jis atsiveda savo komandą, tada nekviečia kitų. Dalyvaukite viešuose konkursuose, nes viešo konkurso esmė yra tokia: ateina kas tik nori ir žiūrimi jo gebėjimai, žiūrima kvalifikacija ir nežiūrima lojalumo ar pataikavimo vadovui. Vadinasi, sieti niekaip negalima.

Trečias dalykas, visiškas atskyrimas visų kitų padalinių, kad jiems irgi taikoma kadencija, kai kitoms sveikatos priežiūros įstaigoms netaikoma.

Čia tik mano atskiros pastabos. Kiti kolegos kalbės apie kitas.

Dabar dėl bibliotekos. Ministro teiktame projekte išbraukiant iš įstatymo šios bibliotekos paminėjimą yra akivaizdus vienas dalykas – ši biblioteka amputuojama iš šio įstatymo, jos neliks. Aš prieš.

PIRMININKAS. Dar prieš kalbės Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, esu iš žmonių, kurie beveik pusę gyvenimo praleido būtent bibliotekose. (*Balsai salėje*) Pasakysiu, kad turėjau pašnekesį, savikritiškai pasakysiu, su Z. Vaišvila kuluaruose, jis mane bandė įtikinti, kad negalima tos bibliotekos naikinti, aš prieštaravau, sakiau, kad... Kodėl aš taip maniau? Todėl, kad mano sprendimai vėlgi ganėtinai sugadinti mano vadybinių kompetencijų. Aš manau, kad visur reikia siekti maksimalaus efektyvumo, panašiai, matyt, kaip ir ministras, viską efektyvinti, efektyvinti, efektyvinti. Tačiau kultūros institucijoms tai netinka ir aš savikritiškai tai sakau, atsiimu savo jam išsakytą mintį, kad galima taip elgtis, nes argumentus, kuriuos jis pateikė iš tribūnos, vis dėlto reikia išgirsti.

Jeigu biblioteka yra integruota į tarptautinį tinklą ir veikia kaip tarptautinis subjektas, jeigu teikia integruotas ir labai svarbias paslaugas specialistams, atlieka tam tikrą misiją, tai net ir nedidelis, nepakankamai didelis jos apkrautumas, kurį būtų galima efektyvinti prijungiant ir panašiai, nėra argumentas ją naikinti. O yra argumentas, kad šis integruotas jos veikimas yra naudingas ir reikalingas šaliai. Tą reikia puoselėti ir palaikyti. Todėl aš keičiu savo poziciją ir nepalaikysiu ministerijos teikiamo sprendimo. Siūlau ir kitiems lygiai taip pat pasielgti.

PIRMININKAS. Gerai. O aš siūlau balsuoti dėl pritarimo projektams nuo klausimo 1-3.1 iki klausimo 1-3.7. Kas už tai, kad tie projektai būtų pateikiami, prašau balsuoti už. Kiti, kitaip manantys, balsuoja kitaip.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 53, prieš – 34, susilaikė 22 Seimo nariai. Po pateikimo nepritarta. Dėl 1-3.8 klausimo nėra prasmės... nes tai yra lydimasis.

Dabar turime nuspręsti, ar grąžiname projektus tobulinti, ar atmetame. Tie, kurie mano, kad reikia grąžinti tobulinti, balsuoja už, tie, kurie mano, kad reikia atmesti, balsuoja prieš. Alternatyvus balsavimas.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 70, prieš – 36. Projektai grąžinami tobulinti.

Repliką po balsavimo – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kadangi Seimas nubalsavo dėl įstatymo projekto tobulinimo, tai aš siūlau priimti protokolinį sprendimą, kad šį įstatymo projektą tobulintų Vyriausybė. Ne asmeniškai ponas A. Veryga mums atneša kažką, o kad tobulintų Vyriausybė.

PIRMININKAS. Protokoliniai sprendimai teikiami raštu. (*Balsai salėje*)

10.21 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 1, 2, 7, 8, 13, 20 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3083, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3084, Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3085, Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3086, Biomedicininio tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 5 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3087 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3083 ir lydimieji projektai Nr. XIIIIP-3084, Nr. XIIIIP-3085, Nr. XIIIIP-3086 ir Nr. XIIIIP-3087. Pateikia taip pat ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Noriu padėkoti, aišku, už prieš tai buvusį balsavimą. Aš manau, kad neateisiu aš su tais projektais į šį Seimą, nes nematau jokios prasmės, matydamas, kad žmonės, kurie susirašo į savo programą vienus tikslus, paskui viską sujaukia. Tai jūs du kartus apgavote Lietuvos žmones. Ačiū už tai.

O dabar apie šį projektą, kurį norėčiau jums pateikti. Tai vėlgi yra Vyriausybės vienas iš išpareigojimų, kurio tikrai laukia medicinos bendruomenė jau labai seniai. Jis yra susijęs su galimybe įgyvendinti du labai svarbius tikslus, tai yra atlyginti žalą, kurią patiria pacientai, ir tuo pačiu metu neieškoti, neįrodinėti kaltės medikų, dėl kurių darbo ar galimos klaidos ta žala įvyksta.

Ką mes šiandien turime? Deja, bet turime labai ilgą žalos atlyginimo procesą, turime komisiją, kurios darbas gali užtrukti iki penkių mėnesių, toks yra reglamentavimas. Jeigu pacientas nori įrodyti žalą teisme, tai trunka nuo vienerių iki ketverių metų. Tai yra sudėtingas žalos atlyginimo procesas, pacientai turi pateikti įrodymus, įrodinėti medikų padarytą kaltę, yra labai nedaug žalos atlyginimo atvejų. Jeigu pasižiūrėtume, draudimas atlygina 11 %, komisija – 18 % atvejų, kai yra nagrinėjama. Tai skatina gynybinę mediciną, yra vengiama teisinių procesų, teisminių, medikai yra suinteresuoti slėpti klaidas, o ne iš jų mokytis, būtent jas slėpti, yra skatinamas pacientų nepasitikėjimas sveikatos priežiūros specialistais, tada yra nepakankamos sąlygos analizuoti priežastis, dėl kurių įvyksta įvairios klaidos. Yra neefektyvus ir lėšų naudojimas, jeigu įstaigos sumoka vien draudimo įmokų apie 1,3 mln., tai išmokama tikrai maždaug 130 tūkst. eurų.

Kas yra siūloma teikiamais projektais? Yra atsisakoma civilinės atsakomybės draudimo, tokiu atveju sveikatos priežiūros įstaigos mokėtų 0,2 % pajamų už paslaugas į sąskaitą, kurioje būtų kaupiamos lėšos tai žalai atlyginti, yra atsisakoma specialisto kaltės įrodinėjimo, vadinasi, nebereikia įrodyti kaltės, jeigu žala įvyko, tai įvyko, tiesiog už ją reikia pacientui atlyginti, taip pat Vyriausybė nustatytų išmokų dydžius, trumpinama skundų nagrinėjimo trukmė komisijoje iki dviejų mėnesių, supaprastinama skundų nagrinėjimo tvarka ir daugelis kitų dalykų patobulinta.

Kokia būtų nauda pacientams? Pirmiausia žala būtų atlyginama greičiau, padidėtų išmoka pacientui už tą patirtą žalą, daugiau pacientų gautų išmokas, nes, kaip ir minėjau, tikrai labai nedidelė dalis tų žalų procentiškai būna atlyginama. Pacientai nepatirtų su žalos atlyginimo procesu susijusių išlaidų, jiems nereikėtų mokėti teismams, advokatams, nes visa tai keliautų per komisiją ir tas lėšas pacientai tiesiog galėtų naudoti savo sveikatai gerinti.

Kas mums yra labai svarbu – tai didėtų pacientų ir specialistų tarpusavio pasitikėjimas. Šitas principas yra naudojamas aviacijoje, kur kiekviena klaida yra panaudojama mokytis iš tos klaidos. Taigi, yra mokomasi, kaip išvengti ateityje tokių klaidų, jos yra analizuojamos. Būtent šitas mechanizmas leistų analizuoti komisijoje sukauptus atvejus ir teikti siūlymus, kaip kelti kvalifikaciją. Sveikatos priežiūros specialistams turėtų didėti pasitikėjimas pacientais. Specialistams neberekėtų bijoti galbūt dėl darbo praradimo, dėl savo kompetencijos, abejoti ja, būtų skatinamas jų tobulėjimas.

Jeigu kalbėtume apie finansinius aspektus, tai yra apskaičiuota, kad taip, šito modelio galutinė sąskaita būtų didesnė negu dabar civilinės atsakomybės draudimo, bet tai nebūtų kažkokia nepakeliama našta. Tuo labiau kad jeigu mes manome, kad kiekvienas pacientas, kuris patiria žalą, jina i įvyksta, jina yra padaroma sveikatai, turėtų gauti atlygį už tą žalą. Iš tikrųjų tos įmokos būtų realiai ir naudojamos žalai atlyginti skirtingai negu dabar, kai tų įmokų yra sumokama labai daug, o išmokos yra tikrai santykinai mažos. Kviesčiau pritarti ir palaikyti šituos sprendimus.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Pačioje šito įstatymo formuluotėje žala man truputėlį atrodo, lyg kas nors specialiai kažką darytų. Galbūt geriau būtų kalbėti apie klaidą, kuri, sakykim, įvyksta? Aš norėčiau paklausti. Aš iš principo pritarčiau šitam įstatymo projektui, nors tikrai matau daug galimybių teikti pasiūlymus, bet norėčiau paklausti, ar buvo skaičiuota, ar bus pajėgus PSDF biudžetas apmokėti, nes iš tikrųjų turėtų labai stipriai padidėti išmokos?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Pirmiausia dėl formuluotės. Klaida – tai prielaida atsirasti žalai. Be klaidos arba be kokių nors susiklosčiusių aplinkybių žala nėra patiriama, nes žala ir yra padaroma pacientui. Kažkas jam atsitiko, yra sužalota sveikata, aišku, absoliučia dauguma atvejų tikrai netyčia, nes medikai neturi tyčios ar noro kažką padaryti specialiai blogai, bet klaidų įvyksta, jos gali atsitikti. Žala yra žala, tiesiog vienokia ar kitokia.

Dabar dėl lėšų. Yra skaičiuotos lėšos. Aš jas šiek tiek minėjau savo pristatyme. Tai nėra, kaip ir sakiau, nepakeliama našta. Kai kurioms gydymo įstaigoms, ypač didelėms ligoninėms, įmokų suma, jeigu matuotume absoliučiais skaičiais, išaugtų, bet vėlgi turėkime galvoje, kad tose gydymo įstaigose ir gydosi labai didelė dalis pacientų, kuriems gali tekti atlyginti žalą. Tai normalu, kad tie, kurių pacientams didesnę dalį žalos reikia atlyginti, daugiau ir susimoka, bet mažesnėms įstaigoms tos įmokos net ir mažėtų, jeigu lygintume su dabartiniais mokėjimais. Taigi, visa tai yra įvertinta, suskaičiuota, yra gauti Finansų ministerijos vertinimai ir finansų ekspertai čia kokios nors rizikos nematė.

PIRMININKAS. Klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, prieš kelias savaites viešai klausiau jūsų, ar žinote tokią problemą dėl sveikatos įstaigose vyraujančių eilių. Kai privati įmonė teikia tas pačias paslaugas ligoninėje ir ten labai greitai galima patekti, o einant per viešąjį sektorių galima patekti po mėnesio arba po kelių. Mano nuomone, tai irgi tam tikra prasme riboja pacientų teises. Ar šitas įstatymas, kurį jūs dabar teikiate, kaip nors spręs šią problemą, ar tai yra dėl kitos problemos sprendimo? Būtų malonu, kad atsakytumėte.

A. VERYGA (LVŽSF). Supratau. Ačiū už klausimą. Tikrai šitas įstatymų paketas yra ne tam skirtas. Jis yra skirtas, kaip ir sakiau, pakeisti civilinės atsakomybės modelį, žalos be kaltės modelį, kurį turi įsidiegusios šalys, bet jis tikrai nereguliuoja, nereglamentuoja eilių, privačių ar viešų įstaigų darbo, apmokėjimo dalykų. Čia mes kalbame tik apie žalos atlyginimą. Šiuo atveju tikrai jis jūsų įvardytos problemos nesprenžia.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis kolega, pirmiausia noriu pasakyti, kad nereikia nervintis ir gąsdinti Seimo narių, kai jie balsuoja taip, kaip jie apsisprendžia balsuoti. Mano klausimas yra dėl dabar galiojančio Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo vertinimo. Ar turėjome kokių nors pastabų iš tarptautinių institucijų, organizacijų, nes, kiek aš atsimenu, mes, priėmę šį įstatymą, buvome pagirti ir buvome kaip pavyzdys kitoms valstybėms, kad sutvarkėme žalos atlyginimą. Koks dabar tas vertinimas?

Ir antra dalis būtų santykiai tarp gydytojų ir pacientų. Ar manote, kad padidėjus žalos atlyginimui tie santykiai pagerėtų, ir gydytojus, medikus vertintų geriau, jeigu jie lygtai pinigais atsiųgtų už kokias nors klaidas ar netikslumus? Ačiū už atsakymus.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimus. Turbūt sutiksite, kad gyvas žmogus gali emociškai reaguoti į ką nors ir aš taip ir reaguuju, tai ne kaltinimas Seimo nariams, tiesiog aš konstatuoju, kad šiame Seime nematau daugiau jokios galimybės teikti siūlymų, kaip paderinti pacientų sveikatos priežiūrą per efektyvesnę įstaigų valdymą. Tai tiek. Galite tai vertinti, kaip norite.

Dabar grįžtant prie jūsų konkretaus klausimo dėl dabar egzistuojančios tvarkos. Mes turime ne tarptautinių organizacijų vertinimą, bet nuolatinių skundus iš pacientų. Nepasitenkinimą, skundų dėl mano paminėtų problemų: ilgai laukti, procesai ilgi, reikia įrodinėti žalą, reikia vargti. Ir iš tiesų pacientai, kaip jie neretai ir sako, jaučiasi savotiškai žeminami tokiaame procese, tai yra tikrai negerai ir tiems patiems medikams, kurie netyčia tikrai padaro klaidą ir paskui yra nuolat kvietinėjami, gaišinami. Visoms pusėms šitas procesas, kuris yra dabar, yra netenkintinas, nepatinka niekam, todėl mes ir siūlome ne nusipirkti, kaip jūs sakote, tą savotišką ramybę medikams, bet, turbūt sutiksite, kad jeigu pacientas patyrė žalą, ji yra reali, ją nesudėtinga yra įrodyti, kad sveikata yra sutrikdyta, už ją tiesiog reikia atlyginti.

Dabar, jeigu mes neįrodinėjame kaltės, nesiaiškiname, čia kaltas, nekaltas, tyčia, netyčia, aišku, jeigu tai būtų tyčia, būtų visai kitas teisės objektas, tada jau būtų Baudžiamasis kodeksas, bet tokių atvejų ir pasaulyje būna labai retai. Medikai tada neturi tokios baimės ir nėra suinteresuoti slėpti klaidą, nes nebeieškoma priežastingumo, nebeieškoma kaltės, ir tas klaidas analizuojant iš jų galima tiesiog mokytis. Aš to nevadinčiau nusipirkimu, tai yra tiesiog, kaip ir sakiau, aviacijoje naudojamas būdas, kai kuriose šalyse taikomas ir medicinoje. Iš klaidų yra mokamasi, o ne už jas yra baudžiama.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Ministre, iš jūsų pristatymo supratau, kad visos gydymo įstaigos mokės 0,2 procento nuo savo pajamų į tą draudimo fondą. Na, matyt, galima manyti, kad čia yra kuriamas koks nors valstybinis draudimo fondas, tačiau nėra aptariama, kas vyks su tomis lėšomis, kurios galbūt bus neišnaudojamos žalai padengti, bet kaupiamos nuolat, nes, kaip suprantu, įstaigos kasmet mokės po 0,2 %. Tai klausimas yra toks, ar jūs kaupsite rezervą, ar kaip nors mažės tos įmokos, tiksliau, kas bus daroma su rezervo lėšomis?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, tikrai labai geras klausimas. Mes dabar turėjome tokią situaciją, aš paminėjau net ir konkrečius skaičius. Per metus yra sumokama... ir dabar apie 1 mln. 300 tūkst. sumoka gydymo įstaigos, tik sumoka privačioms draudimo bendrovėms. Realios išmokos yra apie 130 tūkst. Jos yra tokios mažos dėl to, kad procesas yra labai labai sudėtingas pacientui, todėl tų išmokų yra labai mažai. Dabar tai, ką mes sukaupsime, yra suprojektuota, kad ir išlaidos augs, jos nuolat augs todėl, kad procesas lengvėja. Tai stebėjo ir kitos šalys, kurios įsivedė panašų modelį, nebūtinai lygiai tokį patį. Tai ir išmokų kiekis proporcingai po truputį auga. Realiai mes kažkokio labai didelio rezervo neturėsime.

Aišku, to rezervo šiek tiek ir reikia, nes jeigu įstaigos nebesidraus civiline atsakomybe, o pacientui yra neužkertama teisė kreiptis į teismą ir reikalauti didesnės žalos atlyginimo, tai tam tikrų pinigų sukaupę mes turime turėti, kad tokiais atvejais, jeigu pacientas nuspręstų kreiptis, netenkintins jo komisijos sprendimas ir išmoka, ir kažkokia didesnė žala bus priteista, kad iš to fondo taip pat būtų galima sumokėti ir tuos didesnius pinigus. Iš tikrųjų yra pabandyta paprognozuoti tas lėšas pakankamai pragmatiškai. Mes neprikaupsime kažkokių labai didelių pinigų.

PIRMININKAS. Ačiū, daugiau klausiančių nėra. Motyvai už – A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas ministras iš tikrųjų pasakė visus plusus ir minusus. Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad šito įstatymo medikų bendruomenė laukia daugiau kaip dešimt metų. Taip, tai buvo įrašyta ir į mūsų Vyriausybės programą, bet, tuos dvejus metus dirbdami Seime, iš tikrųjų mes turėjome nuolatinius raginimus medikų, įvairių organizacijų, kad šitas įstatymas būtų priimtas. Todėl, gerbiama kolegose, yra suderinta su įvairiomis medikų organizacijomis, jam yra pritariama, nuostatos yra išdiskutuotos ir tikrai prašyčiau pritarti šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš pakalbėsiu iš praktikos. Man atrodo, kad šiandien pacientų ir medikų santykiai yra pakankamai geri. Taip, pasitaiko atvejų, kai yra nesutarimų, pasitaiko klaidų, kai padaromos žalos, bet tam ir yra įstatymas, kuris leidžia padarytas žalas įrodyti ir jas kompensuoti. Jeigu mes pereisime prie tokio totalaus žalos atlyginimo, kaip čia yra apibrėžimai, tai turėsime žymiai daugiau išlaidų ir neturėsime ramybės. Aš pats daugelį metų praktikavau ir dažnai pacientui nevysiškai atkuriamą funkciją, ar tai būtų apsigimimas, ar trauma, ar net onkologinė operacija. Kiekviena operacija padaro kažkokią žalą – ar tai būtų vieno organo, ar kito, aš čia dabar neminėsiu, po to lieka tam tikros pasekmės. Tai faktiškai šito įstatymo priėmimas kiekvieną operaciją, kiekvieną gydymą galėtų paversti tam tikro laipsnio žala ir atlyginimo reikalavimu.

Aš turiu daug abejonių, suprasdamas, ką ministras dėstė dėl to gana ilgo civilinės atsakomybės kelio, bet tas kelias šiek tiek apsaugo ir medikus nuo to, kad kiekvieną kartą nebūtų reikalaujama mokėti už bet kokius liekamus reiškinius po operacijų. Todėl aš susilaikysiu ir iš tikrųjų kviečiu žymiai rimčiau diskutuoti, ne taip, kad gana sparčiai priimti šito įstatymo pakeitimus.

PIRMININKAS. Motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Aš atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Atsisakė. Motyvai prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš išgirdau, ką sakė ministras. O ministras sakė, kad jis yra nusivylęs, nusivylęs šituo Seimu ir mano, kad efektyvinti sveikatos sistemą šitame Seime jis nebemato galimybių. Vadinasi, jis yra nusivylęs valdančiąją daugumą, nes jūs, valdantieji, turite abso-
liučią daugumą, čia galite priimti, ką norite. Opozicija jis negali būti nusivylęs, jis nusivylęs valdančiąją daugumą. Nuosekliai besielgiantis ministras po tokių žodžių atsistatydintų ir padėtų savo mandatą Ministrui Pirmininkui į kišenę, sakytų, viso gero, *bye bye*, aš esu nusivylęs valdančiąja, jumis ir savo galimybės nebematau ką nors čia veikti. Tačiau abejoju, ar ministras bus nuoseklus. Greičiausiai toliau čia veiks neefektyviai, remdamas projektus, kurių nesugeba pristatyti čia taip, kad netgi valdantieji juos palaikytų. Opozicijos jis niekaip nesugeba įtikinti. Štai turime tokią situaciją su valdančiąja dauguma.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, turime balsuoti. Balsuojame dėl viso paketo, pritardami po pateikimo.

Balsavo 102 Seimo nariai. Už – 67, prieš nebuvo, susilaikė 35 Seimo nariai. Po pateikimo pritarta.

Replika po balsavimo – V. Simulikas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, aš norėčiau prašyti, kad papildomu komitetu būtų ŽTK, nes mes gauname nuolat tokių pacientų nusiskundimų, o pacientai, nors yra ir ligoniai, bet žmonės. Ačiū.

PIRMININKAS. Papildomu komitetu prašosi būti ŽTK. Pirmiausia turėtume nuspręsti dėl pagrindinio. Visur yra siūloma, kad pagrindiniu komitetu taptų Sveikatos reikalų komitetas. Galime pritarti bendrai? Galime. Papildomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Prašote dėl vieno ar dėl visų projektų? Dėl vieno, dėl projekto Nr. XIII-3083, taip? Gerai. Ar pritariame? Pritariame.

Žmogaus teisių komitetas norėtų būti dėl visų projektų?.. Dėl visų projektų. Ar pritariame, kad Žmogaus teisių komitetas būtų dėl visų? Pritariame.

Siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

J. Razma – replika po balsavimo.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš gal daugiau dėl vedimo tvarkos dėl šios dienos posėdžių. Noriu pasakyti garsiai tai, ką sakiau Seimo Pirmininko pavaduotojai. Manau, kad mes galėjome išgirsti tai, ką sakė signataras Z. Vaišvila. Ar iš tikrųjų mes gerai atrodome, kai, vykstant svarbiems renginiams, čia užsiimame svarstymu kažkokių smulkmeniškų dalykų, kurie tikrai gali palaukti? Įvairūs pateikimai tikrai gali būti atlikti ir vėliau, o priėmimų jūs vis tiek nesugebėsite padaryti, jei opozicija, turėdama nusiteikimą vis dėlto šiandien ne posėdžiauti, o dalyvauti svarbiuose renginiuose, nesiregistruos priėmimų metu. Jums neužteks balsų priimti.

Aš dėl to siūlyčiau priimti nutarimą dėl sesijos pratęsimo. Jūs posėdžius galėsite sušaukti bet kada, nelaukti ir tos vasario 12 dienos, ir ramiai dirbusimės. Kad šiandien ne tik jūs vienas turėtumėte privilegiją dalyvauti renginiuose, į kuriuos turbūt tuojau išeisite, o kad ir kiti Seimo nariai galėtų pabendrauti su čia atvykusiais savo kraštiečiais, su laisvės gynėjais pasikalbėti, siūlau vis dėlto darbotvarkę likviduoti ir eiti prie nutarimo dėl sesijos pratęsimo.

PIRMININKAS. Geras pasiūlymas, bet darbotvarkę mes turime pasitvirtinę, tai toliau turėtume ir dirbti pagal darbotvarkę.

10.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3157 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“. Pranešėjas – R. Karbauskis. Pateikimas.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šitas klausimas įtrauktų į darbotvarkę Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą. Mes jau svarstėme ministerijos pateiktą projektą pateikimo stadijoje, todėl dabar siūlau Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu padaryti pertrauką bent iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Gerai, balsuojame dėl pertraukos.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 44. Pertrauka iki kito posėdžio.

Taigi kitų klausimų, kurie būtų įtraukti, svarstyti negalime.

10.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3151 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – taip pat Seimo nutarimo dėl sesijos darbų programos pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-3151. Pranešėjas – taip pat R. Karbauskis. Pateikimas. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, tikrai prašyčiau pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo. Norėtume pasigilinti.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pusės valandos pertraukos. A. Širinskienės siūlymas.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 61. Pusės valandos pertrauka.

Dėl vedimo tvarkos – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Kadangi valdantieji nubalsavo, kad turime pusės valandos pertrauką, aš kviečiu, dabar I rūmuose yra gynėjų rikiuotė. Būtų tikrai smagu, kad Seimo nariai joje dalyvautų. *(Balsai salėje)*

10.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3146 (pateikimas, svarstymas, priėmimas)

PIRMININKAS. Skelbiu darbotvarkės 1-7.1 klausimą – Seimo nutarimo taip pat dėl sesijos darbų programos pakeitimo projektą Nr. XIIIIP-3146. Pranešėja – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prašau papildyti Seimo darbų programą įstatymo projektu Nr. XIIIIP-3146.

PIRMININKAS. Niekas neužsirašė paklausti. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime pritarti. Pritariame.

Svarstymas. Galime pritarti po svarstymo? Galime bendru sutarimu. Priėmimas. Kalbėti norinčių nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 52, prieš – 2, susilaikė 47. Pritarta.

P. Urbšys dėl vedimo tvarkos.

P. URBŠYS (MSNG). Šį kartą aš kreipiuosi į jus, gerbiami konservatoriai. Tikrai...

PIRMININKAS. Garsiau!

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami konservatoriai, šį kartą kreipiuosi į jus. Tikrai jūs apeliavote labai teisingai. Vyksta renginys, vyksta rikiuotė. Sudarykite galimybę Seimo nariams, kurie mano, kad ten reikia būti, kad jie būtų, nes dabar kas vyks? Prasidės... (*Balsas salėje*) Gerbiamieji, bet ir nuo jūsų priklauso. Jeigu sąžiningi esate ir sau, jūs galite pasakyti – darome pertrauką ir dėl šito klausimo ir tada svarstysime tas... (*Balsas salėje*) Čia ir pasirodo, kad jūs sau taikote kitokius... (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš turiu tokią teisę ir skelbiu 40 minučių pertrauką. Renkamės 11 val. 20 min. Patikslinu: 40 minučių bus iki 11 val. 30 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, nustatytas pertraukos laikas baigėsi. Maloniai kviečiu užimti darbo vietas.

11.30 val.

Informaciniai pranešimai

Naudodamasi proga ir įpareigojimu, kad Seimo Pirmininkas ar pavaduotojas artimiausiame Seimo posėdyje praneša Seimui apie piliečių išreikštą iniciatyvą skelbti referendumą, tą ir noriu padaryti, nes kreipėsi Vyriausioji rinkimų komisija dėl iniciatyvinės grupės konsultaciniams referendumams paskelbti įregistravimo ir gruodžio 21 dieną įregistravo 17 Lietuvos piliečių, turinčių rinkimų teisę, iniciatyvinę grupę konsultaciniams referendumams paskelbti. Ji siūlo tokius sprendimus spręsti. Rinkimams į Lietuvos Respublikos Seimą įteisinti tik mažoritarinę daugumos rinkimų sistemą. Ir antras – rinkimams į Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybas įteisinti taip pat mažoritarinę daugumos rinkimų sistemą.

Informaciją išgirdote. Grįžtame prie darbotvarkės. (*Balsai salėje*) Minutėlė! kolegos prašo iniciatyvinės grupės... Gal pavardes perskaitau: Antanas Andziulis, Asta Astrauskė, Arūnas Burlingis, Būtė, Dovydaitenė, Kalvaitis, Kaminskas, Kudrienė, Mačiulaitis, Paliokas, Petrauskas, Punys, Širinskas, Ugenskis, Vaikšnys, Vedeckis ir Veličkienė.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3151 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-6 klausimas – dėl Seimo nutarimo dėl sesijos darbų pratęsimo, projektas Nr. XIII-3151. Pertraukos laikas baigėsi. R. Karbauskis. Prašau.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kviečiu į Seimo rudens sesijos darbotvarkę įtraukti klausimą – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar užsirašę kolegos nori paklausti dėl įtraukimo, ar po to dėl visuomenės informavimo? Dėl visuomenės informavimo. (*Balsai salėje*) Dėl įtraukimo? Gerai.

K. Masiulis. Dėl Seimo nutarimo, kad papildytume sesijos darbų programą, klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti. Jūs skaičius (...) lyg ir nuleidžiate. Ar atsiskaitote savo minties ir linkęs švelninti projektą? Tai ar verta pateikti projektą, kurį, jau dabar iš anksto žinote, reikia švelninti ir keisti?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Pirmiausia, jeigu jūs skaitote, o aš žinau, kad jūs skaitote ir domitės, tai žinote, kad ne mes tai sugalvojome, o komitetui pateikė Lietuvos radijo ir televizijos komisija, ir atitinkamai formuluotės buvo paimtos, dėl kurių čia diskutuojama, iš Lietuvos nacionalinio saugumo strategijos. Ir komisijos primininkas, ir komiteto nariai labai nustebome, kada buvo pradėta šnekėti apie žodžio laisvę, kadangi čia mintis visiškai ne apie tai. Čia yra iš tikrųjų apie instrumentų turėjimą dėl galimų grėsmių rinkimų atveju, ir tai yra Europos Komisijos siūlymai.

Kadangi vieša diskusija vyksta, girdime, kas yra šnekama, kadangi jokių grėsmių, tai yra siūlymų, kad tai kaip nors ribotų Lietuvos žodžio laisvę, žurnalistų ir visuomenės informavimo priemonių, nebuvo nei minties, tai aš manau, kad mes komitete... Jau po pateikimo aš siūlysiu pritarti abiem projektams – ir jūsų kolegų pateiktam, ir šitam projektui. Juos mes komitete sutvarkysime taip, kad niekam jokių baimių nekils, nes, sakau, darėme tikrai ne tai. Darėme tai, ką rekomendavo Europos Komisija, ir stengėmės skubėti, kad iki rinkimų mūsų institucijos turėtų įrankius. Nebuvo jokio tikslo kaip nors ką nors išgąsdinti.

PIRMININKĖ. Dėl Seimo nutarimo, kad įtrauktume į darbotvarę, klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš pirmiausia pastebėsiu, kad Seimo Pirmininko pavaduotoja pasiūlė nekorektiškai dabar neleisdama tęsti R. Morkūnaitei...

PIRMININKĖ. Nebuvo R. Morkūnaitei tuomet, kai pradėjome posėdį. Iš karto atsakau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aišku. Tada atsiimu priekaištus.

O pranešėjo klausiu, ar tikrai būtina teikti tą alternatyvų projektą? Gal vis dėlto ir jus kiek nors pasiekė ta spaudos kritika? Yra opozicijos Seimo narių projektas, atsižvelgiantis į tą kritiką, ar čia negalima peržengti per savo ambicijas – atsisakyti pirminio teikimo ir koncentruotis į antrojo projekto, jeigu dar reikia, kokį nors tobulinimą?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, ar mes iš tikrųjų čia dabar matuojame, kuris projektas yra svarbesnis. Yra pateikti du projektai, tiesiog po pateikimo mano siūlymas bus ir kolegų prašysiu pritarti abiem projektams. Jeigu čia mes pradėsime matuoti, kas pasiūlė ir dėl ko ką atmesti, gal jūs pasiūlysite ir savo projektą dėl kokios nors priežasties atmesti, (...) šitą. Mano siūlymas – pritarti abiem, tai yra racionalus siūlymas, ir atitinkamai mes tai per 15 minučių padaryti galime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo nori išsakyti motyvus K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš po tokio gerbiamojo kolegos R. Karbauskio paaiškinimo nesu jau taip kategoriškai prieš, nes man atrodo, kad racionalu yra tuos projektus sujungti ir pasiekti tą bendrą vardiklį, kuris mums visiems rūpi, tačiau aš anksčiau užsirašiau kalbėti prieš, turėdamas omeny, kad šitame projekte kai ko trūksta, jis atrodo nepakankamas ir keliantis tam tikrų grėsmių ir baimių. Antrame – alternatyviame projekte į tai jau yra atsižvelgta, vertėtų koncentruotis į antrąjį projektą. Jeigu jau čia taip svarbu, galima pateikti ir abu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jeigu jūsų nuomonė nėra tokia priešiška, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime.

Gerbiami kolegos, svarstymas. Po svarstymo norinčių kalbėti... Gal galime bendru sutarimu?

Priėmimas. Vienas straipsnis, kad papildytume darbų programą. Balsuojame, nes dėl motyvų niekas nenori kalbėti. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, yra. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų aš manau, kad būtų prastai, jeigu Seimas vis dėlto balsuotų dabar ir įtrauktų į darbotvarę, o po to svarstytų projektą, kuriame yra dviprasmiškų nuostatų, leidžiančių kelti klausimą dėl tam tikro žiniasklaidos laisvės suvaržymo. Tai yra labai jautrūs dalykai ir, manau, kai yra projektas, kur atsižvelgta į tai, į tas abejones ir kritiką, kam gaišti laiką dabar su šituo pirminiu projektu? Aš vis dėlto siūlau nepildyti darbų programos.

PIRMININKĖ. Už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, tikrai yra du projektai ir, man atrodo, po pateikimo pritarkime vienam ir antram, po to pagrindinis komitetas išnagrinės vieną ir kitą variantą. Man atrodo, kad ir viename yra gerų idėjų, ir kitame gerų minčių. Reikia abu sujungti ir bus sukurtas bendras projektas. Ir čia negaišinkime laiko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš įtraukimą – A. Gelūnas.

A. GELŪNAS (LSF). Mielieji kolegos, ruošiausi kalbėti panašiai kaip K. Masiulis. Irgi matau, kad vyksta diskusijos. Visuomenės informavimo įstatymo pataisos skatina daug aistrų, iš profesij-

nio lauko daug kritikos – ir žurnalistai, ir Žmogaus teisių institutas išsakė labai rimtų pastabų. Iš viso to matau, kad dar tos pataisos yra nesubrandintos, reikalauja tolesnių diskusijų ir, kaip pats ponas M. Martišius sakė: šitos pataisos yra tik didelės diskusijos pradžia. Siūlau diskutuoti kol kas visuomenėje ir tada jau subrandintas pataisas teikti Seimui. Dabar siūlau neįtraukti abiejų įstatymo projektų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar užsiregistravo J. Džiugelis, kad neįtrauktume. Motyvai prieš.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Suprantu, kad galbūt ir turime daryti tam tikrus pakeitimus, bet, kaip ir minėjo pats iniciatorius M. Martišius (jis ir pats viešai yra pasakęs, kad tikrai nebūtų teikęs šito įstatymo projekto, jeigu būtų žinojęs, kokios visuomenėje bus aistros), tas įstatymo projektas iš tiesų nėra iki galo išdiskutuotas.

Kolegos, aš tikrai manyčiau, kad vertėtų šiandien atsisakyti tokių asmeninių ambicijų ir panašiai. Ir manau, kad turime šiandien labai daug svarbių renginių, kviečiu nepritarti pateikti šią projektą, grįžti prie diskusijų ir ramiai atsakingai šį projektą pateikti vasario mėnesį.

PIRMININKĖ. Dar M. Adomėnas – motyvai prieš.

M. ADOMĖNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų klaidingas teiginys, kad čia yra tikėtai Europos direktyvos įgyvendinimas. Europos direktyvos nuostatos buvo smarkiai praplėstos ir, pasirodžius kritikai viešojoje erdvėje, tikrai buvo laiko užregistruoti naują variantą, išbraukus tas kontroversiškas nuostatas. Kadangi tuo nebuvo pasirūpinta padaryti, tai yra neparengtas projektas, labai kontroversiškas, labai pavojingas ir todėl siūlau tikrai neįtraukti jo į darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl Seimo nutarimo, siūlančio įtraukti į darbotvarkę ir pateikti Visuomenės informavimo įstatymo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 56, prieš – 12, susilaikė 22. Nutarimas (projektas Nr. XIII-1482) priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34¹, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3118 (pateikimas)

Dabar Sekretariatui abu Seimo nutarimus siūlyčiau sujungti, nes prieš tai buvo pritarta anksčiau Seimo nutarimui. Ir pagal užregistravimo numeraciją kviečiu pirmąjį pranešėją – R. Karbauskį pateikti Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34¹, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-3118.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kadangi aš jau prašydamas pritarti įtraukimui į darbotvarkę pasakiau pagrindinius argumentus ir tai, ką mes tikrai girdime, ir ketinimus, aš galbūt šiek tiek paliesčiau kitą temą, kartu pasakydamas, kad, mieli kolegos, prašau atkreipti dėmesį, kad ta direktyva, kurią priėmė Europos Taryba ir Europos Parlamentas, yra labai plati, mūsų laukia darbas, mes turėsime privaloma tvarka įtraukti į mūsų teisę šią direktyvą. Aš noriu tik pasakyti, kad man atrodo, tas triukšmas, kuris kilo dėl papildomų formuluočių iš Lietuvos Nacionalinio saugumo strategijos, tikrai yra labai maža dalis reakcijos, kuri bus į pačią direktyvą, nes direktyva labai plati, yra labai daug klausimų dėl reklamos draudimo, dėl kitų dalykų, kas nėra mūsų valia, kas yra Europos Sąjungos valia, kurią mes turėsime priimti.

Todėl aš kviečiu ir politikus, ir žiniasklaidos priemones, ir tuos, kurie domisi, skaityti direktyvą ir suprasti, kad vis dėlto nėra taip, kad sritis nebūtų reguliuojama. Ji bus reguliuojama, direktyva tą labai aiškiai apibrėžia, ir ji ne čia Seime, ne šitos „blogos valdžios“ yra sukurta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašome atsakyti į klausimus. Pirmasis klausia S. Gentvilas. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas komiteto pirmininke, šiaip sveikintinas jūsų iniciatyvumas, kad vietoj Vyriausybės darote darbą, perkeliat direktyvas į Lietuvos teisės aktus. Aš konkrečiai dėl 1 straipsnio turiu klausimą. Čia yra draudimas skleisti informaciją, kuria skatinamas nepasi-

tikėjimas ir nepasitenkinimas Lietuvos valstybe ir jos institucijomis. Tai gal galėtumėte jūs, kaip įstatymo teikėjas, truputį interpretuoti, ar tai nebus apynasris uždėtas žiniasklaidai, jeigu jis kritikuoja vieną ar kitą blogai veikiančią valstybės instituciją, tarnybą? Kuriais atvejais, jūs įsivaizduojate, bus pažeidimai ir kuriais nebus pažeidimų, kai žiniasklaida imsis vienos ar kitos valstybės institucijos kritikos?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Pirmiausia noriu jums priminti, tikriausiai būtų labai gaila, jeigu jūs to negirdėjote, nes komisijos pirmininkas M. Martišius aiškino, kad tai nėra direktyva, tai yra direktyvos dalis, labai nedidelė, kuri Europos Komisijos prašymu Lietuvoje, kaip ir kitose valstybėse, kuriose artėja rinkimai, yra perkeliama į mūsų įstatymą. Būtent dėl to, kad yra išorinių jėgų, kurios siekia destabilizuoti situaciją tose Europos Sąjungos šalyse, kurios kišasi į rinkiminiuosius procesus, ir būtent dėl to buvo prasmė, kodėl komisija paėmė tam tikrą fragmentą, vieną fragmentą, kurį rekomendavo Europos Komisija, komisija, turiu omenyje Lietuvos radijo ir televizijos komisija, pateikė kaip pasiūlymą dėl įstatymo pakeitimo.

Todėl mes visi, nepriklausomai nuo to, kokia frakcijai priklausome, ir taip toliau, komiteto nariai, tą siūlymą pasirašėme, nes jokios išvalgos, jokių ketinimų, jokių minčių apie tai, kad tai kaip nors palies Lietuvos žiniasklaidą, nebuvo ir nėra, ir niekada nekilo. Šitie dalykai, kurie čia surašyti, yra iš Lietuvos nacionalinio saugumo strategijos. Jeigu pažiūrėtume į prasmę, kodėl jie toje strategijoje įrašyti, tai yra įrašyti dėl grėsmių iš išorės. Mes nešnekame, aš nesu girdėjęs nė apie vieną mūsų Lietuvos žiniasklaidos priemonę, kuri ketintų kaip nors pažeisti, nes yra įstatymai, kurie galioja. Pagal tuos įstatymus ir pagal... Aš čia galėčiau pacituoti, Visuomenės informavimo įstatymo 9 straipsnis: „Kiekvienas asmuo gali kritikuoti valdžią“, ir taip toliau. Mūsų įstatymai tai leidžia. Jokio draudimo neatsiranda šiuo įrašymu. Čia mintis visai ne apie tai buvo. Mes šnekame dabar apie tai, kad nei mintyse, nei pačiose juodžiausiose mintyse, nebuvo, kad mes ką nors pradėsime riboti Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi S. Tumėnas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, jūs teigiate, kad įvyko tam tikra klaida perkeltant tas nuostatas iš nacionalinio saugumo nuostatų. Galima tuo patikėti. Tačiau, žvelgiant į valdančiosios daugumos, į jūsų vadovaujamos frakcijos iniciatyvas per pastaruosius dvejus metus, tikrai atrodo, kad yra tam tikras sisteminis veikimas prieš žiniasklaidos laisvę. Nors atskiras įstatymų pataisas ar iniciatyvas galima kaip nors racionaliai pateisinti, tačiau visuma tikrai sudaro tokį išpūdį, kad žiniasklaidos laisvė, žodžio laisvė nėra labai svarbi vertybė jums. Ką jūs galėtumėte į tai atsakyti? Ar taip nėra?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolege, su visa pagarba jums pasakysiu, kad jums taip atrodo. Mums taip neatrodo. Jeigu šnekėtume apie tai, kas buvo, pavyzdžiui, kadencijos pradžioje, nemažai įstatymų, kurie buvo tuo klausimu – dėl žiniasklaidos, visuomenės informavimo priemonių reguliavimo, buvo net ne mūsų rašte, šitos, sakykime, Seimo kadencijos, ir mes turėjome priimti atsakomybę už tai, kad įstatymus, kurie atėjo pas mus iš ankstesnės kadencijos, mes turėjome baigti svarstyti ir taip toliau. Mus kaltino, diskutavo. Buvo, taip, buvo nedidelės grupės Seimo narių keletas iniciatyvų. Bet aš pasakysiu viena. Įvardinkite man nors vieną, be LRT įstatymo, dėl kurio aš nesutiksiu su tokiu argumentu, kad jis nukreiptas prieš Lietuvos žiniasklaidą arba prieš žodžio laisvę, kur mes ką nors siūlėme kaip frakcija, kaip partija, kaip valdančioji koalicija. Jums taip atrodo, man taip neatrodo.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi E. Gentvilas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, čia kai kurie kolegos išvelgia galimą cenzūrą, žurnalistų teisių ribojimą ir panašiai. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad ši projektą teikia net keturių partijų atstovai. Ne R. Karbauskis, ne Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, o net keturių partijų atstovai, atsižvelgę į Lietuvos televizijos ir radijo komisijos pristatymą ir iniciatyvą. Ar neatrodo, gerbiamas pirmininke, kad mes truputėlį per daug, atvirkščiai, per daug pasitikėjome Lietuvos radijo ir televizijos komisijos šiomis nuostatomis, kurios aiškino, kad čia tik perkeliama direktyva, kad nacionalinis saugumas, grėsmės ir taip toliau? Ar jums taip neatrodo? Juoba kad vakar D. Radzevičius, vienas iš komisijos narių, kuris ir buvo prie iniciatorių, jau kritikavo šį pateiktą projektą.

PIRMININKĖ. Laikas!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ar neatrodo, kad reikia sėsti visiems, visoms jėgoms, po to, kur bus pristatomas projektas, susėsti ir sudėlioti viską į vietas, kad būtų viskas aišku. Juoba kad Europos Sąjunga neskubina.

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Iki 2020 metų rudens liepia tai padaryti.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Kolega, aš dėkingas jums už klausimą. Mes prisiminkime, dėl ko šis fragmentas buvo pasiūlytas Seimui skubos tvarka, tokia, kokia mes dabar svarstome, priimti. Tai būtų dėl Europos Komisijos kreipimosi į nacionalinius parlamentus, kad reikia įtraukti dalį to reglamento, kuris yra priimtas, būtų tam, kad atsirastų instrumentų, kaip galima reaguoti į kylančias grėsmes nacionaliniam saugumui per kitų šalių, mums priešišku šalių, interesų kištis į demokratinius procesus. Dėl to aš šiandien nematyčiau problemos, kad komisija inicijavo. Gal šiek tiek keista, kad vieni komisijos nariai pradeda abejoti tuo, ką pati komisija pasiūlė, bet iš tikrųjų jokio blogo ketinimo nebuvo. Aš manau, kad šis triukšmas, kuris kilo, bus pamoka pirmiausia komisijai, po to mums, kad iš tikrųjų to, kas parašyta mūsų nacionaliniuose dokumentuose, Nacionalinio saugumo strategijoje, pasirodo, mes negalime įrašyti viso turinio į savo įstatymus, nes reikia visą laiką pagalvoti, kad neinterpretuotų taip, kaip kas nors norėtų interpretuoti, bandydami teigti, kad mes bandėme kaip nors riboti žodžio laisvę Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Ramūnai, problema kyla tada, kai žmonės, mokantys skaityti, skaito tai, kas parašyta, ir pradeda kritikuoti. Tarp jų kritikuojau ir aš, nes negaliu žinoti, kas dedasi jūsų galvoje arba kitų autorių galvose. Tai patys pripažįstate, kad Kultūros reikalų komitetas visiškai nekvalifikuotai pateikė projektą. Pagal tokį projektą, koks vis dar yra, pavyzdžiui, Seimo Pirmininkas V. Pranckietis už tai, kad pernai kovo 15 dieną, užlipęs ant tribūnos, šūkavo „Gėda Seimui!“, turėtų būti persekiojamas, baudžiamas. Aš suprantu, kad tai ironija ir sakote, kad taip nebus, kad bus redaguota. Kaip jūs redaguodamas atskirsite tas grėsmes iš išorės, ką, sakote, ir turėjote omenyje, nuo grėsmių suvaržyti asmenų ar žiniasklaidos žodžio laisvę? Kokia bus redakcija?

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Aš dar sykį bandau pasakyti, kad iš tikrųjų mes bandysime subendrinti tuos du projektus. Manau, kad tos abejotinos formuluotės, kurių išsigąsta visai be reikalo, nebus šiame įstatymo projekte svarstymo stadijoje. Dabar aš tik primenu, dar sykį skaitau: „Visuomenės informavimo įstatymo 9 straipsnyje nurodyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę kritikuoti valstybės ir savivaldybių institucijas.“ Ir šitas projektas to nekeičia, ir tai yra faktas.

Ta prasme mes nenorime matyti tiesos, bandome interpretuoti kažkokį įrašą, kaip mūsų ketinimą pakeisti galiojančias nuostatas. Mes tiesiog šiuo momentu užsiimame interpretavimu. Sutinku su tuo, kad gerai, geriau, kad nebus interpretuojama, gerai, sutariame taip, padarome, sutvarkome, bet mūsų komiteto ketinimo įvesti mūsų teisėje kokius nors ribojimus, žodžio laisvės Lietuvoje draudimą ką nors kritikuoti ir taip toliau, nebuvo, nėra ir nebus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Mano klausimas sutapo su E. Gentvilo klausimu. Iš esmės tik pasakyčiau, kad tikiu, kad jokio ketinimo nebuvo ir niekada jokių bandymų ką nors riboti, pagrindinių žmogaus teisių prasme riboti žodžio laisvę iš mūsų pusės nebuvo. Mes svarstome ir liberalizacijos įvairiausių projektus, kad ir rinkimų teisės suteikimą savivaldai nuo 16 metų ir taip toliau, bet, aišku, fonas yra pasikeitęs. Rytų Europoje, visoje Europoje yra diskutuojama dėl įvairiausių rinkimų rezultatų įvairiose šalyse, mūsų Rytų kaimynų visokio nedraugiško veikimo per rinkimus. Labai natūralu, kad čia vyksta diskusija. Manau, kad ta diskusija neturėtų apsiriboti šio įstatymo svarstymu, labai gerai, kad mes pateikimo stadijoje kalbame apie konkrečių formuluočių taisymą, kur tikrai reikia taisyti.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Tomai, čia, atsakant į tą klausimą, reikėtų dar sykį pakartoti, kad tai yra tik mažas fragmentas iš reglamento, kuris yra Europos Tarybos ir Europos Parlamento priimtas ir kuris yra privalomas. Todėl mūsų laukia Vyriausybės... Čia atsakant į klausimą, kuris buvo. Reglamento dėl mūsų teisės mums pateiks Vyriausybė. Ne komitetas, ne Seimo nariai, kaip

yra normalu, kaip yra priimta, bet tai darys Vyriausybė. Visą reglamentą. Bet mes norėjome spėti šį įstatymo projektą, kuris liečia tik turėjamą kūrimo instrumento, mūsų Radijo ir televizijos komisijai būtent reaguojant į grėsmes, kylančias iš mums priešišku valstybių, priimti iki būsimų rinkimų, todėl buvo pasirinktas toks sprendimas, kodėl Seime pateikė komitetas. O tai, kad pasirašė visi Seimo nariai iš visų partijų, rodo, kad jokio ketinimo nebuvo, nes niekaip V. Kernagio neįtarsi ketinimu riboti žodžio laisvę.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Atsakėte per jums skirtą laiką į užduotus klausimus. Motyvai. S. Tumėnas – už.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami įstatymo projekto simpatikai ir skeptikai, aš noriu pasakyti priežastį, kodėl neskubėjau triukšmingai atšaukti savo parašo. Manau, visuomenė visų pirma turi žinoti, kad minėto įstatymo projekto rengimą inspiravo tik teisinė prievolė integruoti Europos Sąjungos direktyvos nuostatų perkėlimą į mūsų Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus.

Čia reikia pripažinti, kad mes šiek tiek užkibome ant lingvistinio, verbalinio kabliuko, nes šitas sakinyss, kuris visiems užkliuvo, yra paimtas tikrai iš Nacionalinio saugumo strategijos, kurioje informacinė grėsmė įvardyta kaip kai kurių valstybių ir nevalstybinių subjektų skleidžiama informacija, kuria skatinamas nepasitikėjimas ir nepasitenkinimas.

Problema ta, kad atsidūrusi kitame kontekste, visuomenės informavimo srityje, ši nuostata įgijo visai kitą konotaciją, kurios neįžvelgė nei darbo grupė, nei mes, projektą pateikę Seimo nariai. Ir manyčiau, kad Visuomenės informavimo įstatymo tame sakinyje, kur skatinamas nepasitikėjimas – Nacionalinio saugumo strategijoje yra ir subjektas, ir objektas, – vieno iš jų nelieka ir tai sukelia nekonkretumą, sudaro sąlygas įvairioms interpretacijoms. Manau, kad lingvistiškai, verbaliai tai tada suvokiama kaip galimas nepasitikėjimas ir nepasitenkinimas.

Tikiu, kad visos politinės jėgos Seime ras tą bendrą konsensuą, kad į darbą įsitrauks Vyriausybė, nes šitoje direktyvoje yra ir daugybė kitų kazusų...

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų laikas baigėsi.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...kuriuos reikės anksčiau ar vėliau aptarti. Taigi tikiu, kad pasieksime tai, ko norime, ir tą direktyvą teisingai perkelsime į mūsų nacionalinę teisę.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų keista girdėti, kad tos politinės jėgos atstovai dabar taip garbina Europos direktyvas. Kai lietė išmokas žemdirbiams, kalbėjote – blogai padarė, kad pataikavo Europos biurokratams, reikėjo atstovauti valstybės interesams. Bet kai kalbama apie laisvą žodį, tada viskas gerai, jūs pasidarote akli vykdytojai. Tai tikrai simboliška Sausio įvykių paminėjimo dienomis. Pagrindinis okupantų taikinyss buvo laisvas žodis. Sausio 11 dieną prieš 28 metus užimti Spaudos rūmai. Sausio 13-osios naktį pajudėjo ne kur kitur, bet pajudėjo šturmuoti tai, kas susiję su laisvės žodžiu. Traiškė žmones, šaudė.

Dabar jūs, prisidengdami kaip figos lapeliu Europos direktyva, bandote paslėpti savo interesą. Jūs, Ramūnai Karbauskis, viešai žmonėms per televiziją komentuodamas šitą (...), pasakėte: dabar niekas negalės Seimo vadinti avinų banda. Taigi jūsų tikslas yra toks: bet koku atveju uždėti apynasrį ir nepasitikėjamą valdžią... kritiką valdžios traktuoti kaip nepasitikėjamą. Aš manau, kad tai prieštarauja tai mūsų prigimčiai, dėl ko mes atkūrėme valstybę ir dėl ko gynėme tą valstybę, bet aš suprantu, kad šitos vertybės jums nėra vertybės. Jums yra svarbiau asmeninės ambicijos ir asmeninis neliečiamumas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Balsuojame po pateikimo dėl Visuomenės informavimo įstatymo projekto Nr. XIII-3118.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 53, prieš – 20, susilaikė 18. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Kultūros komitetas, papildomas komitetas nėra numatytas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. (*Balsas salėje: „Galima?“*)

Na va, kiek bus replikų! Vadinas, turime daug laiko. V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Aš noriu pasiūlyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą kaip papildomą, nes...

PIRMININKĖ. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas kaip papildomas. Galime bendru sutarimu tam pritarti? Galime. Matau, kad V. Simulikas siūlys Žmogaus teisių komitetą.

V. SIMULIK (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Galime. Žmogaus teisių komitetas.

P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš labai trumpą repliką. Gerbiamieji, aš nesuprantu, dėl ko ginčijamės. Europos Sąjungos reglamentas – tiesiogiai taikomas aktas, jo perkelti nereikia. Direktyvą reikalaujama perkelti į teisės aktus. Ir jeigu šalis neperkelia direktyvos, jai taikomos finansinės sankcijos. Išstokime iš Europos Sąjungos. Mes neturime kito pasirinkimo. Aš nežinau, kodėl čia ginčijamės, gerbiamieji!

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų repliką.

12.00 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34¹, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3139 (pateikimas)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio Seimo nutarimo... Mes jau pritarėme. Kviečiu R. Morkūnaitę-Mikulėnienę. Visuomenės informavimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3139 pateikimas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šis įstatymo projektas susijęs su prieš tai mūsų aptarta tematika, tik yra kur kas išsamesnis – suformuluotos nuostatos ir nelieta dviprasmybių. Projektas parengtas atsižvelgiant į žurnalistų bendruomenės ir teisininkų pastabas. Tikiuosi, kad šiandien jam bus pritarta.

Truputėlį norėčiau pakalbėti ir apie prigimtį, ir tą kartais painiojimąsi arba nesipainiojimą Europos Sąjungos reikaluose. Žinia, direktyvos perkėlimas yra privalomas, tačiau direktyvoje yra nurodoma, ką ir kaip perkelti. Kartais tai būna labai konkrečiu, kartais tai būna abstrakčiau. Iš esmės šitos direktyvos teisinė prievolė yra dėl greitesnio reikalavimo – galimybė valstybės narėms reaguoti į kokias nors propagandos apraiškas, dezinformacijos apraiškas, nesantaikos kurstymą transliuotojų ekranuose ir reaguoti kur kas sparčiau, nei tai buvo iki šiol. Tačiau direktyvos 3 straipsnis nurodo, kad galima pasitelkti ir nacionalinio saugumo dėmenį, tai yra naujas dalykas ir, aš manau, mūsų valstybė praleistų progą nepasinaudojusi tokia galimybe, ir tai tikrai būtų negeras signalas mums patiems.

Šiandien, kai mes ne pirmus metus ir patys jaučiame, ir girdime ekspertų nuomonę apie tai, koks yra geopolitinis fonas ir kokia padėtis mūsų Rytų kaimynėje, agresyviai nusiteikusiame kaimynėje, tuos instrumentus, kaip kovoti su propaganda, dezinformacija ir visais kitais dalykais, mes turime turėti. Taigi šiame įstatyme 19 straipsnio pakeitimai būtent ir kalba apie tai.

Bet kuo skiriasi nuo pirminio pasiūlymo, sukėlusio tiek daug aistrų? Iš tikrųjų buvo netinkamai perkeltos nacionalinio saugumo strategijos nuostatos ir jos buvo paimtos po pusę sakinio, kas leido plėstis plačiai interpretacijai. Žmonės ir piliečiai, ne tik kad žurnalistai, bet ir patys piliečiai suprato, kad jie tarsi nebegalės skūstis vienos ar kitos institucijos darbu, manydami, kad už tai jiems grės kokios nors sankcijos ar panašūs dalykai.

Siekiant ištaisyti šią situaciją, mūsų frakcijos projekte būtent ir kalbama apie tai, kad... konkrečiai suformuluotos nuostatos dėl to, kas yra dezinformacija, kas yra propaganda, kad tai yra kitų valstybių, sistemingai priešišškai veikiančių prieš mūsų informacinę erdvę, veikla. Tikiuosi jūsų pritarimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Noriu paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia S. Tumėnas. Ruošiasi L. Kasčiūnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama kolege, ačiū už jūsų ir jūsų kolegų aktyvų įsitraukimą į teisės akto projekto refleksiją, pastabas ir geranorišką, manyčiau, kritiką, nes jūsų išsakyti teiginiai panaikinta dviprasmybes, ir aš tam pritariu.

Tačiau ar jums neatrodo, kad vis dėlto reikėtų, kaip ir čia užsiminė R. Karbauskis, į tai žiūrėti labiau kompleksiskai: įtraukti Vyriausybę, įtraukti ministeriją, nes šioje direktyvoje, netrumpoje direktyvoje, yra aptariama daugybė kitų aspektų, kaip informuojami mažamečiai, neįgalieji, kad

30 % kūrinių sudarytų Europos kūriniai ir taip toliau, ir taip toliau. Daugybė dalykų. Ar jums neatrodo, kad vis dėlto dabar reikia ramiai tai padaryti, kad darbas būtų solidus ir kad dar po mėnesio ar dviejų nebūtų teikiami įstatymų projektai...

PIRMININKĖ. Laikas!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). ...susiję su ta tema, ir ydinga...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, reikia spėti per minutę.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). ...tradicija būtų tęsiama.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, kolega, už klausimą, aš supratau esmę. Viena vertus, aš pritariu, kad Vyriausybės išitraukimas turėtų būti kur kas platesnis, kalbant apie kitas direktyvos nuostatas. Tai aš manau, kad prie to galima grįžti. Mes žinome, kad direktyvos įsigaliojimas... mes turime keletą mėnesių galutiniam perkėlimui, tai tikrai nėra ko delsti ir tada reikėtų suskubti. Kalbant konkrečiai apie šitas nacionalinio saugumo nuostatas, tai man iš tikrųjų yra keista, kadangi nacionaliniame partijų gynybos susitarime, kurį pasirašė beveik visos partijos, yra nuostata, kad Vyriausybė išipareigoja parengti strategiją dėl kovos su hibridinėmis grėsmėmis. Kol kas, kiek suprantu, jokio judesio nėra, tai tikrai būtų proga paraginti ir Vyriausybę imtis savo išipareigojimų, nes aš manau, kad mes turėtume ne mažiau ginčų tiek visuomenėje, tiek visur, kai būtų tiksliai apibrėžtos sąvokos ir galimi kovos būdai, reakcijos būdai. Iš tikrųjų būtų kur kas prasmingesnis mūsų visų darbas šia linkme. Tikrai pasigendu ir pasigendame iš Vyriausybės tokio ambicingo tikslo, kalbant apie nacionalinio saugumo klausimus per hibridinių grėsmių prizmę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Kasčiūno nematau salėje. Klausia P. Gražulis. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Man kažkaip keistoka konservatorių pozicija, jie nuolat šaukia, kad rusai puola, kad Lietuva pavojuje, ir staiga, kai griežtiname tokiai išorės propagandai, bandomė uždėti apynasrį, staiga jie pradeda ieškoti kažkokių išsisukimų. Kalba, kad net Amerikos Prezidentą pastatė Rusija, kad Austrijos, Italijos, Vengrijos, kad visose šalyse ypač daro didelę įtaką Rusija ir dabar, kai bandoma reaguoti operatyviai, kad ta propaganda nedarytų, neplautų žmonėms smegenų, staiga konservatoriai stoja tiesiog į kitą pusę. Ką aš žinau, gal jūs žinote, ką Rusija pastatys Lietuvai, kokį Prezidentą pastatys dabar Lietuvai Rusija?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Matote, Petrai, ne vien konservatoriai kalba apie grėsmes iš Rusijos ir tą įtaką, kurią Kremlius daro rinkimuose tiek Jungtinėse Valstijose, tiek kitoje Europos Sąjungos valstybėse. Sveiko proto žmonės ir ekspertai tą kalba jau seniai. Ir aš džiaugiuosi, kad Europos Komisija, taip pat ir Europos Sąjunga, deda vis daugiau pastangų tiek kovai, tiek ieškodamos būdų, kaip reaguoti į tokius dalykus. Atsakymas tik toksai – mes padarome, kad būtų aiškesnis reguliavimas, kas tai yra propaganda ir dezinformacija, ir tikiuosi, Petrai, kad jūs esate už žodžio laisvę ir mėgstate kritikuoti visus, taip pat ir visas institucijas, ir pavienius savo kolegas, manau, kad nenorėtumėte, kad jums būtų uždrausta tokia teisė.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi E. Pupinis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolega, Rusija yra įrodžiusi, kad ji sugeba dalyvauti įvairiuose politiniuose procesuose, visose valstybėse, pradedant Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir baigiant, matyt, Lietuva. Mes, aišku, turime tam tikrą didesnę atsparumą, nes labiau pažįstame Rusijos veikimo būdus, bet vis tiek nemanau, kad žmonės nuo įvairių manipuliacijų, kaip jūs vadinatė, hibridinių grėsmių, yra apsaugoti. Tai ar to, kas šitame įstatyme surašyta, pakanka, ar vis dėlto kažkas kitas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, ar dar kažkas gal galėtų užsiimti ne politikavimais ir tuščiomis kalbomis, o gal galėtų imti ir pasiūlyti dar papildomų priemonių?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Tai žinoma, kad papildomos priemonės visą laiką yra laukiamos. Aš galvoju, apskritai kalbant, apie visuomenės atsparumą, tai yra ir švietimo didelis dėmuo, ir jaunosios kartos, ne vien jaunosios kartos, apskritai visuomenės švietimas, kas tai yra dezinformacija, propaganda ir visi kiti dalykai. Kai mes kalbame istorinės tiesos iškraipymus, tai tikrai ir patiems, ir aplinkinius paraginti dalyvauti ir atitinkamuose renginiuose, išreikšti savo pilietinę poziciją, taip parodyti ir savo atsparumą, ir supratimą, kas mūsų valstybėje yra svarbu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Prašom kolega.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama kolege. Tekstas aiškus, grėsmės taip pat atsakytos, čia įvairiai visi matome, bet dabar vis tiek, ko gero, bus du projektai. Kaip jūs manote vis dėlto, ar reikėtų kokią nors grupę sudaryti, nes iš tikrųjų yra nemažai interesų, nemažai baimių, vieni po-

litikai galbūt galėtų ką nors spręsti, bet ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų geriau padirbėti, nepadaryti klaidų ir sutarti dėl bendro įstatymo projekto? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Žinoma, sutarimas yra svarbus. Aš manau, kad Kultūros komitetas imsis lyderystės. Jei kartais taip atsitiktų, kad nebūtų noro kviesti suinteresuotas šalis į diskusiją, tikrai opozicijos pareiga bus tą priminti ir pasiūlyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, aš panašiai, ko ir kolega E. Pupinis klausė. Ar jūs matote prieš tai buvusiam projekte, kuriam pritarta, galimybę atsisakyti dviprasmybių ir jungtis su jūsų projektu svarstymo metu, nes skaitant jūsų pateiktą įstatymo projektą ten tų dviprasmybių nėra? Ar užteks pajėgumų susitvarkyti, kad nebebūtų viešojoje erdvėje abejonių dėl tam tikro žodžio ir spaudos varžymo?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad pirmiausia dalyvauti turi ir žiniasklaidos bendruomenė. Tas, beje, nebuvo padaryta, nebuvo pakviesta rengiant prieš tai mūsų aptartą įstatymo projektą, nebuvo jokių konsultacijų su jais. Taip pat su teisininkais, kurie puikiai išmano žiniasklaidos teisės niuansus. Tikiuosi, kad šie žmonės bus pakviesti, ir variantas, kuris bus galutinai patvirtintas Seime, nekels aštrių diskusijų, bet užtikrins mūsų saugumą kalbant apie ateinančius rinkimus ir apskritai apie valstybės gyvavimo klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar vienas kolega nori paklausti – tai A. Gelūnas. Prašom, kolega.

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiama Radvilė, ačiū už iniciatyvą svarstyti šią kovą su dezinformacija nacionalinio saugumo požiūriu. Aš noriu paklausti, ar esate susipažinusi su analogiškais teisėkūros iniciatyvomis kitose Europos šalyse? Ypač norėčiau atkreipti dėmesį, kad pernai vasarą Prancūzijos Nacionalinė Asamblėja priėmė įstatymą prieš dezinformaciją. Po tikrai ilgų debatų ir kautynių šioje šalyje žodžio laisvė yra absoliuti ir didžiulė vertybė. Bet ten yra labai vertingų elementų, kurių aš pasigendu tiek pono R. Karbauskio, tiek jūsų teikiamuose įstatymo variantuose, – tai būtent teismų ir teisėjų kontroliuojantis vaidmuo prieš dezinformaciją ir tos nuostatos veikia tik rinkimų metu. Kitu metu jos neveikia. Labai siūlyčiau pasidomėti, jei dar nesate to padariusi.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, turiu prisipažinti, dalyvauju procese, bet teisingos pastabos. Esu girdėjusi tas nuostatas griežtinti tam tikrus dalykus būtent rinkimų laikotarpiu, nes tai yra jautresnis laikotarpis. Aš manau, kad tikrai Europos Sąjungos valstybių praktiką, nebūtinai Europos Sąjungos valstybių, kitų demokratinių valstybių praktiką bus galima panaudoti ir darbas bus sklandus ir efektyvus.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – V. Kernagis, prašom.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Sveiki. Manau, visi pritariame, kad šios direktyvos trečiosios dalies perkėlimas, ypač artėjant rinkimams šiais metais, yra būtinas. Prieš tai Kultūros komiteto pateiktas įstatymo projektas, manau, turėjo perteklinių nuostatų ir įvairiausių interpretacijų sulaukė viešojoje erdvėje, todėl siūlau palaikyti šį įstatymo projektą, kuris yra patobulintas, pakeistas, atsižvelgiant į gautas pastabas. Tad kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikro, jeigu siūloma redakcija skambėtų taip: „Kitų valstybių ir su jomis susijusių subjektų skleidžiama dezinformacija, karo ir neapykantos kurstymas, kita nepagrįsta ir klaidinanti prieš Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus nukreipta informacija silpninti piliečių ryžtą ginti savo valstybę, taip pat kitų valstybių ir su jomis susijusių subjektų informacinė veikla, kuria siekiama daryti įtaką šalies demokratijos ir rinkimų procesams“, aš manau, tai tikrai būtų tokia nuostata, kuri neleistų interpretuoti savaip. Bet kai jūs įrašote ydingą nuostatą, kad skatinamas nepasitikėjimas, nepasitenkinimas Lietuvos valstybe, atrišate tam tikras rankas valdininkams ar politinei dominuojančiai jėgai interpretuoti, ar kritika jos atžvilgiu yra nepasitikėjimo skatinimas valdžia, ar ne.

Dar daugiau. Kai lieka kitų valstybių ir su jomis susijusių subjektų skleidžiama dezinformacija, tai būtent dominuojančiai politinei jėgai, kuri turi vienokią ar kitokią įtaką specialiosioms tarnyboms, pasitelkus jų pagalbą, apibrėžti, kas yra tie susiję su kitomis valstybėmis subjektai. Visa dviprasmybė atsiranda tada, kai jūs paliekate tą tarpą dėl skatinamo nepasitikėjimo, nepasitenkinimo Lietuvos valstybe. Man atrodo, iš tikrų jūsų siekis yra užtikrinti laisvą žodį ir neleis-

ti būtent kėsintis į laisvą žodį, prisidengiant nacionaliniu interesu. Aš šiame projekte įžiūriu tam tikrų pavojų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame po pateikimo dėl Visuomenės informavimo įstatymo projekto Nr. XIII-3139.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 77, prieš nėra, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Kultūros reikalų komitetas. Ir papildomi komitetai tikriausiai, kaip ir buvome sutarę dėl praėjusio įstatymo, anksčiau pateikto, Nacionalinio saugumo ir gynybos ir Žmogaus teisių komitetai? Bendru sutarimu. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

12.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3162 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – nutarimo „Dėl nutarimo „Dėl sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3162. A. Širinskienė. Prašome.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, norėčiau pasiūlyti įtraukti į darbų programą įstatymo projektą dėl teismo medicinos ekspertų reguliavimo veiklos. Komite, diskutuojant dėl teismo ekspertizės, paaiškėjo, kad teismo psichiatrinės ekspertizės srityje, kaip ir kitose srityse, o ypač kai yra atliekama vaikų ekspertizė, susidaro didžiulės eilės, nes yra labai mažai ekspertų. Tas mano projektas, kurį siūloma įtraukti nutarimu į darbų programą, yra susijęs su tuo, kad mes atvertume kuo didesnes galimybes žmonėms ir greičiau, ir paprastesniu keliu, nelaukiant metų terminų, tiesiog tapti ekspertais, įsitraukti į teismo ekspertizės darbą, taip vaikų ekspertizės padarytume daug paprastesnėmis ir greitesnėmis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti J. Liesys. Prašau, suteikiame.

J. LIESYS (LSF). Ačiū gerbiausiai pirmininkei. Mano vienas klausimas. Sakykite, kiek padidės turimų etatų arba...

PIRMININKĖ. Čia dėl įtraukimo į darbotvarkę.

J. LIESYS (LSF). Dėl to ir noriu klausti.

PIRMININKĖ. Dėl to ir norite klausti, prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolega, tiesiog situacija yra tokia, kad jeigu gerai atsimenu, Lietuvoje yra keturi vaikų ekspertai, kurie gali atlikti vaikų psichiatrinę ekspertizę. Dėl tos priežasties mūsų vaikai, kurie yra paimami iš šeimų dėl smurto ar kitų aplinkybių, ekspertizės Lietuvoje turi laukti daugiau kaip pusę metų. Jeigu šiandien būtų paimtas vaikas, tai ekspertizės pagal eilę sulauktų iki birželio mėnesio ir dar du mėnesius būtų atliekama ekspertizė. Tai jūs suprantate, kad yra didžiulis terminas, tų keturių žmonių neužtenka ir tiesiog, trumpinant perlaikymo laikotarpį, yra stengiamasi sudaryti galimybę, kad kuo daugiau žmonių galėtų per trumpesnį laiką patekti į ekspertų sąrašus, ir taip mažinti eiles.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių paklausti nėra. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Svarstymas. Galime taip pat bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime priimti. Balsuojame, tada leisime pateikti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 85, prieš – 1, susilaikė 4. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas) Sesijos darbų programa papildyta.

12.20 val.

Teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3144 (pateikimas)

Kviečiu Teismo ekspertizės įstatymo projektą Nr. XIII-3144 pateikti ponį A. Širinskiene. Prašau. Ponia Širinskiene, prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes su kolegomis jau pradėjome diskusijas dėl to klausimo ir aš sušilaučiau klausimo, kaip yra tampama teismo ekspertu. Šiuo atveju asmenys, baigę savo specialybės studijas, šiuo atveju psichiatrijos studijas, ir po to lankydami specialius kursus bei mokymus dar studijuoja ir mokosi papildomai kurį laiką, laiko kvalifikacinius egzaminus. Mano siūlomas reguliavimas yra skirtas tam atvejui, kad jeigu žmogus neišlaiko egzamino, pretenduoti perlaikyti galėtų kur kas greičiau, nes dabar įstatymas sako, kad jisai pretenduoti perlaikyti kvalifikacijos egzaminą gali po metų arba tas terminas gali būti sutrumpintas iki pusės metų.

Man yra tekę ankstesnėje darbovietėje dirbti ir su teismo psichiatrijos ekspertais, ir su kitais teismo medicinos ekspertais. Gana dažnai tai yra žmonės, kurie turi mokslo laipsnius, yra profesoriai, ir sakyti, kad tokiam asmeniui pasimokyti papildomai neužtektų 2–3 mėnesių, kad jam reikia būtinai mokytis metus ir tik po to pretenduoti perlaikyti egzaminą, tikrai būtų labai sudėtinga. Aš manyčiau, kad terminų sutrumpinimas būtų racionalus dalykas.

Žinoma, mes galime diskutuoti, ar tą terminą trumpinti iki vieno mėnesio, ar trumpinti iki dviejų, ar iki trijų mėnesių. Tos diskusijos komitete vyks, bet, manau, visi suprantame, kad metų terminas dėl perlaikymo tikrai yra didžiulis terminas, kuris, kaip minėjo ir komiteto posėdyje atvykę teismo psichiatrinės ekspertizės tarnybos atstovai, kad tikrai viena iš priežasčių, kodėl žmonės yra demotyvuojami tapti ekspertais, yra tai, kad jie žino, kad jeigu jiems nepavyks išlaikyti egzamino, kitą kartą jie bandys pakartotinai tikrai po metų ar geriausiu atveju po pusmečio.

Aš suprantu, kad yra įvairių kelių ir tarnybos bei ministerijos tikrai stengiasi taikyti ir kitas priemones, kurios padidintų žmonių norą tapti ekspertais. Taip pat, be abejo, buvo skaičiuojami ir komerciniai įkainiai, kad jeigu valstybinių teismo psichiatrų neužtenka, būtų galima samdyti iš šalies ir taip eiles trumpinti, tačiau šita priemonė taip pat būtų viena iš priemonių, kuri tiesiog leistų turėti platesnį pasirinkimą ir platesnį ekspertų ratą ekspertizėms atlikti. Toks būtų mano pristatymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi V. Bakas.

E. GENTVILAS (LSF). Pirmiausia pastaba dėl sesijos darbo planavimo, taip pat ir gerbiamai R. Baškienei. Žiūrėkite, kiek yra į šią sesijos darbų programą įtrauktų projektų, registruotų pernai ir užpernai, kiek opozicija šioje sesijoje nespėjo pateikti projektų. Dabar įtraukiamas projektas, registruotas prieš penkias dienas – sausio 7 dieną, tuo labiau kad, atrodo, nėra čia kažko labai skubaus. Tai toks pageidavimas. Buvote pažadėjusi, gerbiama Rima, kad atsižvelgsite į opozicijos nepateiktus projektus.

Ir poniai Agnei klausimas. Štai Teisės departamento išvada nurodo per trumpą terminą. Smagu, kad jūs sutinkate diskutuoti dėl dviejų ar trijų mėnesių laikotarpio. Mano manymu, čia pabandykime palyginti su atimtomis vairuotojo teisėmis. Tai ką, po mėnesio? Prapylei teises ir eini po mėnesio? Na, nesugebi būti ekspertas, per mėnesį vargu ar tu pasidarysi ekspertas. Mano manymu, racionalu būtų kalbėti apie pusės metų terminą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tikrai, kolegos, dėl paties projekto, kodėl jisai buvo neįtrauktas į darbų programą, tai šita problema, kad metų terminas demotyvuoja žmones tapti ekspertais, paaiškėjo šią savaitę komitete pasitarimo metu. Mes iš karto labai operatyviai reagavome ir dėl to buvo parengtas projektas, kad kuo greičiau atsivertų didesnės galimybės.

Aš manau, jūs puikiai suprantate, kad tokia situacija, kai vaikai yra priversti laukti psichiatrinės ekspertizės pradžios daugiau kaip pusę metų, per tą laikotarpį būdami paimti iš savo šeimų, tokia situacija tikrai yra netoleruotina. Negana to, tai trukdo vykdyti ikiteisminį tyrimą ir kitus veiksmus.

Vėlgi kyla tam tikra grėsmė, kad ilgainiui mes galime sulaukti ir Žmogaus Teisių Teismo bylų, nes piliečiai sakys, kad valstybė neužtikrina savalaikio, per protingus terminus vykstančio ekspertinio vertinimo teismo ekspertizės. Aš manau, mūsų pareiga šiuo atveju reaguoti kiek įmanoma greičiau į problemą, kuri aiškėja.

PIRMININKĖ. Atsakydama gerbiamam E. Gentvilui, galiu tik pasakyti, kad ponios A. Širinskienės iniciatyvumą tikriausiai mes visi pastebime ir juo džiaugiamės. O dėl opozicijos darbotvarkės – tikrai stengiamės atsižvelgti, kiek suspėjame pagal sesijos darbų programą.

Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Žinote, man daug metų teko gana artimai ir intensyviai dirbti su ekspertais. Noriu paklausti jūsų, jūs sakote, kad trūksta ekspertų, aš žinau ir kitų priežasčių, kodėl trūksta motyvacijos tiems žmonėms: tai yra ir darbo sąlygos, atlyginimai, kvalifikacija, bet labai įdomi pataisa. Sakoma, kad problema yra tarsi mažai ekspertų, bet siūloma trumpinti neišlaikiusių egzamino perlaikymo terminą. Kitaip tariant, ar jums neatrodo, kad mes tokia pataisa nekvalifikuotiems žmonėms galime atverti ekspertizės eksperto statuso duris? Galbūt reikia kitų priemonių? Pavyzdžiui, kalbant apie teismo psichiatriją ir psichologiją, tai yra labai brangios studijos, gal reikia daryti valstybės užsakymus, kad daugiau žmonių galėtų studijuoti?

Antra. Gal reikėtų peržiūrėti darbo užmokesčio sistemą, nes tikrai čia turbūt aukščiausio lygio žmonės dirbs. Jeigu mes priimsime bet ką ir taikysime pataisą žmonėms, kurie neišlaiko egzamino (yra advokatūros egzaminai, ten per pusę metų, man atrodo, galima perlaikyti), sukelsime dar daugiau problemų.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamasis kolega, Vyriausybė kartu su ministerijomis šiuo metu taiko kompleksą veiksnių, kurie skatintų. Jeigu aš gerai atsimenu, mes buvome komitete informuoti apie tai, kad ir vaikų psichiatrai-teismo ekspertai yra įrašyti į retų profesijų ar kokią dar sąrašą Vyriausybėje, jis leis finansuoti tą specializaciją šiek tiek didesnėmis sumomis, taip padarant didesnę patrauklumą.

Kita problema kyla ir su apmokėjimo klausimu, kai valstybiniame sektoriuje nepakanka ekspertų ir reikia juos paimti iš privačių ekspertų, ta problema taip pat yra sprendžiama. Čia yra vienas iš problemos sprendimo etapų, kuris sumažintų perlaikymo terminą. Nežinau, iš tų garbių profesorių, kuriuos aš pažįstu kaip teismo medicinos ekspertus, nesakyčiau, kad jie buvo tokie negabūs žmonės, kuriems vieną kartą neišlaikius egzamino reikėtų būtų mokytis lygiai metus, bet ne aštuonis mėnesius, ne septynis mėnesius, ne šešis mėnesius. Manychiau, tikrai visos tarnybos veikia atsakingai. Yra tvirtinama programa, ką jie turi mokėti, yra egzaminavimo komisijos, jeigu asmuo nemokės, jis ir antrą kartą neišlaikys, tačiau nemanau, kad logiškas sprendimas vers ti žmogų laukti perlaikymo metus, ypač kai tu matai, kad rinkoje jų dramatiškai trūksta.

Faktiškai mes komitete jau svarstėme ir apie tai, ar nebus tokia situacija, kad norint mažinti eiles teks tiesiog samdytis ekspertus ir iš kitų valstybių. Nežinau, ar yra humaniška, jeigu kalbėtume apie humanizmą, laikyti iš tėvų paimtą vaiką, vos ne metus laukiantį psichiatrinės ekspertizės, ir nieko nedaryti, kad tų ekspertų skaičius būtų didesnis, ekspertizės vyktų greičiau ir nesusidarytų tokios nežmoniškos eilės.

Mes kalbame apie situacijas, kai vaikai vien dėl to, kad valstybė nesugeba užtikrinti ekspertizės atlikimo, gyvena atskirti nuo šeimų. Supraskime, kad gali paaiškėti atvejų, kad tie vaikai buvo paimti be pagrindo, kad rizikos toje šeimoje nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tik noriu priminti, kad būtų puiku, jeigu paklaustume per minutę, atsakytume per dvi.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Nes spėjo paklausti, deja, tik du Seimo nariai, o praėjo jau beveik septynios minutės. Jūs atsakote išsamiai, bet labai ilgai.

Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tikrai sveikintina, kad jūs matote ir siūlote kažkiek spręsti tą svarbią problemą, dėl kurios, aš manau, kyla ir pagrindinės įtampos, įgyvendinant Vaiko teisių apsaugos įstatymą, kai iš tikrųjų reikia laukti šešis, aštuonis mėnesius, kol vaikas bus apklaustas, ir kartais be pagrindo, paaiškėja, tas atskyrimas yra padaromas. Bet ar jums nekeista, kad vis dėlto tokia jau tria tema reikiamos iniciatyvos neparodo sveikatos apsaugos ministras? Šis jūsų siūlymas geras, bet ar jis bus pakankamas? Ar jūs galite pasakyti, kiek tas laikas dabar sutrumpės? Aš norėčiau matyti vietoj jūsų sveikatos apsaugos ministrą, kuris kaip politikas tiesiogiai atsakingas už tokią situaciją, ir norėčiau matyti jo kompleksinius siūlymus, kad sakytų, tiek padidinsime apmokėjimą, dar kažką padarysime, ir tas laikas sutrumpės nuo šešių iki vieno mėnesio ir panašiai. Jūs turbūt negalėsite pasakyti, kiek sutrumpės tas laikas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų niekas negalės pasakyti, kaip tos priemonės pradės veikti, kiek atlyginimo didinimas motyvuos žmones kreiptis ir tapti ekspertais. Bet, kaip jau ir minėjau, tikrai Vyriausybė savo poįstatyminiu lygmeniu planuoja ir vykdo tam tikras priemones.

PIRMININKĖ. V. Čmilytė-Nielsen, prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tiesų sveikintina, kad jūs irgi atkreipėte dėmesį į šią problemą, labai rimtą problemą. Žmogaus teisių komitete mes jau pastarąjį pusmetį nuolatos kontaktavome su Sveikatos apsaugos ministerijos atstovais, tačiau jie kažkaip labai vangiai imasi veiksmų šioje srityje, nors iš tiesų Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo veikimas, sėkmingas veikimas, yra labai glaudžiai susijęs būtent su šia problema. Tai, kad šiuo metu yra keturi ekspertai visoje Lietuvoje, yra visiškai skandalinga situacija. Tikrai tam pritariu. Tuo pat metu galvoju, kad sumažinimas nuo metų iki mėnesio yra labai drastiškas. Ar nebus taip, kad mes atversime kelią abejotino lygio ekspertams, užuot galbūt pasikvietę ekspertus iš šalies, galbūt iš privataus sektoriaus, nes tikrai norėtusi daugiau kompleksinio požiūrio ir ne vien tik tai tokios...

PIRMININKĖ. Laikas, kolege.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). ...pavienės iniciatyvos? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Miela kolege, jūs žinote, kad iš privataus sektoriaus taip pat nėra ką pasikviesti, nes privatus sektorius, privatūs ekspertai turi laikyti tuos pačius egzaminus ir jie taip pat stokoja motyvacijos, kai jie mato esamą reguliavimą. Tai privačių ekspertų sąrašuose taip pat yra stokojama žmonių. Aš dėl tos priežasties tikiuosi, kad bendros pastangos tikrai turėtų padėti. O dėl termino mes galime diskutuoti.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai gera iniciatyva ir čia reikėtų akcentuoti ne tik vaikus, paimitus iš šeimų, bet ir smurtinėse bylose nukentėjusius vaikus, kurie laukia ekspertizės, ir jiems negalima per tą laikotarpį, kol neatlikta ekspertizė, suteikti psichologų pagalbą. Bet irgi kyla klausimas, ar mes tikrai teisingu keliu einame. Jeigu Lietuva per metus parengia, čia dar reikėtų akcentuoti, kad vaikų psichiatrijos specialistų viso labo penkis, tas kelias iki eksperto jau su diplomu yra ilgas ir trunkantis metas, kai tu atlieki ekspertizę, bet neturi eksperto kvalifikacijos. Yra labai mažas atlyginimas ir daugiau negu pusė iš tų penkių baigusių emigruoja, jie net nesidarbina čia atlikinėti tų ekspertizių. Tai gal mums reikia pagrindinį laikotarpį, jeigu yra kvalifikuotas žmogus, pagrindinį laikotarpį sutrumpinti, ne metus daryti kvalifikaciją...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. PALIONIS (LSDDF). ...o per pusę metų?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų tai taip pat yra diskutuotinas dalykas, ką būtų galima svarstyti komitete.

PIRMININKĖ. Dėkoju už atsakymus. Gerbiama kolegą, motyvai po pateikimo. S. Jovaiša – už.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Tikrai šitam projektui pritarsiu su malonumu, nes mūsų komitete lankėsi ministerijų atstovai ir jie išreiškė savo nuogastavimus ir pageidavimus dėl tokios apverktinos specialistų būklės. Todėl tikrai linkiu įgyvendinant šitą įstatymo projektą atsižvelgti į kolegų išsakytas mintis dėl jų aprūpinimo, integravimo, kad šitoje sistemoje postūmis jaustųsi žymiai spartesnis, negu iki šiol valstybė gali parūpinti paslaugas tokiu menku specialistų kiekiu. Palaikome visi.

PIRMININKĖ. Ačiū. K. Masiulis galvoja kitaip. Motyvai prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama kolegą ir gerbiama Agnė Širinskiene, jeigu ji galėtų girdėti, ką ir kiti kalba, ne tik ką pati pasako, aš norėčiau pasakyti, dėkui jums, kad jūs paklibinote tą problemą, bet tik paklibinote. Problema yra labai didžiulė. Štai advokatas. Jeigu žmogus nori tapti advokatu, jei yra mokslų daktaras, jam egzaminų kiek reikia laikyti? Nereikia. Bet jeigu esi teisinių ekspertizės mokslų daktaras, tavo egzaminuos tavo buvę studentai. Tai gal nereikia, kad taip būtų. Nereikia.

Aš kalbu apie visą, ne vien medicinos ekspertizę, bet visą teismų ekspertizę *in corpore*. Teismų ekspertizę, ne vien medicinos. Yra įvairiausių: ekonominių, techninių, medžiagų ir kitokių ekspertizių. Aš tikrai žinau iš specialistų, iš VGTU, tarkime, profesūros – jie neįleidžiami. Jie ne-

įleidžiami būti ekspertais. Jiems daromos įvairios kliūtys, kad jie netaptų ekspertais, nes kai jie ateina, pradeda teikti, kaip būdami nepriklausomi ekspertai, visai kitokias ekspertizes ir sukelia problemų šiems ekspertams, kurie kartais net nenori ko nors girdėti, nenori ko nors matyti.

Šioje srityje yra didžiulių problemų, kurias reikėtų taisyti kompleksiskai. Štai jums, gerbiamas Bakai, dar viena sritis, kurioje galite stipriai pasidarbuoti. Ir kiti kolegos. Čia yra didžiulė... Nėra žmogui kaip gauti. Tarkime, jis nepasitiki ekspertais, bet nėra galimybės gauti alternatyvią ekspertizę. Mes neturime sistemos. Mes neturime galimybės, kai vienas ekspertas ginčija kitą, mes neturime galimybės, kaip išspręsti šią problemą.

PIRMININKĖ. Laikas!

K. MASIULIS (TS-LKDF). Čia yra tokios problemos ir tai tikrai ne mėnesio klausimas, čia jis nieko nepadės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 75, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomo nėra numatyta. Ar nėra siūloma? Nėra ir nereikia. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime tam pritarti? Galime.

12.38 val.

Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3023, įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3024, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3025, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3026, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3027, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3028 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3023. Ministras L. A. Linkevičius. Jūs, gerbiamas ministre, pateikite ir lydimuosius teisės aktus, kurių projektai Nr. XIIIIP-3024, Nr. XIIIIP-3025, Nr. XIIIIP-3026, Nr. XIIIIP-3027 ir Nr. XIIIIP-3028. Prašom. Pateikimas.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų, kaip jūs ir minėjote, teikiamas įstatymo projektas, tačiau kartu ir lydimieji aktai. Šiuo metu nėra įstatymo lygmeniu reglamentuotas teisinis mechanizmas, kuris leistų užsienio valstybėse gyvenantiems Lietuvos piliečiams arba lietuvių kilmės asmenims, ištikus, tarkime, krizei, humanitarinei katastrofai, persikelti į Lietuvą ir, aišku, atitinkamai Lietuvoje integruotis. Nėra įstatymo lygmeniu tokio mechanizmo. Tačiau yra precedentų. Galiu priminti, kas labiau domisi.

Dėl karinio konflikto, dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą mūsų piliečiai buvo atsidūrę sudėtingoje situacijoje ir buvo priimtas Vyriausybės nutarimas. Bet nėra sistemos, todėl buvo Ministro Pirmininko pavedimas, buvo sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė, kurią mes, Užsienio reikalų ministerija, koordinavome, bet taip pat ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, ir Vidaus reikalų ministerijos atstovai dalyvavo, Finansų ministerijos ir kitų institucijų. Buvo parengtas įstatymo projektas ir lydimieji teisės aktai.

Jeigu esmę pasakyčiau, ilgai nekalbėdamas, jie įtvirtina išsamų teisinį reguliavimą. Taip pirmausia būtų galima užtikrinti perkeliamų asmenų teisę, aišku, į saugumą, taip pat tai, kad būtų numatytos galimybės jiems integruotis į visuomenę, ir visos kitos praktinės pasekmės. Na, gal pasakysiu, kokia tai kategorija žmonių. Tai yra Lietuvos Respublikos piliečiai, be abejo, taip pat lietuvių kilmės asmenys, taip pat asmenys, kurie turėtų teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę, ir tų asmenų šeimos nariai, išimtiniais atvejais gali būti jų globojami nepilnamečiai vaikai. Perkėlimas būtų finansuojamas iš tam tikroms ministerijoms numatytų valstybės biudžeto asignavimų, jeigu nebūtų pakankamai lėšų, tuomet būtų kreipiamasi į Vyriausybę dėl rezervo lėšų. Tai štai tokia pateikiamų dokumentų esmė. Prašau jūsų pritarimo po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis ministre, prašom atsakyti į klausimus. Klausia K. Masiulis. Nėra. A. Palionis. Prašau, kolega.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai iš esmės gal ir atsakė ministras dėl biudžeto asignavimų. Aš suprantu, kad tikrai neįmanoma įvertinti kiek, kokiais metais jų gali prireikti. Įdomumo dėlei, kadangi istoriškai turėjome tokių įvykių, pagal Vyriausybės nutarimą kiek kainuoja pargabenimas, jeigu taip paprastai šnekant, ir integravimas vieno žmogaus?

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDDF*). Iš tikrųjų buvo suskaičiuota – maždaug 6,5 tūkst. eurų vieno žmogaus. O, kaip sakiau, tie precedentai buvo susiję su Ukraina, bet dabar mes girdėjome, gal ir jūs girdėjote, buvo spaudoje atvejų, susijusių su Venesuela, bet čia buvo daugiau toks zondavimas, žmonės teiravosi, ar būtų tokių galimybių, nebuvo tokių konkrečių prašymų. Mes vis tiek turime pasiruošti, nes tokių atvejų gali būti, ir turime turėti mechanizmą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, pagiriamasis žodis, manau, tai yra priemonės, kurios padeda parodyti Lietuvos valstybės ir asmenų, vienaip ar kitaip susijusių pilietybės, kilmės saitais su Lietuva, ryšį. Techninis klausimas. Atsiprašau, neįsigilinau, gal ir yra jau atsakymas įstatymo projekte. Ar Lietuva, kaip valstybė, turi tokių asmenų registrą? Na, Piliečių registrą turime, lietuvių kilmės asmenų – jau nežinau, asmenų, turinčių teisę į Lietuvos pilietybę, – vėlgi abejoju. Pavyzdžiui, man atrodo, rusai nusiuntė „Vagner“, privačią kariuomenę, į Sudaną, ten gali kilti humanitarinė krizė. Užvakar, atrodo, pasigirdo tokių gandų. Ar mes žinome, kiek Sudane yra štai tokių asmenų?

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ar yra Sudane, turiu pasidomėti, gal ir žinome, bet negaliu pasakyti. Kad turime Piliečių registrą, akivaizdu, dabar dėl tokių, kurie turi teisę atkurti tą pilietybę, tikrai kategoriškai atsakyti galiu, kad ne visus žinome, kai kuriose ambasadose yra tie duomenys, kai kuriose nėra. Tas pats pasakytina apie lietuvių kilmės asmenis. Na, tie dalykai paaiškėja, kai atsiranda kokia nors situacija ar krizė, kaip šiuo atveju. Žmonės kreipiasi, tada pateikia savo duomenis ir mes į tai reaguojame. Jūsų klausimą supratau, čia reikėtų gal mums pasižiūrėti atskirai, man dabar sunku konkrečiai ir tiksliai atsakyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai po pateikimo. K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš pritariu šiam projektui kaip pirmam žingsniui, bet matau ten taisytinių dalykų. Esu įregistravęs savo pataisas. Visų pirma nereikėtų vadinti šitų asmenų perkeltaisiais, nes taip buvo vadinami tie dipukai, kurie pokariu buvo, bet jie tada bėgo į Vokietiją, iš Vokietijos buvo keliami į Naująją Zelandiją, Australiją, Ameriką ar dar kur nors. Čia jie sugrįžta, tai vadinkime gražesniu žodžiu – grįžtančiais asmenimis. Ministras žino, dėl šios temos aš jus klibinu ne pirmą kadenciją.

Manau, kad tai turėtų būti tik pirmas žingsnis. Migracijos tematika yra be galo plati ir svarbi. Reikėtų sudaryti sąlygas grįžti žmonėms iš pavojingų zonų, taip, bet yra asmenų, kurie norėtų į Lietuvą apskritai sugrįžti gal ne iš tiek pavojingų zonų, reikėtų ir jiems sudaryti. Čia nebus galima jiems sugrįžti. Aš manau, kad reikėtų sudaryti sąlygas Lietuvai priimti. Tarkime, mūsų A. Smetona bėgo, Amerika priėmė, turi tokią galimybę. Pas mus atbėgtų kokios nors valstybės smetona – mes neturime galimybių. Šitas įstatymas nebūtinai leis.

Reikia sudaryti sąlygas priimti politinius pabėgėlius, žmones, kuriuos persekioja režimas. Reikia dar vieno žingsnio – reikėtų leisti į Lietuvą atvykti žmonėms, na, Nobelio premijos laureatas koks nors nori atvažiuoti arba dar kokie mokslininkai, kurie būtų ekonomikai ir mums labai svarbūs. Mes irgi neturime galimybių jų priimti. Įsileidžiame pabėgėlius iš Sirijos, o tokių asmenų, kurie mūsų ekonomiką stiprintų, mes neturime galimybių įsileisti. Čia dar tik pirmas žingsnelis, bet dar daug daug ką reikėtų čia tobulinti ir keisti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvų prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Galime bendru sutarimu. Dėkoju už pritarimą.

Dabar paskirkime komitetus. Dėl pagrindinio – Asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatymo projekto – kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas, papildomi – Socialinių reikalų ir darbo ir Žmogaus teisių komitetai. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Dėl lydimąjo įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Galime pritarti tam? Galime. Dėl Administracinių bylų teisenos

įstatymo pagrindiniu yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Pritariame. Biudžeto sandaros įstatymas. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, taip pat pritariame. Dėl Sveikatos draudimo įstatymo – Sveikatos reikalų komitetas. Ir paskutinis lydimasis, Užimtumo įstatymas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Visiems šiems komitetams pritariame. Dėkoju.

Svarstymas – pavasario sesijoje.

Prašome per šoninį mikrofoną, jeigu yra pasiūlymų dėl kitų komitetų. Prašau. B. Markauskas.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Aš norėčiau prašyti, kad Migracijos komisija būtų kaip papildoma. **PIRMININKĖ.** Papildomas komitetas – Migracijos komisija dėl pagrindinio įstatymo projekto.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ir dėl lydimajo.

PIRMININKĖ. Ir dėl lydimųjų. Puiku. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima.

A. Gumuliauskas – replika po balsavimo.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Aš labai norėčiau ponui profesoriui tokią pastabą pareikšti. A. Smetonos pabėgimas – tai yra sovietinės istoriografijos reliktas. Aš manau, kad A. Smetonos metais kalbėti tautos atstovybėje sovietinės istoriografijos stereotipais nedera.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, dirbame toliau.

12.47 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 15, 16, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹, 16¹ straipsniais įstatymo Nr. XIII-771 3 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-1969(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kaip pamenate, liko tik balsavimas. Motyvai buvo išsakyti. Priėmimas. Prašom balsuoti. Azartinių lošimų įstatymo projektas.

Balsavo tik 51 Seimo narys. Tad lauksime kito etapo, kada bus daugiau norinčių balsuoti už šį įstatymo projektą.

12.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-1393(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto Nr. XIIIP-1393(2) priėmimas. Pastraipsniui.

A. Širinskienė. Prašom, komiteto pirmininke. 1 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, komitetas pasiūlymui pritarė.

PIRMININKĖ. Galime pritarti? Galime. Dėl 2 straipsnio yra gautas A. Širinskienės pasiūlymas. Galime pritarti, kad 29 Seimo nariai yra? Yra. A. Širinskienė pateikia.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, minėtu pasiūlymu tiesiog yra siekiama, kad... Jūs man...

PIRMININKĖ. Jūs siūlote papildyti 2 straipsnį 4 dalimi. 2 straipsnis.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, tiesiog ne tą dokumentą turiu. Aš atsiprašau. Kolegos, siūlau papildyti 2 straipsnį 4 dalimi ir patikslinti sąvokos apibrėžimą.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti.

PIRMININKĖ. Komitetas pritaria. S. Gentvilas nori kalbėti dėl A. Širinskienės pasiūlymo? Ne. Dėl viso. Gerai. Galime pritarti A. Širinskienės pasiūlymui? Galime pritarti. Ir 2 straipsnį galime priimti? Dėkoju, priimame. Dėl 3 straipsnio yra A. Širinskienės pasiūlymas dėl išgaliojimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, šiame pasiūlyme siūloma diferencijuoti išgaliojimą, kad įstatymas išgalioja gegužės 1 dieną, išskyrus 2 straipsnio 4 dalį.

PIRMININKĖ. Komitetas?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKĖ. Pritarė. Galime tam pritarti? Galime. Ir 3 straipsnį galime priimti. Dėkoju kolegei.

Motyvai dėl viso. S. Gentvilas – motyvai už.

S. GENTVILAS (LSF). Grįžtant į praeitį, komiteto pavedimu atsiradęs Aplinkos ministerijos įstatymo projektas pagaliau priimtas. Ką jis reglamentuoja ir padeda? Tai legaliai veikiantiems Lietuvos krematoriumams sudaryta nelegali konkurencija užsienio šalyse. Jai užkirstas kelias, nes dabar reikalaujama mirusių palaikų vežimą įforminti dokumentais, numatyta administracinė atsakomybė, ir, svarbiausia, artimieji, kurių artimasis mirė, yra garantuoti, kad išvežtas į užsienį jis bus kremuotas legaliai, aiškiai ir teisingai. Man atrodo, čia reikėtų pasveikinti pačią Aplinkos ministeriją ir Sveikatos apsaugos ministeriją su geru įstatymu ir jo finišo tiesiąją. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 75 Seimo nariai, vienbalsiai 75 pritarė įstatymui (projektas Nr. XIII-1393(2), jį skelbiu priimtą. (*Gongas*)

12.52 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 preambulės, 1, 2, 3, 4, 5, 8 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2107(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Politinių partijų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2107(3)ES. Priėmimas. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę. Buvo gautas J. Razmos pasiūlymas. Prašom, komitetas svarstė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Seimo nario J. Razmos pasiūlymas buvo registruotas vakar, jo terminui nesusėjo privalomas laikas – 24 valandos. (*Balsai salėje*) Čia yra skuba ir yra 24 valandų terminas, ir mane biuras yra informavęs, kad tas terminas yra nesusėjęs. Manau, kad Posėdžių sekretoriatas gali patikrinti terminą.

PIRMININKĖ. Taip, komiteto pirmininkė visiškai teisi. Skuba reikalauja 24 valandų. J. Razma nori prašyti pertraukos iki kito posėdžio?

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų man nieko kito nebelieka, kaip frakcijos vardu prašyti pertraukos iki kito posėdžio, nes čia juokingai išeina: aš pataisą įregistravau iš esmės iš karto po svarstymo, ir trūksta 24 valandų iki priėmimo.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų A. Širinskienė teisi dėl valandų ir jeigu mes laikytumės Statuto, vakariniame posėdyje tikrai galėtume vykdyti priėmimą ir viskas būtų sklandžiai ir teisingai, ir tvarkingai. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad šį įstatymo projektą priimsime vakariniame posėdyje, kuris prasidės 13 val. 30 min., atitinkamai vėliau, bet komitetas vis tiek turi apsvastyti. Tai bendru sutarimu? Bendru sutarimu. Dėkoju.

12.54 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3101(2) (priėmimas)

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo projektas Nr. XIII-3101. Priėmimas. Buvo taikoma skuba. Kviečiu G. Kindurį, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Kartu aptarsime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas siūlė pritarti.

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip, čia buvo pastaba, kad dėl referendumo politinės kampanijos pabaigos stokoja atvejo, kai iki referendumo dienos išgaliojus Konstitucinio Teismo nutarimui... Komitetas bendru sutarimu pritarė šitai pastabai ir siūlo papildyti, kad viena iš kampanijos pabaigos priežasčių gali būti išgaliojęs Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimas, kuriuo Seimo nutarimas paskelbti referendumą pripažįstamas prieštaraujančiu Konstitucijai ar įstatymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti komiteto nuomonei? Ne. Dėl viso straipsnio galėsime tik balsuoti, nes dėl atskiros Teisės departamento pasiūlymo nebalsuojame. Dėl 1 straipsnio J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vis dėlto 1 straipsnis yra šio projekto esminis, nes įvedama nauja sąvoka „referendumo šalininkai“, toliau referendumo šalininkams suteikiant teises gauti eterį ir atitinkamą finansavimą agituojant už referendumą. Tai mes vis dėlto iškreipiame tą balansą, kuris šiandien yra teisingai nustatytas, nes yra referendumo iniciatoriai, kurie balsuoja už, yra oponentai, kurie pasisako prieš, yra balansas. Jeigu greta iniciatorių su tais pačiais laiko limitais dar pridėdame šalininkus, tai iniciatoriams čia labai patogu pasiskirstyti į iniciatorius ir šalininkus ir turėti dvigubą laiką. Žinome, kai dabar pasipylė visa serija populistinių referendumų, tai mes tiems populistiniams iniciatoriams dar suteiktume tokį pat laiką per savo šalininkus agituoti už kažkokių jų iniciatyvos dalykus.

Aš kviečiu vis dėlto balsuoti prieš. Jeigu šito straipsnio nepriimame, tai tuomet ir visas įstatymas sustoja. Tikrai kviečiu atsakingai susimąstyti, galbūt šito projekto iniciatoriai taip pat yra tokių populistinių referendumų sumanytojai ir ruošia sau tam tikrą dirvą viešiesiems ryšiams. Taigi aš to neatmesčiau, todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame dėl Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 1 straipsnio.

Užsiregistravo 71 Seimo narys. Balsavo 70 Seimo narių: už – 44, prieš – 16, susilaikė 10. 1 straipsnis priimtas.

Dėl 2 ir 3 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Galime. 4 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Teisės departamentas nurodė, kad stokojama nuostatų, numatančių prašymų registruotis savarankiškais politinės kampanijos dalyviais teikimo pabaigą referendumo atveju. Komitetas pritarė šitai pastabai ir nurodė, kad šis terminas turi būti ne trumpesnis kaip 10 darbo dienų ir nustatomas Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime tam pritarti. 4 straipsnį galime priimti? 4 straipsnį priimame.

5, 6, 7, 8 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Juos galime priimti? Galime. Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Motyvai. E. Gentvilas – motyvai prieš.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, man atrodo, kad čia yra išplečiama galimybė uzurpuoti eterį. Vakar vieną panašų projektą svarstėme, kur Vyriausybei pavedame pasakoti apie referendumo svarbą, reikšmę tautai ir valstybei. Ir ponas P. Gražulis net neslepia, kad tada premjeras galės pasėdėti televizijoje. Štai čia ir dabar – įvairiausių referendumus galima siūlyti iki pat Seimo rinkimų, atsiranda iniciatorių grupė, kuri turi eterio laiką. Kažkurie pasivadina referendumo šalininkais, tikrieji iniciatoriai iš politikų užsiima dar eterio laiko ir referendumo oponentams lieka dvigubai mažesnis laiko limitas eteryje negu referendumo iniciatoriams ir šalininkams. Mano manymu, tokie procedūriniai žaidimai veda link to, kad net nereikia keisti LRT įstatų, to įstatymo, kurį vakar svarstėme, net neverta. Štai tokiu būdu bus užimtas LRT eteris, todėl aš pasisakau prieš šitą projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiame kolegos, šį įstatymą reikėtų pabaigti priimti, nors mūsų rytinio posėdžio laikas baigėsi, bet manau, kad sutarsime išklausti motyvus ir balsuoti bendru sutarimu dėl šio įstatymo projekto dar per rytinio posėdžio pratęsimą.

G. Kindurys. Motyvai už.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiamieji, šiandien politinės kampanijos dalyviu leidžiama būti tik referendumo iniciatoriams ir oponentams. Toks reguliavimas riboja asmenų, kurie nėra nei iniciatoriai, nei oponentai, tačiau pritaria referendumo suformuluotiems klausimams, galėjimą dalyvauti pilnavertėje kampanijoje visaverčio dalyvio teisėmis. Todėl aš manau, kad įstatymo projektas yra labai geras, demokratiškas, ir tikrai prašau jam pritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų iniciatoriai čia tikriausiai bandys aiškinti, kad svarbi ši siūloma nuostata dėl referendumo dėl dvigubos pilietybės. Bet vakar mes plačiausias aiškinimo galimybes dėl Pilietybės įstatymo keitimo referendumu suteikėme Vyriausybei ir, aš manau, ta problema tikrai išspręsta, siekiant objektyviai išaiškinti to referendumo svarbą. Jei čia, greta referendumo iniciatorių, mes numatome ir įvedame referendumo šalininkus, iš tikrųjų nesąžiningai iškreipiame konkurenciją, kuri dabar yra objektyviai nustatyta turėti diskusijų galimybę referendumo

šalininkams ir priešininkams, nes šalia iniciatorių atsiranda vadinamieji šalininkai, kurių dėka tas balansas tampa tikrai nesąžiningas, nes labai nesunku iniciatoriams, daliai iniciatorių, tiesiog neregistruoti iniciatoriais, o būti šalininkais ir taip užgožti eterį.

Aš manau, kad tai yra nukreipta į numatomus populistinius referendumus, tikrai ne į pilietybės referendumą. Aš kviečiu stabdyti tokias užmačias ir tam yra vienintelė galimybė – neregistruoti balsuojant dėl priėmimo.

PIRMININKĖ. K. Masiulis – motyvai prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Labai pritariu Jurgio pastaboms ir tiesiog keista, kad anksčiau pats šito nepastebėjau. Tikrai čia bandoma gudrauti. Nereikėtų bandyti gudrauti, kolegos. Bene referendumo iniciatoriai yra priešininkai. Jie yra šalininkai. Vadinti šalininkus dviem vardais ir suteikti jiems dvigubą eterį reiškia, kad yra iškreipiamas eteris. Tai gal tada mes dėl simetrijos įveskime referendumo priešininkus ir referendumo kokius nors *antipatikus*, kad irgi būtų dvi grupės: vieni – priešininkai, kiti – *antipatikai*. Maža kaip čia mes galime prigalvoti tų pavadinimų. Tiems, kas už referendumą, suteikiamas laikas ir tiems, kas prieš referendumą, o ne kokioms nors keistoms grupėms. Atsiranda dar viena grupė, kuriai papildomai dar reikia. Aiškiai stengiamasi padėti referendumams.

Gerbiamieji, jūs dabar čia rengiate dirvą sau, jūs galvojate apie referendumą dėl parlamento narių mažinimo, dar apie kažkokių referendumus, bet jūs lygiai taip pat klojate dirvą ir įvairiems kitiems pavojingiems referendumams. Referendumai organizuojami, kai keičiama Konstitucija. Jūs griaukite Konstituciją. Nereikia Konstitucijos keisti ir palengvinti dalį tų, kurie nori ją keisti. Konstitucija turi būti labai stabilus aktas ir nereikia čia nieko keisti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, dauguma motyvų buvo išsakyta. Iš tikrųjų manau, kad pakaktų, kad referendumo iniciatoriai yra referendumo šalininkai, nes nežinau, kam čia reikia ką nors keisti, kai sistema pakankamai veikia. Visi apie ją žinojome. Šiuo metu, jeigu kalbėtume apie pilietybės suteikimo reikalus, galbūt ir taip, bet tai yra įstatymas dėl visų referendumų. Negalime išdaryti visos sistemos, kuri ganėtinai gerai veikė ir buvo gana aiški. Tiek iniciatoriai, tiek oponentai turėjo vienodas galimybes ir buvo galima ginčytis. Tai siūlau ne keisti, o palikti tą patį ir šio įstatymo nepriimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame, motyvai išsakyti, dėl Politinių kampanijų finansavimo įstatymo.

Balsavo 51 Seimo narys: už – 51. Tenka atidėti, nes nebuvo 71.

Gerbiami kolegos, rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) Vakarinis posėdis – 13 val. 30 min.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 255 STENOGRAMA

2019 m. sausio 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos. Pradedame Seimo vakarinį posėdį. (Gongas) Registruojamės.

Užsiregistravo 55 Seimo nariai.

13.33 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3142(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3142. Pranešėja – G. Burokienė. Svarstymas ir priėmimas. Kviečiu. Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Man atrodo, dabar turėjo 13-2 klausimas būti, nes prieš pertrauką ap-svarstėme 13-1, jei neklystu?

PIRMININKAS. Vaiko teisės – R. Karbauskis turi pateikti, jo nematau salėje.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ne, dėl referendumo turėjo būti 13-2 klausimas. (Balsai salėje)

PIRMININKAS. Lydimoji negalime svarstyti, kai nėra pagrindinio. Prašau. Nesuprantu, ar prašote pertraukos, ar ką darote. (Balsai salėje) J. Sabatauskas. Juliau Sabatauskai, norite kalbėti ar ne?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ne, ne, dėl šito nenoriu.

PIRMININKAS. A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, tikrai šiek tiek pasimetėme, kuri klausimą dabar svarstome. Gal galėtumėte priminti?

PIRMININKAS. Projektą Nr. XIIIIP-3142, aš jį paskelbiau. O ką, ne tą rodo?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš viso nieko neberodo.

PIRMININKAS. Dar nepaleistas svarstymas. Vytaitai Juozapaiti, norite kalbėti? Na, aš jūsų nekviečiu, bet ar jūs prašote? (Balsai salėje)

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Labai ačiū jums už dėmesį. Aš noriu paklausti, gerbiamas Seimo Pirmininke, kodėl jūs klausiate ponios, ten, prie mikrofono, stovinčios, ką reikia daryti? Jūs iš-kvietėte pranešėją į tribūną, tai kodėl darbas nevyksta?

PIRMININKAS. Aš neklausiu nei ponios, nei jūsų, ką reikia daryti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tai kas čia vyksta?

PIRMININKAS. Aš paskelbiau klausimo svarstymą ir prašau pateikti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū jums. Ačiū, mielas Pirmininke.

PIRMININKAS. Gerbiamas Juozapaiti, kad ir kaip jūs stengtumėtės, aš niekada nenusileisiu iki jūsų aukštosios kultūros lygio. (Balsai salėje) Sėdėkite. Gerai, pradedame...

Projektas Nr. XIIIIP-3142. Prašau G. Burokienę.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvaistė įstatymo pro-jektą ir pritarė bendru sutarimu su Teisės departamento pastabomis.

PIRMININKAS. Diskutuoti užsirašė Seimo narys E. Gentvilas. Prašau į tribūną. Ar jūs eisite kalbėti, Eugenijau? Atsisako.

Dėl vedimo tvarkos – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš matau, kad čia yra didelis pasimetimas dėl to projekto, todėl, kad vi-si galėtume susiorientuoti, aš frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pertraukos.
Balsavo 72 Seimo nariai, už – 32. Pertrauka.

13.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3157 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo dėl sesijos darbų programos pakeitimo Nr. XIIIIP-3157. Pranešėjas – R. Karbauskis.

K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Dėl šventos ramybės prašome pusės valandos pertraukos, kad gerbiamas Kultūros komiteto narys truputį kultūros pasimokytų.

PIRMININKAS. Ar dėl visų? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl pertraukos.

Balsavo 76 Seimo nariai, už – 48. Pusės valandos pertrauka.

13.40 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2992(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 6 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2992. Priėmimas. Pranešėjas – D. Kaminskas. Pasiūlymų nėra priėmimo stadijoje. Priimame pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti bendru sutarimu. 2 straipsnį taip pat galime priimti bendru sutarimu. Ir 3 straipsniui pritariame bendru sutarimu.

Nuomonės už, prieš. Nuomonė prieš – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš principo būdamas už, kad reikia padėti tiems žmonėms, kurie suserga pavojaingomis, užkrečiamomis ligomis ir įkalinimo įstaigose, šiuo atveju aš turiu dvi pastabas.

Pirma, kad šitas įstatymas numatytas įsigalioti nuo liepos, man atrodo, ar gegužės 1 dienos, tuoj pasitiksinsiu, nuo gegužės 1 dienos, bet mes neseniai priėmėme šių metų biudžetą ir ten tokių lėšų nenumatėme. Man atrodo, būtų labai logiška, kad šitas įstatymas įsigaliotų nuo 2020 m. sausio 1 d. Kitaip mums reikėtų peržiūrėti turbūt privalomojo sveikatos draudimo biudžetą.

Antra pastaba, kad papildomas krūvis tenka privalomojo sveikatos draudimo biudžetui, iš kurio mes gydome visas ligas, kuriomis suserga mūsų gyventojai. Tačiau valstybė už jos draudžiamus asmenis, kaip žinote, moka maždaug trečdalį tos sumos, kurią mokame mes, dirbantieji. Ir tada taip išeina, kad kiekvienas pilietis, kuris dirba, susimoka už save, ir valstybė skolinasi būtent iš dirbančiųjų.

Todėl aš manau, kad šiuo atžvilgiu yra neteisinga, kad viduryje metų, nenumačius biudžete tam lėšų, nemokant visų įmokų už valstybės draudžiamuosius, mes iš privalomojo sveikatos draudimo paimame papildomas lėšas. Todėl negalėsiu pritarti, pritardamas dėl to, kad tiems žmonėms pagalbą iš tikrųjų reikia suteikti, bet manau, kad ją buvo galima dar 2019 metais teikti per Vidaus reikalų ministerijai ar Teisingumo ministerijai priklausančių žinybų biudžetą. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė už – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Vis tik, kolegos, aš nesutikčiau su gerbiama J. Oleko pasisakymu dėl keleto priežasčių. Jeigu kalbame apie pinigus ir suplanuotą datą, jinai yra suplanuota ne sausio 1 dieną ne dėl to, kad mes pinigų turime ar neturime, o dėl to, kad tiems vaistams nupirkti tiesiog laiko reikia, reikia poįstatyminius teisės aktus parengti. Žodžiu, dėl to reikia laiko.

Dabar apie biudžeto planavimą. Turėkime galvoje, kad metų viduryje ir šiaip vaistų ateina įvairių, mes įtraukiame į kompensavimą, tam yra mechanizmų. Pinigai apskritai yra numatyti, vaistams tikrai jų nepritrūksime ir galėsime nupirkti.

O kalbant apie tai, kad ar turėtų būti iš biudžeto, ar ne iš biudžeto, na, kas yra biudžetas? Į biudžetą mes visi sunešame pinigus mokėdami mokesčius, lygiai kaip ir į Privalomąjį sveikatos draudimo fondo biudžetą. Ar labai didelis skirtumas, iš kurios valstybės kišenės jūs tuos pinigus

paimsite? Juo labiau kad jeigu mes negydome šitų pacientų ir nesuvaldome šitų infekcijų, jie, išėję į laisvę, užkrečia tikrai ne vieną žmogų, kuris yra draustas Privalomojo sveikatos draudimo fondo pinigais ir tada jau mes tų pinigų išleidžiame trigubai, keturgubai daugiau. Vis dėlto kviečiu palaikyti ir pritarti šiam sprendimui.

PIRMININKAS. Nuomonė už – I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikrųjų reikėtų pritarti šitam projektui, nes turbūt yra du aspektai. Pirmas dalykas, kad žmonės, iš įkalinimo įstaigų gavę nepakankamą gydymą, tą gydymą turi gauti laisvėje – jie lieka užkrečiami visai visuomenei. Tai čia būtų kaip ir tų pačių žmonių gydymas, kaip ir visuomenės profilaktinė priemonė.

Antras dalykas, reikia tik apgailestauti, kad gal šiek tiek pavėluotai mes priimame Sveikatos draudimo įstatymo pataisas. Jas reikėjo turbūt priimti prieš biudžeto svarstymą, bet yra dabar taip, kaip yra. Įsigaliojus nuo gegužės 1 dienos, iki metų pabaigos reikės milijono, o kitame Privalomojo sveikatos draudimo biudžete kitiems metams jau bus tie 2 mln. numatyti. O jeigu jau to milijono PSDF trūktų, be abejo, reikėtų tuos pinigus paimti iš rezervo. Tačiau svarbiausia, kad yra tikslinė pacientų grupė, kuri šiandien yra izoliuota ir bet kada gali būti laisvėje, ir būti užkrečiama. Todėl aš ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Daugiau išsakyti nuomonę Seimo narių neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2992) priimtas. (*Gongas*)

13.46 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2912(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2912(2). Pranešėjas – A. Gumuliauskas. Pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra, todėl į tribūną nekviečiu.

Priimame pastraipsniui. 1 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Nuomonės. Nuomonė už – Seimo narys A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kad neatrodytų, kad mes iš vienos frakcijos vienas už, vienas prieš... Iš principo, aš manau, kiekvienas iš mūsų norėtų, kad Lietuvos vardas būtų minimas kuo dažniau, aš galbūt tik pasiūlyčiau, būčiau pasiūlęs, dabar siūloma kovo 9 diena, būčiau pasiūlęs likti prie senojo kalendoriaus ir minėti vasario 14 dieną, aš sakyčiau, švento Valentino diena suteikiant papildomą prasmę. Gal tuomet būtų, ko gero, daugiau mums priimtinių dalykų, bet šiuo atveju žinoma, kad Lietuvos vardo paminėjimas yra susijęs su vyskupo mirtimi, atrodytų toks kontroversiškas dalykas, bet kaip jau buvo prieš tūkstantį metų, taip buvo. Šiuo atveju aš tiesiog manyčiau, kad svarstant reikėtų kalbėti apie platesnius kontekstus, ką mes norėtume pasiekti šia diena, kodėl turėtų būti minimas Lietuvos vardas būtent šią dieną. Kol kas aš to nematau, bet iš principo neprieštarauju minėjimui nors ir kasdien.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prieš 10 metų, mes, manau, gražiai ir pakiliai paminėjome Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį. Dabar sakykite, ar būtų kas nors pasikeitęs to minėjimo, tos dienos pagerbimo turinyje, jeigu ta diena tuomet būtų buvusi įrašyta į šį įstatymą? Manau, kad tikrai niekas nebūtų pasikeitę. Todėl ir toliau, aš manau, minėsime, ypač kai sueis apvalios sukaktys, kaip šiais metais. Aš suprantu, kodėl valstiečiai ir žalieji labai nori sureikšminti tą dieną, nes iš tiesų nužudžius tą vargšą benediktiną vienuolį Brunoną buvo sustabdytas krikščionybės atėjimas į Lietuvą dar keliems šimtmečiams. Turbūt valstiečių ir žaliųjų lyderiui yra labai mielas dalykas, kad pagonybė čia dar išliko kurį laiką. Matyt, to įkvėpti valstiečiai ir žalieji labai entuziastingai už šitos dienos sureikšminimą čia ir balsuos.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Aš tikrai noriu pasakyti gerbiamam Jurgiui, kad čia nėra valstiečių iniciatyva, čia yra akademinės bendruomenės iniciatyva. Į mus kreipėsi, į mūsų komisiją akademikai, prašydami, kad būtų paminėta ši diena, ir jie nenustatė konkrečios datos. Todėl aš gerbiamam Arvydui noriu pasakyti, kad reikia lankytis posėdžiuose. Buvo ekspertai, kurie vis dėlto priėjo prie bendros išvados, kad tai yra ne vasario 14 diena, bet kovo 9 diena, štai kodėl ji atsirado.

Dar daugiau. Akademinė bendruomenė prašė Lietuvos dienos. Mes pamatėme, kad vis dėlto politiškai galbūt su Kovo 11 diena galėjo būti toks susikirtimas, todėl akademikas E. Jovaiša labai maloniai pasiūlė savo pataisą – Lietuvos vardo diena ir ji bendru sutarimu buvo priimta. Beje, už tą dieną balsavo, gerbiamas Jurgi, ne tik valstiečiai, bet ir konservatoriai, ir liberalai, ir Lenkų rinkimų akcija, žodžiu, visi.

PIRMININKAS. K. Masiulis – nuomonė prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš dar kartą pakartosiu, bet pasakysiu, kad nereikia jokių atmintinų dienų įstatymų. Tada pagonyms galėtų džiaugtis, kad Brunonas buvo nužudytas, ir švęsti kokią nors dieną kaip šventą, kad krikščionybės įvedimas buvo atidėtas dar ilgam. O kiti – krikščionys galėtų švęsti Lietuvos krikšto dieną ir panašiai. Tų dienų yra be galo daug. Jos atmintinos įvairioms grupuotėms, įvairioms bendruomenėms yra skirtingai. Mes būtinai norime išvesti bendrą vardiklį ir norime tuo patriotiniu momentu padaryti kuo daugiau, nes esame patriotai ir galvojame, kad kuo daugiau, tuo geriau. Bet gerais norais kelias į pragarą yra grįstas.

Kai daug kartų pradedame kartoti, kai tos šventės pasidaro kiekvieną dieną, tai nebėra jokios šventės, nebėra jokio noro švęsti. Kodėl mes turime reguliuoti net šią sritį? Jūs man paaiškinkite.

PIRMININKAS. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš manau, kad mes pernelyg mikliname liežuvį mėgindami padiskutuoti ir parodyti savo išmintį. Gerbiamas kolega Masiuli, jūs dabar Lietuvos vardą sutapatinate su kažkokios grupuotės interesu. Ta grupuotė yra mūsų valstybė, mūsų tauta. Mes iki to nueiname. Aš manau, kad tikrai tarp atmintinų dienų, lyginant su klientų ir kitomis, iš tikrųjų tai yra atmintina diena. Matote, mes dėl datų tarpusavyje painiojamės. Čia nereikės kokio nors šventimo, tiesiog žmonės sužinos, kada tas vardas iš tikrųjų iškilo ir kada mes galime paminėti. Jau vien dėl to ji reikalinga.

PIRMININKAS. Nuomonė už – E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, čia tikrai nieko nėra daugiau kaip noras minėti tą dieną, kada pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose paminėtas vardas Lietuva. Bet jokių būdu ne tą dieną, kada pirmą kartą Lietuva, kaip toks darinys, atsirado Europos politiniame žemėlapyje. Nėra jokių specialių insinuacijų, niekas neturi savintis šitos dienos, nei grupuotės, nei religinės bendruomenės, tai yra vardo paminėjimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 59, prieš – 1, susilaikė 13 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIII-2912) priimtas. (*Gongas*)

13.55 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1261(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiamas Nagli Puteiki, jeigu galėtumėte sugrįžti į salę, galėtume tęsti posėdį. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1261. Priėmimas. Pagal 158 straipsnio 1 ir 2 dalis buvo padaryta pertrauka, kad būtų suderinti pasiūlymai.

J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš norėčiau pasiteirauti. Vakar mes priėmėme iš esmės naują redakciją to įstatymo projekto. Gana daug teksto. Dėl jo, kaip suprantu, Teisės departamento pastabų nebuvo paprašyta. Komitetas nepaprašė. Aš bijau, kad mes galime priimti tiesiog teisiškai nekokybišką įstatymą, nes taip atsitinka, kai ekspromptu priimi pasiūlymus, dėl kurių Teisės departamentas nėra pasisakęs.

Aš galbūt frakcijos vardu ir dėl šito paprašyčiau pertraukos iki kito posėdžio, jeigu dar yra galimybė, kad vis dėlto Teisės departamentas pasisakytų, kad mes neatrodytume tikrai kepatys nekokybiškus įstatymus. Iš kur aš galiu būti tikras, kad Seimo narė teisiškai labai kokybiškai viską suredagavo, rašydama pasiūlymą.

PIRMININKAS. Jūsų siūlymas yra teisėtas, pertrauką dar galima daryti. Balsuojame dėl pertraukos.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 36. Pertrauka iki kito posėdžio.

13.57 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1924(3) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 3, 9, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1924. Pranešėjas – G. Kindurys. Svarstymo tęsinys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, dėl įstatymo projekto 3 straipsnio buvo gauta Seimo narių pasiūlymų. Dabar yra G. Skaistės...

PIRMININKAS. Pateikite išvadą dėl projekto, po to svarstysime pasiūlymus.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerai, tuoj. Komiteto sprendimas: pritarti komiteto išvadai ir patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1924(3).

PIRMININKAS. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Pradedame svarstyti pasiūlymus. Pirmasis pasiūlymas Seimo narės G. Skaistės. G. Skaistės nėra. Pranešėjo prašysime pristatyti.

G. KINDURYS (LVŽSF). Aš norėčiau tik atkreipti dėmesį, kad iki šio posėdžio šitas projektas nuėjo labai ilgą laiko tarpą ir Seimo narės G. Skaistės pasiūlymas yra vos ne identiškas Seimo nario gerbiamojo R. Juškos pasiūlymui. Tarp jų yra pusė metų, bet juose abiejuose kalbama apie posėdžio įrašą. Gerbiamos G. Skaistės buvo parašytas variantas – daromas garso ar vaizdo įrašas. Komitetas nepritarė, bet po ilgo laiko buvo pateikęs Seimo narys R. Juška, jisai identifikavo konkrečiau, kad daromas garso įrašas ir tarybos posėdžio garso įrašai saugomi informacinėse laikmėnose. Nors gerbiamosios G. Skaistės čia nėra, aš manau, ji tikrai neprieštarautų ir galima būtų kalbėti apie gerbiamojo R. Juškos pasiūlymą, nes jam pritarta, jis yra konkretesnis.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? Galime. Ačiū. Kitas pasiūlymas Seimo nario G. Kindurio. Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Pasiūlymas toks, kad tarybos posėdžiai yra vieši, skelbiamas laikas, viešinami patys sprendimų projektai, vėliau galima rasti ir pačius sprendimus, tačiau nėra niekur nurodyta, kad turi būti skelbiami posėdžių protokolai. Praktika rodo, kad gyventojai domisi jais, tai yra pasiūlymas, kad tarybos posėdžių protokolai būtų paskelbiami savivaldybės interneto svetainėje ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo savivaldybės tarybos posėdžio. Komitetas pritaria tokiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, turbūt galima manyti, kad yra 10 pritariančių, kad būtų svarstoma. Komitetas pritarė šiai nuomonei. Motyvai dėl straipsnio, dėl pasiūlymo.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš dėl G. Skaistės. Iš tikrųjų nežinau, kodėl būtinai paliekami tik garso įrašai, nes buvo garso ar vaizdo? Dabar paliekami tik garso įrašai, nors iš tikrųjų kai kurie daro vaizdo įrašus. Tai dabar būtinai perdaryti juos į garso įrašus reikėtų. Mančiau, tai nelogiška. Aš gerbiu kolegos R. Juškos pasiūlymą, bet, mančiau, daugelis savivaldybių daro įrašus ir filmuoja vaizdo įrašus. Tai dabar kam tas grynai garso?

PIRMININKAS. Mes jau pritarėme komiteto nuomonei, dabar svarstome G. Kindurio pasiūlymą, tai gal apie jį norėtumėte ir kalbėti? Irena Haase, jūsų mikrofonas įjungtas. Prašau.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Aš taip pat, kaip ir E. Pupinis, kalbėčiau apie G. Skaistės pasiūlymą, kad negalima išbraukti vaizdo įrašo, juolab kad didžioji dalis savivaldybių jau ir daro tuos vaizdo įrašus. Kodėl įstatyme palikti tik garso, kad paskui savivaldybės manytų, kad reikia naikinti? Taip mes galime pažeisti Vietos savivaldos įstatymu užtikrintą vieną iš principų, tai yra viešumą. Vasario mėnesį artėja biudžeto svarstymas kiekvienoje savivaldybėje, tai ir garso, ir vaizdo įrašas papildytų tą viešumo principo tikslingą įgyvendinimą. Manychiau, G. Skaistės pasiūlymas yra tikslingesnis ir jis turėtų būti paliktas. Dėkoju.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, grįžkime prie G. Skaistės pasiūlymo ir balsuokime dėl jos pasiūlymo. Komitetas siūlo nepritarti, G. Skaistė teikia savo pasiūlymą. Tie, kurie mano, kad G. Skaistės pasiūlymui reikia pritarti, balsuoja už, tie, kurie pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 26, prieš – 35, susilaikė 16. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau svarstome G. Kindurio pasiūlymą, kuriam komitetas pritarė. Ar dėl jo dėl motyvų užsirašė Seimo narių? Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? Galime pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo nario R. Juškos. Ar yra Seimo narys R. Juška? Prašau. Prašau pakomentuoti savo pasiūlymą.

R. JUŠKA (*LSF*). Gerbiami kolegos, manyčiau, kad tai daugiau techninė klaida ar neapsižiūrėjimas dėl prieš tai buvusio įstatymo, kad komitetų posėdžių įrašai saugomi ir daromi, o tarybos posėdžių – tik protokolai. Todėl ir buvo pasiūlymas atsižvelgti į savivaldybių prašymus dėl skai drumo, dėl viešumo, kad, kylant abejonėms, būtų galima susipažinti ir turėti garso įrašus.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Pritarti.

PIRMININKAS. Pritaria. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Yra dar dėl motyvų. Prašau. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš galbūt šiek tiek kažko nesuprantu, bet paprastai tarybų daromi dabar vaizdo įrašai. Nežinau, kaip kitur, bet jie yra, ne tik garsas protokoluojamas, bet ir vaizdas. Komitetuose galbūt, bet čia kalbama apie tarybų posėdžių metu daromus garso įrašus. Iš esmės žmonės, kai daroma, gali atsisukti, pasižiūrėti, kas kaip kalba, nes iš balso paprastai nelabai ką gali atspėti. Suprantu, dokumentavimui tai tinka, bet negi mes dubliuosime vieną dokumentavimui, o kitą tam, kad žmonės galėtų matyti, kas kur ką kalba, kaip pasisako, ir atskirti ne pagal balsą, o pagal žmogų, kaip jį mato. Iš tikrųjų man kažkas čia nesuprantama. Nežinau, manau, kad reikėtų daryti vaizdo įrašus ir niekas nepasikeistų.

PIRMININKAS. E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (*LSF*). Labai trumpai paargumentuosiu už. Gerbiamas E. Pupinis gal ir teisybę sako, bet atmestas siūlymas dėl vaizdo įrašų, ar ne? Taip suprantu. Tai dabar kad liktų bent prievolė garso įrašą daryti, nes priešingu atveju tada neliks jokio įrašo. Noriu pasakyti, kad šiandien tikrai ne visos savivaldybės daro garso įrašą, dėl to ir yra toks pasiūlymas. Todėl prašau už šitą balsuoti.

PIRMININKAS. Tai ir balsuojame dėl šio pasiūlymo. Seimo nariai, kurie pritaria R. Juškos pasiūlymui, balsuoja už. Komitetas jam taip pat pritarė.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 76, prieš – 1, susilaikė 3 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas – taip pat Seimo narės G. Skaistės.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Dabar tokia čia situacija, kad dėl vienos tos pačios dalies yra gauti du pasiūlymai – ir G. Skaistės, ir Z. Streikaus, tarp jų irgi pusė metų, ir abiem komitetas pritarė iš dalies. Tačiau galutinė komiteto formuluotė iš dalies yra po Z. Streikaus pasiūlymo išdėstyta ir jinai yra paskutinė. Tai turbūt reikėtų kalbėti apie tai, kad...

G. Skaistė siūlo išbraukti: „Kontrolės komiteto pirmininką savivaldybės tarybos opozicijos raštišku pasiūlymu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos narių“, tačiau siūlo papildyti: „Savivaldybės tarybos opozicija savivaldybės tarybai teikia Kontrolės komiteto pirminko kandidatūrą, gavusią daugiausiai savivaldybės tarybos opozicijos narių balsų. Savivaldy-

bės tarybai nepatvirtinus Kontrolės komiteto pirmininko per du mėnesius nuo teikimo, Kontrolės komiteto pirmininku tampa savivaldybės tarybos opozicijos teiktas kandidatas.“ Dar yra, kad komiteto pirmininku gali būti skiriamas, čia komiteto buvo nepriekaištingos reputacijos, tačiau nebūtų pripažintas „šiurkščiai pažeidusiu“, tie du žodžiai dar yra jos papildyme.

PIRMININKAS. Tada pasakykite komiteto pasiūlymą. Pritariate iš dalies, kaip formuluojate?

G. KINDURYS (LVŽSF). Komitetas buvo pritaręs iš dalies. Pritarė, kad būtų įrašyta šiurkštus pažeidimas. Ir dar rugsėjo mėnesį truputį pakeitęs buvo, kad savivaldybės taryba negali pasiūlyti kandidatų atmesti. Tas yra panašus kaip G. Skaistės, bet truputį kitoks. Jos buvo per du mėnesius, bet aš noriu priminti, kad yra dar viena galutinė komiteto redakcija po Z. Streikaus.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti G. Skaistės pasiūlymui, kaip komitetas suformulavo iš dalies? Arvydai Anušauskai, norite kalbėti? Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, savivaldoje iš tikrųjų susiklosto tokios situacijos, kai ir merai, ir dauguma piktnaudžiauja savo galimybėmis ir uzurpuoja opozicijos teises, ypač siūlant į minėtų komitetų, į Kontrolės komiteto pirmininko postą savo žmones. Aš manau, kad kiekviena politinė jėga gali būti ir pozicija, ir opozicija. G. Skaistės siūlymas kaip tik yra subalansuotas. Taip, jis yra pozicijos naudai, nes opozicija per Kontrolės komitetą tada turi galimybę išsakyti savo poziciją dėl savivaldos tarybos priimamų ir mero priimamų sprendimų.

Mes turėjome labai konkrečią situaciją Druskininkuose, kai akivaizdžiai buvo piktnaudžiaujama savo galimybėmis, nuolat atmetant opoziciją, opozicijos kandidatą į Kontrolės komiteto pirmininkus ir kitus. Aš manau, kad šis siūlymas kaip tik yra subalansuotas ir gerokai tikslesnis nei komiteto pasiūlytas variantas.

PIRMININKAS. J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiamas kolega Anušauskai, aš jus vertinu kaip istoriką, analitiką, bet savivaldoje yra nusistovėjusios tvarkos ir ten viskas yra gerai. Tai, ką jūs siūlote, yra perteklinė... Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Ar kas nors reikalaujate balsuoti už G. Skaistės pasiūlymą, ar pritariame komiteto nuomonei pritarti iš dalies ir suredaguotam variantui? (*Balsai salėje*) Gintautai Kindury, pasakykite, dėl ko...

G. KINDURYS (LVŽSF). Dabar aš pakartosiu. Gana keista situacija, nes dėl to paties punkto yra dar viena komiteto redakcija pateikta. Gruodžio mėnesį buvo dar vienas pasiūlymas ir tada komitetas po Z. Streikaus dar patikslino formuluotę. Jie dabar žiūrint lyg ir adekvatus yra, tačiau ta gruodžio mėnesio komiteto formuluotė iš dalies yra galutinė ir išdėstyta po Z. Streikaus pasiūlymo šiame suvestiniame...

PIRMININKAS. Ar yra integruota G. Skaistės nuomonė ten?

G. KINDURYS (LVŽSF). Ne. Labai labai nedaug integruota, galima taip pasakyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar reikia balsuoti už G. Skaistės pasiūlymą, jeigu jis yra integruotas ir komiteto aprobuotas? (*Balsai salėje*) Pritarti komiteto nuomonei, taip? Prašote tokio sprendimo?

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip, tada dėl Zenono vėl atskirai ir vėl bus pritarti komiteto...

PIRMININKAS. Tada eisime dėl kito pasiūlymo. Dėl pirmojo pasiūlymo – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu būtų pritariama tai iš dalies suformuluotai nuostatai, kuri yra būtent po G. Skaistės pasiūlymo čia, tada viskas gerai, bet kur pranešėjas sako po Z. Streikaus, tai ten kažkaip yra visai kitaip surašyta, kas yra šiurkštus pažeidimas ar kažkas. Čia darosi nebeaišku, ar tai yra tik papildymas tos pritarimo iš dalies nuostatos, ar kaip? Nes ten nebematau aš tų nuostatų, kurios yra ankstesniame jūsų pritarime iš dalies.

G. KINDURYS (LVŽSF). G. Skaistės dar yra kartą peržiūrėtos ir dar mažiau iš dalies atsižvelgta, jeigu labai pažodžiui pasakius.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pasakysiu taip, kad komitetas suformulavo savo nuomonę atsižvelgęs ir į G. Skaistės, ir į Z. Streikaus, ir yra pateikta viena redakcija. Ar reikalaujate balsuoti dėl G. Skaistės pasiūlymo? (*Balsai salėje*) Reikalaujate. Tada teikiu balsuoti. (*Balsai salėje: „Kad aiškiau būtų, aš nemeluosiu.“*)

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 26, prieš – 28, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas Seimo nario Z. Streikaus pasiūlymas. Prašom pristatyti. (*Balsai salėje*) Prašau, A. Širinskienės mikrofonas suteiktas kalbėti Z. Streikui.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Mano pasiūlymas pakeisti 14 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: komitetų, išskyrus Kontrolės komitetą, pirmininkus ir jų pavaduotojus iš komiteto narių, mero siūlymu skiria...

PIRMININKAS. Komitetai.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). ...skiria komitetai. Kontrolės komiteto pirmininką savivaldybės siūlymu... kontrolės... mero... skiria savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka iš komiteto narių. Jeigu Kontrolės komitete yra daugiau kaip viena opozicijai atstovaujanti savivaldybės tarybos narių frakcija ar savivaldybės tarybos narių grupė, kandidatus į Kontrolės komiteto pirmininko pareigas gali pasiūlyti visos opozicijai atstovaujančios savivaldybės tarybos narių frakcijos ar savivaldybės tarybos narių grupės bendru rašytiniu susitarimu arba kiekviena opozicijai atstovaujanti savivaldybės tarybos narių frakcija ar savivaldybės tarybos narių grupė gali siūlyti savo kandidatus atskirai.

PIRMININKAS. Prašau, komiteto nuomonė.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Komiteto nuomonė buvo pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar autorius sutinka su tokiu komiteto pritarimu? Sutinka. Pritarėme komiteto suformuluotai redakcijai. Gera. Svarstome toliau. J. Razma kalba prieš.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Reikėtų balsuoti, nes tikrai ne visi pritaria pono Z. Streikaus pasiūlymui, kuris yra, matyt, iš inercijos dar sąlygotas tų laikų, kai R. Malinauskas niekaip nenorėjo tvirtinti Kontrolės komiteto pirmininku V. Semeškos. Bet nebebus to V. Semeškos Druskininkų savivaldybės taryboje, Zenonai, tai galima jau normaliau pažiūrėti į tą situaciją. Gal nereiks manipuliuoti, įkuriant dirbtinę opoziciją ir suteikiant jai teisę siūlyti tą pirmininką. Jūs gi tą siūlote, kad gali arba visos opozicinės frakcijos, arba kiekviena atskirai. Ir ta teisingoji opozicija, matyt, pagal tokį variantą laimėtų. Tikrai nepažeidinėjime demokratijos ir atsisakykime tokių manipuliacijų. Ką tas vargšas Kontrolės komiteto pirmininkas, jau nesugriauš R. Malinausko imperijos, jūs taip labai nebijokite.

PIRMININKAS. Gal leiskite man paaiškinti – mes kalbame apie komiteto redakciją, su kuria Z. Streikus sutiko, ji yra kitokia, negu buvo ten. Ir jeigu teikiame balsuoti, tai teikiame komiteto redakciją. Ar reikalaujate balsuoti, ar tiesiog sutinkate su komiteto nuomone? Ačiū, bendru sutarimu, atrodo, sutarėme dėl formuluotės.

Kitas pasiūlymas – Seimo narės G. Skaistės. Komiteto prašysiu pasisakyti.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Kadangi jos nėra, jos pasiūlymas buvo, kad jeigu savivaldybės taryba nepatvirtina veiklos programos per du mėnesius nuo pateikimo, įsigalioja Kontrolės komiteto teikta veiklos programa. Komitetas pritarė iš dalies, faktiškai dar griežčiau nustatė, kad savivaldybės taryba Kontrolės komiteto veiklos programą patvirtina per vieną mėnesį nuo komiteto sudarymo, o kai komitetas sudarytas, per vieną mėnesį nuo kalendorinių metų pradžios.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė pritarti iš dalies?

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Pritarti iš dalies, bet ji labai panaši.

PIRMININKAS. Gaila, kad autorės nėra, tai klaustume autorės. E. Pupinis nori kalbėti už.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Iš tikrųjų G. Skaistės manymu, formuluotė tikslesnė, kadangi viškas aišku. Jeigu Kontrolės komitetas padaro savo tam tikras išvadas ir sudeda jas į ataskaitas, tai, savaime suprantama, tokiai ataskaitai niekada dauguma nepritars; jeigu nepritars, na, galima būtų pakoreguoti. Bet jeigu reikalauja išbraukti pagrindinius punktus, savaime suprantama, vis tiek Kontrolės komiteto išvada turėtų būti įsiteisėjusi, nes tam ir yra kontrolės komitetai, kad jie darytų išvadas, ne visada galbūt palankias daugumai. Manychiau, kad G. Skaistės formuluotė yra teisingesnė.

PIRMININKAS. Dėl nuomonės prieš neužsirašė. Balsuojame dėl G. Skaistės pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Balsuojame dėl G. Skaistės redakcijos. Kas pritaria G. Skaistės redakcijai, o ne komiteto redakcijai, balsuoja už. Pritariantys komitetui balsuoja kitaip.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 29, prieš – 21, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas Z. Streikaus. Prašau autorių pristatyti.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Čia yra apie nepriekaištingą reputaciją.

PIRMININKAS. Gal G. Kindurys galėtų pristatyti?

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiamo Z. Streikaus pasiūlymu siūloma, kad Kontrolės komiteto nariu gali būti skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos... ir negali būti, jeigu buvo pažeidęs viešuosius ir privačius interesus. Mes siūlome pritarti iš dalies ir taikyti nepriekaištingą reputaciją ne visiems nariams, o tik komitetų ir komisijų pirmininkams. Kadangi Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymas netaikomas politikams, tai išdėstoma, kas yra nepriekaištinga reputacija, 9 punkte.

PIRMININKAS. Ar autorius sutinka su komiteto redakcija?

Z. STREIKUS (LVŽSF). Sutinku.

PIRMININKAS. Sutinka. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto redakcijai? Galime. Ačiū. Dėl 5 straipsnio yra G. Skaistės pasiūlymas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Čia yra apie analogiškas etikos ir antikorupcijos komisijų pirmininkų kandidatūras. Įstatyme buvo tie patys reikalavimai, kaip ir Kontrolės komiteto pirmininkui. Dabar, kadangi pritarta komiteto nuomonei, komitetas pritarė iš dalies ir ta pozicija liktų kaip ir dėl Kontrolės komiteto pirmininko skyrimo, taip ir dėl Etikos ir Antikorupcijos komisijų pirmininkų. Tos formuluotės, kad teikiami pirmininkai, gavę daugiausiai tarybos opozicijos narių balsų. Komiteto nuomonė yra išdėstyta ir galutinė pateikta po Z. Streikaus pasiūlymo, bet balsuoti reikia.

PIRMININKAS. Ar šis G. Skaistės pasiūlymas yra susijęs su jau anksčiau nubalsuotu G. Skaistės pasiūlymu, kuriam mes nepritarėme?

G. KINDURYS (LVŽSF). Protingumo kriterijumi, nes etikos ir antikorupcijos komisijų sudarymas yra labai identiškas kaip kontrolės komiteto pirmininko...

PIRMININKAS. Gerai. Teikiu balsuoti. Nuomonių sakyti neužsirašė Seimo nariai, teikiu balsuoti dėl G. Skaistės pasiūlymo. Seimo nariai, balsuojantys už G. Skaistės pasiūlymą, pritariančys jam, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 69 Seimo nariai. Už – 26, prieš – 24, susilaikė 19 Seimo narių. Pasiūlymui nepritarta.

Z. Streikaus pasiūlymas.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Kadangi mano pasiūlymui iš dalies pritarta, tai pritariu komiteto nuomonei.

PIRMININKAS. Pritariate komiteto nuomonei. Mes tokiai komiteto redakcijai galime pritarti bendru sutarimu? Pritarėme. Ačiū. (*Balsai salėje*) Dėl 8 straipsnio taip pat yra Z. Streikaus pasiūlymas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Aš tik noriu atkreipti gerbiamo Pirmininko dėmesį, kadangi Z. Streikaus pasiūlymai ir įsigaliojimų terminai šiandien kaip ir pasenę, nes kalbama apie 2018 m. gruodžio 31 d., tai kitas mano pasiūlymas, Zenonas savo pasiūlymą...

Z. STREIKUS (LVŽSF). Atsiimu.

PIRMININKAS. Svarstome Seimo nario G. Kindurio pasiūlymą. Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Mano pasiūlymas yra iš dviejų dalių, tai yra kad įstatymas įsigaliotų nuo kovo 1 dienos. Kadangi buvo pritarta pasiūlymui, kad posėdžio protokolai turėtų būti paskelbti savivaldybės puslapyje, tai yra papildoma nuostata, kad savivaldybės per 10 dienų nuo įstatymo įsigaliojimo savo interneto svetainėje paskelbia dabartinės savivaldybės tarybos kadencijos posėdžių protokolus. Su tuo punktu susijęs kitas punktas, kad savivaldybės iki kovo 13 dienos, tai yra per dvi savaites nuo įstatymo įsigaliojimo, savo svetainėse paskelbia 2015 metų išrinktų tarybos posėdžių protokolus. Pritarta iš dalies, nes mano tie du pasiūlymai buvo kaip vienas punktas.

PIRMININKAS. Ir jūs siūlote pritarti komiteto suredaguotam pasiūlymui dėl įsigaliojimo?

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip, taip.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Daugiau pasiūlymų nėra. Motyvai dėl viso. Motyvai prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų šie pakeitimai nieko gero neduoda, manau, kad turėtume dar labiau stiprinti galbūt savivaldos demokratinius procesus, o ne taip, kad sutei-

ktume tam tikras galimybes, preferencijas merams įvesti savo tam tikras tvarkas. Aš šiandien tiesiog nustebau, kad ne visos savivaldybės dar transliuoja tarybos posėdžius. Tai iš tiesų mes einame smarkiai į priekį, Seime jau pradėjome suteikti galimybę žmonėms stebėti komitetų posėdžius ir nebijome, kad kažkas pažiūrės diskusijas ar domėtis politiniais dalykais. Aš manyčiau, dar daug ką reikės pataisyti, teikti siūlymus dėl šio įstatymo projekto, bet iš esmės jis nieko gero neduoda. Buvo kilusios tam tikros idėjos, aišku, gerai, kad jos šiek tiek per svarstymus dar sumažintos, nes tokie pasiūlymai, kai stengiamasi dubliuoti opoziciją, teikti savo alternatyvius kandidatus į kontrolės komitetus, daryti spektaklius arba vėlgi neapibrėžti, neleisti kelis kartus į Kontrolės komitetą skirti pirmininkus. Tai iš tikrųjų sąlygos demokratinio požiūriu buvo tik bloginamos. Nemačiau, kad kas nors gero, todėl laukite pasiūlymų.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikrųjų, girdint Seimo narį, gali susidaryti toks įspūdis, kad tai žingsnis atgal, bet taip nėra. Dabar daug aiškiau apibrėžta, kad reikia neleisti piktnaudžiauti merui, kuris gali turėti daugumą, bet kartu ir neleisti opozicijai dirbtinai sudaryti situaciją, kad būtų galima įvesti tiesioginį valdymą. Komitetas iš tikrųjų viską padarė, padarė pataisas dėl tiesioginio valdymo, aiškiau apibrėžė, dėl dabartinio įstatymo siūlymų, aišku, uždėti saugikliai, kad kontroliuotų tiek merą, tiek opoziciją. Aš manau, tikrai atrastas aukso vidurys, bet tobulėjimui ribų, be abejo, nėra.

PIRMININKAS. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 66, prieš nebuvo, susilaikė 9 Seimo nariai. Po svarstymo pritar-
ta. Siūloma priimti vasario mėnesį, nes įsigaliojimas yra nuo kovo 1 dienos.

14.31 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3143 (svarstymas ir priėmimas)

Grįžtame prie darbotvarkės 1-2 klausimo – Žvalgybos įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3143. V. Bakas. Prašau. Svarstymas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas šiandien ap-svarstė Žvalgybos įstatymo projektą, įregistravo antrąjį projekto variantą, atsižvelgęs į komiteto narių pasiūlymus, ir bendru sutarimu jam pritarė. Taip pat bendru sutarimu nutarė nepritarti Tei-sės departamento išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Kolegos, ar galime pritarti po svarstymo projektui? Galime.

Priėmimas. Priimame pastraipsniui. Vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra. Ar galime pri-tarti straipsniui bendru sutarimu? Galime.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė.

Balsuojame dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 68, prieš – 1, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3043) priimtas. (Gongas)

14.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-786(3) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-786. Pranešėjas – R. J. Dagys. Svarstymo tęsinys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas apsvartė nutarimo projektą, įvertino kolegės R. Tamašunienės pateiktas pastabas ir pritarė projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti neužsirašė Seimo nariai. Svarstome pasiūlymus.

Gauti Seimo narės R. Tamašunienės pasiūlymai. Prašau pristatyti pirmąjį.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, pasiūlymų yra daug. Komitetas iš dalies pritarė arba pritarė visam pasiūlymui. Pirmasis pasiūlymas buvo taip pat nevyriausybinių organizacijų, atstovaujančių šeimoms. Kadangi mes tvirtiname Nacionalinės šeimos tarybos nuostatus, tai pasiūlymas buvo dėl 7 straipsnio 1 dalies, kad „(...) vaiko teisių apsaugos bei vaiko gerovės užtikrinimo šeimoje klausimus“. Bet komitetas mano, kad mes šituo pasiūlymu susiauriname tarybos veikimo sritį ir paliekame be dėmesio globojamus vaikus.

Mano nuomone, kad globojami vaikai taip pat gyvena šeimose, ir aš nenorėčiau išskirti būtent globėjų ir globotinių kaip atskiros kategorijos. Iš esmės mes dažnai mėgstame atskirti ir į vieną sąvoką lyg ir neįtraukti kitų asmenų, todėl aš galvoju, kad tas pasiūlymas yra logiškas, nors komitetas ir komiteto nariai mano, kad siaurinama veikimo sritis, būtent įrašant žodį „šeimoje“. Man atrodo, kad tai nėra Vaiko gerovės tarybos nuostatai, tai nėra Vaiko teisių apsaugos tarnyba, tai yra būtent Nacionalinės šeimos tarybos nuostatų patvirtinimas. Logikos, manyčiau, nevyriausybinių pasiūlyme, kurį aš užregistravau, yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos... (*Balsai salėje*) Minutę dar!

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Komitetas...

PIRMININKAS. Palaukite minutę, mes turime susitarti, kad turime po 10 pritariančių, kad pataisos būtų svarstomos. (*Balsai salėje*) Manykime, kad dėl visų pasiūlymų turime 10 palaikančių, ir svarstome. Dabar prašom – komiteto nuomonė.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė būtent šitai redakcijai, siūlymui, nes pagal to paties straipsnio, dėl kurio teikiama pataisa, yra įrašyta ir nesiūloma koreguoti, kad taryba užsiima vaiko gerovės užtikrinimo klausimais. Jeigu mes kalbame apie vaiko gerovę, tai vaikas gyvena ne tik šeimoje, bet ir pas laikinus globėjus, ir visose tose įstaigose. Taryba užsiims tik tais vaikais, kurie gyvena (...), o visoje kitoje dalyje, kur yra užtikrinama vaiko gerovė, išėitų kaip ir ne jos kompetencija. Todėl mes ir manome, kad tai siaurina įstatymu numatytą paskirtį ir siūlome nepritari, nes tokiu atveju ji pagal galiojančius įstatymus užsiims tik dalimi klausimų, o ne visu kompleksu, tad siūlome nepritari.

PIRMININKAS. P. Urbšys – nuomonė už.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, ką mes dabar svarstome? Nutarimą dėl Nacionalinės šeimos tarybos nuostatų patvirtinimo, ne Vaiko teisių apsaugos įstatymą, nutarimą. Pagal mūsų įstatymo nuostatas yra, kur vaikas atsiranda: ar jisai globotinis bus, ar jis gims prižiūrimas mamos ir tėvo šeimoje, tai ten ir bus šeima. Todėl aš pritarčiau šiam siūlymui, nes būtent nutarimas susijęs su Šeimos tarybos kompetencija. Jinai neturi išsiplėsti daugiau, nes dėl vaiko teisių apsaugos bendrąja prasme yra atskiras įstatymas ir atskiros institucijos.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Laikinas vaiko globėjas nėra šeima.

PIRMININKAS. Ačiū, nereikia jūsų komentaro. Balsuojame dėl R. Tamašunienės pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Pritariantys R. Tamašunienės pasiūlymui balsuoja už, pritariančiai komiteto nuomonei balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*)

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 30, prieš – 2, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas taip pat Seimo narės R. Tamašunienės pasiūlymas. Prašom pristatyti.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Pasiūlymas buvo, kad ir taryba galėtų pasitelkti specialistus, sudaryti ekspertų komisijas ir iš mokslo ir studijų institucijų atstovų. Taip pat buvo papildyta, kad jų pagalbą būtų galima pasitelkti pranešimui apie šalies šeimų būklę ir šeimos politikos formavimo bei įgyvendinimo padėtį rengti. Tokia yra trumpa pasiūlymo esmė.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Komitetas pritarė iš dalies. Dėl 1 dalies neabejotinai, o ta 2 dalies nuostata jau yra kitoje vietoje, siūlome pritari iš dalies.

PIRMININKAS. Ar autorė sutinka su tokiu pritarimu?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritari tokiam pasiūlymui? Ačiū.

Toliau taip pat R. Tamašunienės pasiūlymas. Prašom pristatyti.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Siūloma keisti tarybos sudėties proporcijas. Taryba sudaro ma iš 15 narių, 9.1 papunktyje buvo siūlomi penkių Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto deleguoti savivaldybių šeimų tarybų pirmininkų sueigos savivaldybių tarybų atstovai. Aš siūlau, kad vis dėlto visus tarybos atstovus įvertintų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o ne pati asociacija teiktų. Taip pat, kad būtų aišku, kad visi savivaldybių šeimų tarybų pirmininkai sueina ir aptaria tuos žmones, kuriuos jie teikia komitetui. Todėl pavartoju žodį „sueigos“, nors komitetas mano kitaip.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiems pasiūlymams, dėl kiekvienos dalies savi argumentai. Visų pirma tokios funkcijos kaip šeimų tarybų pirmininkų sueiga Savivaldybių asociacijoje savivaldybės neturi. Galbūt ji atsiras ir komitetas priėmė protokolinį sprendimą, kreiptis, kad ji būtų, bet šią minutę jos nėra, todėl nėra kam iš ten ir deleguoti, tokios struktūros tiesiog nėra. Čia yra įstatymo ir nutarimo projektas, turi būti aiškiai remiamasi, kokia struktūra, ką deleguoja.

Ir kitas dalykas, tikrai nesiūlytume veltis į savivaldybių kompetencijos ribas, kad komitetas dar atsirinkinėtų pats iš įvairių savivaldybių pirmininkų atstovus. Tada gal bus kažkoks politinis pasirinkimas, tegul mano, kad savivaldybių taryba... tiesiog pasiūlomas ir, jeigu bus kažkokių indikacijų, kad tai yra neatitinkantis reikalavimų ir visa kita, reikalavimus mes pasiūšime, kokių tikimės atstovų, bet jeigu bus kažkas ne taip, komitetas galės pasiūlyti kitą narį. Bet šiaip dabar kištis į savivaldos kompetenciją tos tarybos – mes nesiūlytume šitame etape. O jeigu susikurs ta pirmininkų sueiga, tada bus galima grįžti prie šito klausimo, nuo kitų metų galimai šita institucija bus kitokia – biudžetinio statuso, kaip jūs pamatysite kituose straipsniuose.

PIRMININKAS. Prašyčiau teikti komiteto argumentus, nediskutuoti.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš tiesiog pasakiau...

PIRMININKAS. J. Varžgalys – nuomonė už.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, aš pasakiau komiteto argumentus.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš pritariu kolegės Ritos nuomonei. Ir aš, ir Rita ilgus metus dirbome savivaldoje ir žinome, ką tai reiškia. Iš tikrųjų gal *prabočykite*, Seimo nariai, kurie dirbate 20–22 metus čia, Seime, jums kitaip atrodo. Bet tiems, kurie padirbę savivaldoje, atrodo kitaip. Tikrai aš pritariu kolegės Ritos nuomonei, reikia už tai balsuoti.

PIRMININKAS. S. Gentvilas, prašom, nuomonė prieš.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Rimantas išsakė dalį tokio subsidiarumo principo, kad neturėtume kištis į savivaldybių tarybų reglamentavimą. Kokios tarybėlės, ar patariamąsios ar nepatariamąsios, turėtų būti, palikime tai pačioms savivaldybėms apsispręsti. Kviečiu neapsunkinti šito.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pasiūlymo. Seimo nariai, pritariantys R. Tamašunienės pasiūlymui, balsuoja už, pritariantys komiteto nuomonei nepritari, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje. R. J. Dagys: „Kas diriguos, kas diriguos, kai nėra tokios struktūros... taip, nėra tokios struktūros, gal bus, kai bus, krikštysime...“*)

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 37, prieš – 4, susilaikė 26. Pasiūlymui pritarta.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Trumpa replika. Negausime delegato...

PIRMININKAS. Kitas pasiūlymas – Seimo narės R. Tamašunienės. Prašom pristatyti. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamas Pirmininke, iš tikrųjų, dabar balsuodami, kai kurie Seimo nariai galvojo, kad jie balsuoja už komiteto nuomonę, kiti balsavo... Aš sakau, aš ką tik kalbėjau su kai kuriais kolegomis. Prašom, Agnė Širinskienė, na, nekalbėti visų vardu, kalbėkite už save. Kadangi aš girdėjau kai kurias Seimo narių nuomones, tai aš norėčiau vis dėlto pasiūlyti perbalsuoti šią siūlymą.

PIRMININKAS. Nėra pagrindo.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Galima, aš paaiškinsiu.

PIRMININKAS. Prašom, R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Konkrečiai dėl šitos pataisos. Rimantai, jūs irgi neklaidinkite. Sueiga – ne kaip institutas, o kaip ta proga sueję savivaldybių tarybų pirmininkai, kurie atneša savivaldybių tarybų šeimų sprendimus, ką jie norėtų deleguoti į nacionalinę tarybą. Paliekama

diskrecija būtent savivaldybių tarybų šeimoms, o ne Lietuvos savivaldybių asociacijai, kuri šeimos politikai visai mažai dėmesio skyrė, neturi nei jokių pakomitečių, nei komitetų, kurie užsimtų ta veikla.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar laikas atėjo vaiko teisėms. Prašyčiau atidėti šį klausimą ir po to sugrįžti. Dar yra labai daug pasiūlymų ir daug diskusijų, ne visiems pasiūlymams pritarta.

Ar sutinkate, kolegos, kad grįžtume prie vaiko teisių?

14.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3157 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas. Į tribūną kviečiu R. Karbauskį. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3157. Pateikimas. Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). (...) pataisas dėl Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo ir lydimųjų įstatymų.

PIRMININKAS. Projektas Nr. XIIIIP-3118 nereikalingas, taip?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kaip?

PIRMININKAS. Projektas Nr. XIIIIP-3118 nereikalingas? Kalbame apie projektus Nr. XIIIIP-3135, Nr. XIIIIP-3136, Nr. XIIIIP-3137, Nr. XIIIIP-3138.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Ar pritariame po pateikimo? Pritariame. Svarstymas. Ar galime priarti po svarstymo? Pritariame.

Priėmimas. (*Balsai salėje*) J. Razma – nuomonė prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, aš manau, ir taip yra daug aistrų dėl situacijos vaiko teisių apsaugos srityje dėl naujo įstatymo taikymo. Aš manau, reikia pasistengti viską į ramesnes vėžes nukreipti. Manau, tam erdvės kaip tik suteikia ramus, dalykiškas Vyriausybės pateikto įstatymo projekto svarstymas komitetuose. Kas turi kitų minčių, gali, be abejo, rašyti įvairius pasiūlymus.

Jeigu dabar pradėtume svarstyti valstiečių ir žaliųjų lyderių naują įstatymo projektą, jis dėl kai kurių teikiamų nuostatų vėl sukeltų, manau, aistrų. Tai yra ir mažamečio vaiko vieno palikimas, ir matoma tendencija įtariai žiūrėti į visas tarnybas, kurios dirba vaiko teisių apsaugos srityje, taip sakant, žiūrėti kaip į potencialius piktnaudžiautojus, ir daug kitų dalykų. Todėl aš siūlau nepriimti šio nutarimo, nepateikti to įstatymo ir ramiai koncentruotis į darbą komitete prie jau pateikto projekto.

PIRMININKAS. V. Čmilytė-Nielsen – nuomonė prieš.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Panašiai kaip ir kolega, prieš tai kalbėjęs, tiesiog norėčiau priminti, kad visai neseniai, gruodžio mėnesį, valdančiųjų deleguotas socialinės apsaugos ir darbo ministras pateikė Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimus. Turėdama galvoje, kad ministro teiktam projektui jau Seimo salėje pritarėme, jis yra svarstomas komitetuose, tikrai manyčiau, kad būtų labai tikslinga nebeįsivelti į chaotišką situaciją, juolab kad dėl šio įstatymo projekto, kuriame, beje, irgi yra ir gerų dalykų, Teisės departamentas yra pateikęs apie 50 pataisų.

Aš tiesiog siūlyčiau, kad Seimo nariai teiktų savo pataisas dėl ministerijos projekto ir taip mes greičiau judėtume į priekį ir ištaisytume, be abejo, tas spragas, kurios vis dar yra likusios Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

PIRMININKAS. P. Urbšys – nuomonė už.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikro visuomenė nevienareikšmiškai vertina Seimo vienas ar kitas iniciatyvas dėl vaikų teisių apsaugos, bet sutinkite, Seime yra dvi koncepcijos: viena yra vaikas atskir-

tas nuo šeimos, o kita koncepcija yra, kad vaikas tai yra šeimos aplinkos žmogus. Dabar Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos yra, kad vaikas yra atskiriamas kaip atskiras subjektas ir suteikiama teisė valstybinėms institucijoms kištis į šeimos politiką. Jeigu mes kalbame apie šį siūlomą projektą, tai vis dėlto norima atrasti vidurį ir akcentuoti, kad valstybinės institucijos negali piktnaudžiauti savo galiomis ir pagrindinis tikslas yra išsaugoti vaiką saugiausioje aplinkoje, kas būtent yra šeima. Man atrodo, tikrai nebijokite tos diskusijos, leiskite pateikti, galų gale jūs visada pasisakėte už demokratiją ir nuomonių įvairovę.

PIRMININKAS. J. Džiugelis – dėl vedimo tvarkos?

J. DŽIUGELIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš noriu jau (...) atkreipti jūsų dėmesį, kad aš stoviu prie mikrofono pirmas ir norėsiu kalbėti po balsavimo dėl vedimo tvarkos kitu klausimu.

PIRMININKAS. Gerai, balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai. Už – 50, prieš – 9, susilaikė 15 Seimo narių. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

14.52 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 3, 4, 9, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 36¹, 36², 36³, 36⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-3135 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 2, 3, 4, 9, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 36¹, 36², 36³, 36⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-3135. Pranešėjas – R. Karbauskis.

J. Džiugelis – dėl vedimo tvarkos.

J. DŽIUGELIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kaip ir minėjau rytiniame posėdyje, šis klausimas sulaukė labai daug nevyriausybiinių organizacijų ir panašiai dėmesio, todėl Mišrios grupės frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pertraukos. (*Balsai salėje*)

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 29, prieš – 37, susilaikė 9. Pertrauka iki kito posėdžio su visais lydimaisiais.

Tęsiame. A. Širinskienė – dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tiesų mane labai stebina toks žanras – Seimo nariams užsiimti vietas prie mikrofono. Tai gal jūs iš vakaro, kolegos iš opozicijos, užsiimkite dėl kitų klausimų? (*Balsai salėje*)

Antra vertus, dar vienas dalykas, ką reikėtų atsiminti, tai jūs ką tik nukėlėte tėvams ir nemo-kamą advokato pagalbą, nes šiuo metu tėvai ir šeimos bylose negauna advokato paslaugų nemo-kamai, jeigu to neišgali turėti. Kolegos, jauskime atsakomybę, kai priimame tokius sprendimus.

PIRMININKAS. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų esu pasipiktinęs dėl to, kad jūs dar labiau priešiniate visuomenę. Jūs parodote, kad jums nesvarbu, kad nėra užtikrinti tokie svarbūs dalykai kaip žmogaus teisė į teisinę gynybą, tokie svarbūs dalykai, kurie yra tiek Lietuvos teisėje, tiek Europos Žmogaus Teisių Teismo principuose, kaip proporcingumo, kaip nekaltumo prezumpcijos. Jūsų požiūris yra visiškai nevalstybiškas, labai arogantiškas ir negražus. Jums žmonės yra visiškai nesvarbu.

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Man įdomu girdėti vienos kolegės pamokslavimus, kad kažkas užsiima eilę, bet juk šita kolegė buvo apsvarstyta Etikos ir procedūrų komisijoje, kai kadencijos pradžioje svetimomis kortelėmis užregistravo savo frakcijos narius pasisakyti. Tai gal tikrai nereikėtų, gerbiama Agne, moralizuoti, kai pati esate pažeidusi Seimo statutą.

PIRMININKAS. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Išties jau baigiame įprasti būti auklėjami visažinės Valstiečių frakcijos vyriausios atstovės, kuri, tiesą sakant, pati dėl savo projektų nuolat prašo pertraukos, nes neva nėra įsigilinus. Tai jau kam kam kalbėti ir kam patylėti. Gerbiamieji, pažiūrėkite į veidrodį.

Dabar dėl įstatymo. Yra pateiktos ministro, pabrėžiu, valstiečių ministro, pataisos, į kurias galima rašyti bet ką, pasiūlymus. Jeigu reikia dėl tėvų teisinės pagalbos, rašykite pataisas, apsvastykite komitete ir jas bus galima priimti. Kam reikia atskiro įstatymo projekto tų pačių pataisų? Kad būtų prieš savo Vyriausybę? Jūs nepasitikite L. Kukuraičiu? Tiesą sakant, aš nesu matęs tokio politinio dviveidiškumo. Apie gerbiamą M. Puidoką apskritai čia nėra ką kalbėti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Aš norėčiau replikuoti kolegai M. Puidokui. Puikiai žinote, kad ministro teiktas projektas jau yra komitetuose. Jūs stabdytumėte procesą, o ne jį greitintumėte. Jis jau apsvarstytas Žmogaus teisių komitete. Sausio pabaigoje bus svarstomas Socialinių reikalų ir darbo komitete. Kodėl jūs negalite ten registruoti? (*Balsai salėje*) Kaip? Pataisos. Tai prašau, pataisas registruokite. To jums niekas netrukdo daryti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Baikime diskusijas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Palaukite dar.

PIRMININKAS. Užteks! (*Balsai salėje*)

14.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-786(3) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame prie darbotvarkės ir tęsiame 2-5 klausimą. Kviečiu R. J. Dagį į tribūną ir svarstome Seimo narių pasiūlymus. (*Balsai salėje*)

Seimo narės R. Tamašunienės pasiūlymas dėl 9.2 punkto. Prašau pristatyti.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, gerbiama kolegose. Tęsiame Nacionalinės šeimos tarybos sudarymą. Yra pasiūlymas, siekiant plačiau atstovaujamų organizacijų atstovų, nevyriausybinių atstovų, kurie iš tikrųjų pasiekė, kad tokiu nacionaliniu lygmeniu ta taryba ir atsirastų, siūloma skaičių padidinti iki septynių deleguotų atstovų šitoje taryboje – deleguoti šeimas vienijančių ir su šeimomis dirbančių nevyriausybinių organizacijų atstovus.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė šitam siūlymui, kadangi subalansavo su kitų organizacijų siūlymais.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Kitas pasiūlymas – taip pat Seimo narės R. Tamašunienės.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Taip pat siūlomi trys Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto deleguoti mokslo ir studijų institucijų atstovai, tyrinėjantys šeimos politikos klausimus. Tokios ekspertinės nuomonės pakaktų, mūsų manymu, toje taryboje. O kitą mokslinę nuomonę, ekspertinius vertinimus, tyrimus atliktų mokslininkai pagal užsakomus ekspertinius vertinimus, kurių reikėtų tarybai, norint priimti vienokius ar kitokius sprendimus arba pateikti nuomonę apie šeimų padėtį visuomenei.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Pritariame bendru sutarimu, pritardami komiteto nuomonei ir pasiūlymui.

Kitas pasiūlymas – taip pat Seimo narės R. Tamašunienės.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Taip pat organizacijoms siūloma nustatyti kompetencijas, kurių reikėtų, kad jos galėtų toje taryboje būti. Organizacijų atstovai, kurie per pastaruosius penkerius metus dalyvavo valstybės, savivaldybių institucijų patvirtintos sudėties tarybose, komitetuose, komisijose, darbo grupėse, teikė (inicijavo) pasiūlymus (iniciatyvas) dėl viešojo valdymo sprendimų šeimos politikos srityje. Tad išplėsti reikalavimus jų kompetencijai... atstovams nacionalinėje taryboje.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė iš dalies ir kitaip suredagavo tą punktą, kad papultų visos organizacijos, kurios galėtų. Ir, man atrodo, pranešėja, komitete mes sutarėme, pritarėme tam.

PIRMININKAS. Ar autorė sutinka su komiteto nuomone?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Taip.

PIRMININKAS. Tada galime ir bendru sutarimu pritarti komiteto redakcijai.

Kitas taip pat R. Tamašunienės pasiūlymas dėl 9.3 papunkčio nuostatų.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Šitą pasiūlymą... Aš pritariu komiteto nuomonei, nes galbūt buvo perteklinis.

PIRMININKAS. Atsiimate pasiūlymą?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Taip, atsiimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau. Kitas jūsų pasiūlymas yra dėl tarybos nario ketverių metų kadencijos.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Taip, siūloma, kad kadencija yra ketveri metai, taip pat čia nevyriausybinių organizacijos mano, kad vis dėlto turėtų būti kaita ir naujai atsiradusios nevyriausybinių organizacijos galėtų ateityje deleguoti ir turėti savo narių, tad siūlo ne daugiau kaip tris kadencijas iš eilės.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kadangi tas ribojimas yra gana toks simbolinis: trys kadencijos iš eilės, paskui (...), vėl grįžti, iš esmės kiekvieną kartą komitetas, tvirtindamas sudėtį, turės visas galimybes pakeisti tuos narius, juo labiau kad konkurencija yra tikrai nemenka, todėl siūlėme neapsunkinti tos procedūros šitokia formuluote.

PIRMININKAS. Gal autorė sutinka su komiteto nuomone? Sutinkate ir atsiimate, ir nereikalaujate balsuoti? Ačiū.

Toliau kitas jūsų pasiūlymas. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Tas pasiūlymas yra dėl darbo organizavimo, pirmininko ir narių atsakomybės. Aš pritariu komiteto pakoreguotam punktui.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonei pritariate?..

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Taip.

PIRMININKAS. ...redakcijai. Ir mes galime pritarti bendru sutarimu šiai redakcijai. Daugiau pasiūlymų nėra? Nėra. Daugiau pasiūlymų nėra. Dėkoju pranešėjui, dėkoju pristačiusiai pataisas. Motyvai dėl viso. Motyvai už – R. J. Dagys. Prašau.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, nepriklausomai nuo to, kaip kas vertina, reikalingas bus Šeimos stiprinimo įstatymas ar jis nereikalingas, bet jis įsigaliojo nuo sausio 1 dienos. Visos savivaldybių tarybos yra paskatintos sudaryti šeimos tarybas, Vyriausybė – lygiai taip pat, jie tai daro. Mes šiuo atveju tiesiog atsilieiname ir tai nėra gerai, kad mes atsilieiname sudarydami tokią šeimos tarybą. Tai vienokia ar kitokia forma mes ją turime sudaryti. Teikite pasiūlymus dėl turinio, žiūrėsime, kad visos nevyriausybinių organizacijos, dirbančios su šeimomis, į jas patektų.

PIRMININKAS. Niekas neužsirašė prieš. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Balsuojame.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 58, prieš nebuvo, susilaikė 5. Po svarstymo pritarta.

15.04 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 42, 52, 53, 58, 65 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3061 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3061. Pranešėjas – E. Jovaiša. Pateikimas.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, Seime! Kaip žinome, Lietuvos aukštasis mokslas yra dvinaris – mes turime aukštojo mokslo ir kolegijas, turime ir universitetus. Dvinaris yra ir sistemos palydovas, tai yra kvalifikaciniai laipsniai – mes turime bakalaurą, mes turime magistrą. Bet štai bakalauro kvalifikaciniame laipsnyje mes išskiriame dvi sritis, tai yra profesinis bakalauras ir

yra akademinis bakalauras. Profesinio bakalauro diplomus išduoda kolegijos, o universitetinį bakalaurą išduoda universitetai, taip sakant, akademiniai.

Manau, kad yra atėjęs laikas, vardan to, kad profesijos aukštumų siekiantys studentai galėtų turėti savo profesinę liniją, nuo profesinio bakalauro nuvesti iki, tarkime, profesinio daktaro. Dabar tas žingsnis, kurį mums tikrai reikėtų žengti, būtų profesinio magistro įtvirtinimas. Noriu pasakyti, kad toks profesinio magistro įtvirtinimas mūsų aukštojo mokslo sistemoje reikštų, kad mes sudarytume sąlygas kolegijoms artėti prie universitetų, kolegijoms su universitetais. Be jų jos negalėtų teikti profesinio magistro kvalifikacinio laipsnio, jos galėtų su laiku – po metų, dvejų, penkerių, kas čia žino, galbūt tapti ir universitetų padaliniais, tos stipriosios kolegijos, kaip yra įprasta Europos ir kitų pasaulio kraštų praktikoje.

Esmė yra tokia, kad sutaupytime studento laiką, kad jisai turėtų ir trumpąsias studijas, mes tai įtvirtinome penktąjį (...), patvirtinę įstatymu, turėtų profesinį bakalaurą, turėtų profesinį magistrą, kad jam, kylant iš profesinio bakalauro į magistro kvalifikacinį laipsnį, nereikėtų metų, pusantrų ar dvejų išlyginamųjų studijų. Tai yra ir lėšų taupymas, tai yra ir mūsų jaunimo išlaikymas Lietuvos aukštojo mokslo institucijose. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori, G. Steponavičiaus nematau. Tada V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas profesoriau, aš suprantu jūsų norą ir intencijas, bet arba aš iki galo nesuprantu, ką jūs suprantate, arba jūs taip pat nelabai suprantate, ką jūs siūlote. Profesinis bakalauras yra suteikiamas kolegijose, tai yra aukštosios neuniversitetinės mokyklos, profesinio magistro laipsnis Europos kontekste taip pat yra suteikiamas tų pačių neuniversitetinių mokyklų. Jeigu mes inkorporuojame jau universitetą, tai kaip gali žmogus, besimokantis universitete, gauti neuniversitetinį magistrą?

Kita vertus, dabar mūsų kolegijose taip pat dirba ir profesūra, ir docentai, kurie derina darbus ir universitetuose, jų kvalifikacija yra pakankama, kad jie galėtų įvertinti ir galėtų sudaryti profesinio magistro programas kolegijose. Gal čia yra tiesiog dvi dalys, arba du klausimai, kuriuos jūs dabar bandote suvesti į vieną, nes tai yra visiškai atskiros dvi dalys. Jeigu mes norime įvesti profesinį magistrą, tai yra vienas dalykas. Jeigu mes norime inkorporuoti kolegijas į universitetus, tai yra visiškai kitas klausimas. Aš šiaip pritariu šitai idėjai, bet sakau, kad mes nepaslystume ir paskui nebesusigaudytume...

PIRMININKAS. Laikas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...kur viskas ateina.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ačiū, profesoriau. Ne, aš paminėjau apie... su laiku galbūt per programas tos gerosios kolegijos ir norėtų ateiti arčiau prie universiteto ar palįsti po universiteto stogą, tai ne, aš tik piešiu perspektyvą, tolimąją ar artimąją, tai priklausys nuo gyvenimo. O šiaip visi norime, aš noriu ir mano kolega E. Pupinis, įtvirtinti profesinį magistrą. Kadangi tai nebuvo momentinis teikimas, mes atlikome tam tikrą darbą, aš turiu ant savo stalo kolegijų direktorių raštą, kuriame kaip tik yra konstatuojama, kad tose programose turėtų dalyvauti universitetai ir tie diplomai, matyt, turėtų būti bendri. Bet šis klausimas iš tikrųjų profesorių nėra iki galo išdiskututas. Man atrodo, mes jį ir diskutuosime, tą tvarką diskutuosime, turėtume diskutuoti, jei būtų pateiktas komitete.

Bet noriu pasakyti, kad yra įvairi Europos praktika. Aš turiu mūsų Europos reikalų komiteto padarytas išvadas. Profesinis magistras įvairiai traktuojamas Švedijoje, Jungtinėje Karalystėje, Estijoje, Italijoje, Latvijoje, bet visur yra svarbiausias vienas momentas: kaip profesinis bakalauras yra orientuojamas į taikomąjį mokslą, lygiai taip pat aukštesniu lygiu mes turėtume orientuoti į taikomąjį pobūdį ir čia. Toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKAS. Klausia L. Staniuvienė.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, ką jūs į tai atsakytumėte? Mano žiniomis, kai kurie universitetai be šito priimto įstatymo jau taiko šią praktiką, kai po kolegijos studijų baigimo be išlyginamųjų studijų jau galima įgyti magistro kvalifikacinį laipsnį?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Tai yra sena praktika. Taip, galima tą padaryti, jei tos programos yra tokios, kad jiems tų išlyginamųjų studijų nereikia. Jei universitetų atstovai pagal tas programas taip padarė, kad taikomojo bakalauro arba profesinio bakalauro kvalifikacijos pakanka, tai kodėl gi ne?

Bet didžioji dalis, tikrai neapsirikite, kolege, 90 % iš profesinio bakalauro siekiančių magistro dažniausiai bent metus turi turėti išlyginamųjų studijų. Įstatyminės bazės, išskyrus bendrąsias programas ir suvienodintas studijas, jiems nėra, bet jie tą gali daryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausiančiųjų nėra. Motyvai. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų kyla pagrįstų diskusijų, tačiau, manau, jos išsprendžiamos, nes lygiai panašių diskusijų buvo, kai svarstėme apie penktą kvalifikacinį profesinį lygį, kai ieškojome formos, kaip būtų galima šiek tiek priartinti profesines prie kolegijų. Šį sprendimą priėmėme, įstatymas priimtas.

Aš nematau didelės problemos, kaip tas rutuliosis, gal čia sudėtinga būtų pasakyti, bet kad į šį procesą būtų įtrauktos ir kolegijos, kokia ateitis, irgi daug klausimų, tačiau apskritai galėtų rengti. Lygiai taip pat kaip ir dėl penkto kvalifikacinio lygio. Mes nusprendėme, kad vis dėlto diplomus išduos kolegija, tačiau rengiant profesinį lygį dalyvaus ir profesinės mokyklos, nes jos yra kur kas tvirtesnės savo profesiniu pasirengimu ir turi geresnes bazes nei kai kada kolegijos. Šiuo atveju, manau, iš profesinės pusės, rengiant profesijos magistrus, kolegijos turi didesnę partitį, kas susiję su technologijomis ir kitais dalykais. O universitetai tam tikru akademiniu prisidėjimu ir bendru darbu galės ieškoti bendrų tikslų, kuomet būtų galima rengti profesijos magistrus, kaip čia jau buvo sakyta, kad kai kas ir dabar rengia. Iš tikrųjų tai, manau, prisidės prie stabilesnės mūsų aukštojo mokslo sistemos, į kurią šiek tiek daugiau bus integruotos kolegijos ir universitetai.

PIRMININKAS. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 62, prieš, susilaikiusių nebuvo. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas yra Švietimo ir mokslo komitetas. Ar galime pritarti? Galime. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

R. Sinkevičiaus nėra, tai 2-7 klausimo negalime pateikti. (*Balsai salėje*) A. Baura nori pateikti? Prašau.

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3156 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Seimo nutarimo dėl sesijos darbų programos pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-3156, tada tęsime.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, norėčiau, kad būtų pritarta nutarimo projektui, kad būtų leista pateikti Šilumos ūkio įstatymo projektą. Tai yra labai svarbu, jeigu tam pritarsite, aš pabandysiu glaustai išdėstyti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po pateikimo? Pritariame.

Svarstymas. Pritariame po svarstymo.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 63 Seimo nariai. Už – 63, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.17 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3021 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Šilumos ūkio įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3021. Pranešėjas – A. Baura. Pateikimas.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš pasistengsiu trumpai pristatyti šį projektą. Kai kam gali atrodyti, kad čia tik pateikimas, gal tai nėra svarbu, bet labai svarbu, ir štai dėl kokių sąlygų.

Dar praeitų metų gruodžio 1 dieną įsigaliojo naujos redakcijos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarka, galinti reikšmingai pakeisti situaciją Lietuvos šilumos ūkyje. Vadinamoji konkurencija pilniaisiais kaštais sudaro palankias sąlygas tam tikra prasme be jokios atsakomybės ir kontrolės vystyti veiklą nereguliuojamiems, nepriklausomiems šilumos gamintojams, o reguliuojamoms šilumos tiekimo įmonėms paliekant visas prievoles, atsakomybę, riziką ir galimus finansinius nuostolius.

Suprasdami tam tikrą pavojų, į Seimą, kuriam atskaitinga Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, kreipėsi Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, kreipėsi Lietuvos didžiųjų miestų merai, Lietuvos savivaldybių asociacija, energetikos ekspertai, ragindami įteisinti racionalų reguliavimą ir konkurenciją, pirmiausia tenkinančią šilumos vartotojų poreikius. Tuo tikslu Seimo Ekonomikos komitetas įregistravo tam tikras Šilumos ūkio įstatymo pataisas, daugelis Ekonomikos komiteto narių pasirašė teikiamą projektą.

Kadangi komiteto pirmininko šiandien nėra, tai man pavedė pristatyti projektą. Kad būtų dar aiškiau, turiu pasakyti, kad iki šiol beveik 15 metų stabiliai pagal taikytą teisinį reglamentavimą reguliuojamos ir veiklą pagal licenciją vykdančios centrinės šilumos tiekimo įmonės gaudavo nustatytas pastovias pajamas šilumos gamybos šaltiniams palaikyti, o šilumą iš nepriklausomų šilumos gamintojų supirkdavo tik tuo atveju, jeigu ji buvo pigesnė negu gaminama nuosavoje katilinėse, tai jau čia būtų kintamieji kaštai. Taip buvo suderinamas šilumos tiekimo patikimumas ir mažiausių sąnaudų principas.

Būtent tai, kaip aš paminėjau, kad nuo praeitų metų gruodžio mėnesio pasikeitė ta tvarka, tai tokiu būdu, kas būtų siūloma? Siūloma įtvirtinti tvarką, pagal kurią visi šilumos gamintojai veiktų vienodomis rinkos sąlygomis – tiek centralizuotos šilumos tiekimo įmonės, tiek nepriklausomi šilumos gamintojai.

Taip pat projektu siekiama nustatyti sąlygas, kurioms esant visi šilumos gamintojai, kurie sutinka dirbti esant metiniam pelningumui, neviršijančiam nustatytos reguliuojamo pelno ribos, ir užtikrina mažiausias metines bendrąsias šilumos gamybos sąnaudas, gautų pastovias reguliuojamas pajamas, kuriomis būtų padengtos faktinės šilumos gamybai naudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos ir reguliuojamas pelnas.

Teisininkų yra pora pastabų. Su jomis visiškai mes, teikėjai, sutinkame. Į jas tikrai reikia atsižvelgti. Žinoma, iškart aš pasakau, kad mes visiškai pritariame, kad būtų prašoma Vyriausybės išvados tuo klausimu.

Siūlymas būtų, kad įsigaliojimas tų dviejų straipsnių pakeitimo būtų nuo šių metų liepos 1 dienos. O jeigu kyla klausimas, ar ta dabartinė tvarka šitos šilumos... tai yra šaltuoju metų laiku daro didelę įtaką ar nedaro, tai turėčiau pasakyti, kad būtent žiemos metu konkurencija tiek reguliuojamų, tiek nereguliuojamų šilumos gamintojų... jų gaminami šilumos kiekiai yra faktiškai visi panaudojami, bet kai ateina vasaros laikas, tada prasideda didelės problemos. Taigi prašyčiau pritarimo, o mes savo ruožtu komitete kviesimės (ir jau pradėjome) visas suinteresuotas puses, kad būtų priimtas labiausiai visas puses atitinkantis teisės aktas.

PIRMININKAS. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau pasveikinti komitetą, kad reagavo į didelę problemą, kuomet nepriklausomi tokie žaidėjai, pasipinigautojai bando kažkokiu būdu gauti momentinį efektą, visas problemas palikdami centralizuotiems šilumos tinklams, kurie dažnai priklauso savivaldybei. Tai iš tikrųjų labai šaunu.

Norėčiau paklausti, galbūt jūs turite informacijos, kurios savivaldybės jau susiduria ar kiek tokių savivaldybių, kurios susiduria su tam tikra problema, kuomet nereguliuojami šilumos tiekėjai bando jungtis į tinklus pačiu naudingiausiu momentu? Kaip jūs sakote, kai yra perteklius, tada jie dalyvauja šiame procese, o kai reikia kam nors išlaikyti šilumos tinklus tuo metu, kai jie ne taip pelningai dirba, užmeta problemą ant tų centralizuotų šilumos tinklų. Kiek tokių savivaldybių yra?

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas kolega, labai atsiprašau, bet aš tikrai neatsakysiu. Būtų galima atsakyti gal taip: tose savivaldybėse, kuriose nepriklausomų šilumos gamintojų nėra, problemos

lyg ir nėra, tačiau klausimas yra kitas. Jeigu šiandien to nepriklausomo gamintojo nėra, tai nereiškia, kad jis negali atsirasti po metų ar kitų. O tamstos, sakykime, atveju, iš kur jūs esate rinktas, tai Utenos pavyzdys ir parodo. Tai yra pačios mažiausios kainos visoje Respublikoje ir vien todėl, kad tai yra valstybės valdoma... ne vien todėl, bet tai vienas iš tų argumentų. Labai džiaugiuosi, kad iš jūsų pusės yra pritarimas.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų labai informatyvi lentelė jūsų pateikta aiškinamajame rašte. Sunku rasti argumentų prieš, nes visiškai nelygiavertėje padėtyje yra centralizuotas šilumos tiekėjas ir tie vadinamieji nepriklausomi tiekėjai. Ar galėtų būti koks nors kitoks variantas, negu jūs siūlote?

A. BAURA (LVŽSF). Ar galėtų būti kitoks?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip.

A. BAURA (LVŽSF). Tikriausiai, Seimo nariai, gavote ir nepriklausomos šilumos gamintojų asociacijos lobisto (pavardės aš neprisimenu, lyg ir Kisielius) raštą, kuriame jis teigia priešingai, ten irgi pateikia tam tikrus skaičiavimus. Aš nenoriu pasakyti, kad mūsų teikiamas projektas yra idealus. Aš kaip tik tai paminėjau, kad ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento teisininkai pastebėjo tam tikrus neatitikimus, kad gal ne tais straipsniais mes tą siūlome daryti, bet aš manau ir grįžtu prie to paties, kad mes bendromis pastangomis rasime patį optimaliausią sprendimą.

Aš tikrai labai džiaugiuosi, kad lentelė parodo tai, ką, gerbiamas Juliau, jūs ir užsiminėte, būtent skirtumus. Tai parodo nelygiavertes sąlygas.

PIRMININKAS. Klausia V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Mielas kolega, ačiū už pateiktą projektą, bet turbūt teisybės dėlei reikėtų sakyti, kad yra dvi nuomonės – nepriklausomų šilumos gamintojų ir tiekėjų, ir nuomonės kardinaliai skiriasi. Šiuo atveju dėl to projekto, kurį teikiate, ministerija ir Kainų komisija taip pat turi esminių pastabų, kodėl jos nėra savo vardu to projekto rengusios toliau ir teikusios iki pat Seimo.

Mano klausimas ir pasiūlymas: ar nesutiktumėte, kad vis tiek turėtume ramiai aptarti ar komitete, ar darbo grupę sukurti, nes su tuo projektu turėsime mes dirbti, o Vyriausybės tik nuomonės atsiklausiname.

A. BAURA (LVŽSF). Taip, gerbiamasis Virgilijau, noras yra bendras, kad tas produktas būtų tikrai pats geriausias ir ne tik vienai pusei būtų palankus, bet šiuo atveju aš sakyčiau, kad mūsų pagrindinis naudos gavėjas yra vartotojas. Ir jeigu šiuo atveju mes rasime optimaliausią sprendimą, kad vartotojas šiuo atveju mažiausiai, tai yra daugiausia būtų patenkintas, aš sakyčiau, kad tai tikrai būtų sprendimas. Aš ir paminėjau, kad ir Vyriausybės išvada reikalinga. Ir jokio forsavimo čia nereikėtų daryti.

Aš tikiu, kad jeigu šiandien pavyks pritarti, mes per pratęstą sesiją vasario viduryje, kaip yra numatyta, jau galėsime šiuo klausimu dirbti.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis žemiet, norėčiau užduoti tokį dvigubą klausimą: visų pirma tie nepriklausomi šilumos tiekėjai atėjo į rinką vienomis sąlygomis, dabar jos yra keičiamos ir ar tai nesukels kokių nors teisinių pasekmių?

Antras dalykas. Tiesiai šviesiai, kaip keisis šilumos kaina, priėmus šitokio projekto nuostatas? Nes šiais metais jau keliais procentais šilumos kaina didėja. Ar, priėmus šitą įstatymo projektą, keisis į gerąją pusę vartotojams? Galbūt iš smalsumo pasižiūrėjote, kokios vidutinės savivaldybės galimybės, mažinant šilumos kainą, tų pačių Anykščių? Ačiū.

A. BAURA (LVŽSF). Taip, gerbiamasis kolega, čia aš labai abejoju, ar aš, ar kitas čia stovėdamas galėtų atsakyti, kiek tos kainos galėtų keistis dėl to, apie ką mes šnekame. O kainos padidėjo dėl objektyvių priežasčių, dėl daugelio dalykų, kurių dėl laiko stokos aš tikrai nenorėčiau vardyti. Aš vėl reziumuodamas grįžtu prie to paties. Teikti įvairius pasiūlymus ir įvairias geras mintis tikrai galima visiems ir dar sykį sakau: ieškosime tikrai paties geriausio sprendimo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui, jis atsakė į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, jau mes turėjome reikalų su privačiais gelbėtojais, kai dalis savivaldybių atidavė savo šilumos tinklus, kur iš esmės neįmanoma faktiškai sukurti konkurencijos privatiems vartotojams. Kai kurie berniukai ateidavo, turėjau garbės būti tuo metu Utenos meru, ateidavo ir kalbindavo, kokie bus stebuklai, kaip kris šilumos kainos ir panašiai. Tuo metu užteko mums proto suprasti, kad vis dėlto savivaldybė taip pat gali gana gerai tvarkytis, tuo labiau kad šilumos tiekimas kartu yra ir socialinė funkcija. Savivaldybės tikrai nenori daryti kokio nors biznio, o paprasčiausiai nori tiekti pigesnę šilumą.

Dabar atsiranda dar vienas variantas, faktiškai su tais pačiais berniukais, kai jie nori nereguliuojamai prisijungti prie centralizuotų šilumos tinklų ir geriausiais momentais be jokio reguliavimo, be jokių galbūt amortizacinių atskaitymų daryti paprastą verslą – parduoti šilumos tinklų sistemą, savivaldybių šilumą. Deja, jie neprisiima jokios atsakomybės, kad ta šiluma būtų nuolat tiekiama, o savivaldybės, planuodamos savo tinklus, dėjo tam tikras investicijas, skaičiuodamos, kad jos bus tiekėjos. Jų išvystytas pajėgumas tai sistemai palaikyti su visomis investicijomis bus pakabintas ore, jeigu mes nereguliuojamiems vartotojams leisime momentiškaiai prisijungti prie šilumos tinklų. Iš tikrųjų tai būtų šilumos sistemos žlugdymas, tuo labiau kad tie maži vartotojai už nieką neatsako. Vis dėlto ši sistema, kuri dabar yra teikiama, kad vis dėlto ir tiekėjai būtų reguliuojami, kad būtų tvarka, kad kas nors prižiūrėtų sistemą, tikrai teisinga.

Aš suprantu didžiuosius miestus, kur yra tam tikrų variacijų galimybė, bet vėlgi tie, kurie nori prisijungti prie tinklų, turi dalyvauti konkurse, turi pasakyti, kiek teks į tuos tinklus ir kiek laiko teks, o ne taip momentiškaiai nereguliuojamai prisijungti, kai man naudinga, o kai nenaudinga, tada, savivaldybe ar centralizuotas šilumos tiekėjau, jūs spręskite problemas. Iš tikrųjų sveikinu ir siūlau pritarti šitam įstatymo projektui ir manyčiau, kad dar vienas klausimas, kad nereikėtų per ilgai svarstyti, nes aš suprantu, lobistų tikslas yra irgi užsidirbti...

PIRMININKAS. Laikas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...tai manyčiau, kad neatidėliojant reikia svarstyti komitetuose ir priimti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Motyvai visi išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 54 Seimo nariai: visi 54 buvo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas – Šilumos ūkio įstatymo Nr. I-1565 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1651. Pranešėjas turėtų būti V. Simulikas, salėje nematau. Bet gal galėtų kas nors iš kolegų pristatyti, yra pasirašę 29 Seimo nariai? Nėra.

15.32 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-815(3) (pateikimas)

Tada einame prie kito darbotvarkės klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-815(3). Pranešėjas – A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien jūsų sprendimui teikiamas Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma uždrausti rūkymą daugiabučių namų balkonuose ir terasose bei atitinkamose viešosiose erdvėse, išskyrus rūkyti skirtas vietas.

Rūkymas yra labai dažna šių dienų žmonių mirties ir fizinės negalios priežastis. Tabako dūmuose esantis nikotinas yra viena stipriausių pasaulyje žinomų narkotinių medžiagų, greičiausiai sukeliančių priklausomybę. Tai paaiškina, kodėl trečdalis suaugusių pasaulio gyventojų rūko ir ne daugiau kaip 5 % pradėjusių rūkyti pavyksta atsikratyti šio įpročio. Noriu pabrėžti, kad pasaulyje nuo rūkymo kasmet miršta 6 mln. žmonių, iš jų apie 6 tūkst. žmonių dėl pasyvaus rūkymo. Lietuvoje rūkymo sukeltos ligos kas metus pasiglemžia 7 tūkst. gyventojų, tokia yra statistika. Degant tabakui, tiek į rūkančio organizmą, tiek į aplinką patenka 4 tūkst. cheminių junginių, iš kurių apie 70 sukelia vėžį.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas informuoja, kad tik 15 % cigaretės dūmo yra įkvepiama rūkant, o likusi dalis pasiskirsto aplinkoje ir gali būti įkvepiama aplinkinių žmonių. Nerūkantieji įkvepia ir degančio tabako dūmus ir rūkančiojo iškvepiamą orą. Įrodyta, kad pasyvus rūkymas didina riziką susirgti onkologinėmis ligomis, plaučių, širdies ligomis, insultu, astma, didina staigios mirties sindromo tikimybę, kūdikių staigios mirties sindromo tikimybę. Kvėpavimas prirūkytu oru pagreitina nuovargio atsiradimą, pablogina savijautą, mažina darbingumą, suerzina akių, kvėpavimo takų gleivinę ir gali sukelti migrenos, bronchito, astmos, krūtinės anginos priepuolį, paūminti alergines ligas. Ilgalaikis pasyvus rūkymas gali būti ir sunkesnių ligų priežastimi.

Pasaulinė sveikatos organizacija perspėja, kad žmonės, gyvenantys su rūkančiais, 25 % dažniau serga išemine širdies liga nei tie, kurie nesusiduria su pasyviu rūkymu. Tyrimų duomenimis, pasyviai rūkančios moterys gimdo mažesnio svorio naujagimius, taip pat dažniau gimdo prieš laiką. Pasyvus jau gimusių vaikų rūkymas taip pat siejamas su blogesne tokių vaikų plaučių ventiliacija. Buvo nustatyta, kad tėvų rūkymas gali padidinti vaikų vėžio atsiradimo riziką – tai smegenų, kraujo vėžio. Rūkančių motinų vaikai gimsta su nikotino abstinencijos, tai yra nikotino stygiaus, reiškiniais, būna neramūs, blogiau valgo, sutrinka jų miegas.

Keliais sakiniais pakomentuosiu užsienio valstybių patirtį. Pastaraisiais dešimtmečiais pasaulyje pastebima akivaizdi kovos su rūkymu stiprinimo tendencija, įskaitant naujų nerūkymo zonų praplėtimą ir apsaugą nuo pasyvaus rūkymo žalos. Užsienio valstybėse nerūkymo zonos įtvirtinamos tiek nacionalinių parlamentų priimtais įstatymais, tiek parlamentui suteikiant įgaliojimų regionų institucijoms.

Daugelyje valstybių rūkymas draudžiamas ne tik viešojo naudojimo uždarose erdvėse: mokyklų, ligoninių, maitinimo įstaigų, biurų patalpose, bet ir atvirose viešose vietose: transporto stotelėse, parkuose, paplūdimiuose, žmonių pasivaikščiojimo vietose ir tam tikru atstumu aplink jas. Rūkymas taip pat ribojamas ir privačiose gyvenamosiose erdvėse ir jų priklausiniuose. Suomijoje suteikta teisė savivaldybėms riboti rūkymą balkonuose, kai to prašo būstų bendrija. Jungtinėse Amerikos Valstijose draudimą rūkyti daugiabučių namų butuose yra nustatę miestų municipalitetai. Kai kurių valstybių, tokių kaip Austrija, Vokietija, teismai ginčytiniais atvejais pasyvaus rūkymo grėsmę dėl kaimynų veiksmų patiriančių asmenų skundus nagrinėja teismuose ir dėl rūkymo privačiuose būstuose yra nustatę tam tikrus ribojimus. Galiu pailiuustruoti konkrečiais pavyzdžiais.

Austrijos teismas dar 2013 metais nagrinėjo civilinę bylą, kai daugiabučio namo septintame aukšte gyvenantis asmuo skundėsi, kad šeštame aukšte gyvenantis kaimynas rūko savo balkone arba prie atviro lango, o tabako dūmai patenka į būstą. Ieškovas laimėjo. Tokių pat teisminių pavyzdžių su tokiomis pat išvadomis būta ir Vokietijoje, ir kitose valstybėse.

Mūsų kaimynė Latvija savo sąmoningumu kaip ir aplenkė mus. Ne kaip ir aplenkė, o taip pat aplenkė mus. Pas juos, be daugelio kitų draudimų ir ribojimų, draudžiama rūkyti daugiabučių namų balkonuose ir lodžijose, jei bet kuris namo gyventojas tam prieštarauja.

Šiuo metu Lietuvoje, be kitų apribojimų, taip pat draudžiama rūkyti, vartoti tabako gaminius bendrose gyvenamosiose, kitose bendrojo naudojimo patalpose, kuriose nerūkantieji gali būti priversti kvėpuoti tabako dūmais užterštu oru.

Seimui nepritarus ankstesnėse kadencijose teiktam siūlymui uždrausti rūkyti daugiabučių namų balkonuose, sulaukiame vis daugiau kritikos ir skundų, kad dėl neatsakingų kaimynų elgesio žmonės neturi galimybės apsaugoti save ir savo vaikus nuo pasyvaus rūkymo keliamų pavojų. Jie skundžiasi, kad tabako dūmai dažnai ir dideliais kiekiais patenka į jų butus, jie verčiami pasyviai rūkyti savo namuose, negali vėdinti kambarių, naudotis savo balkonais, jiems sukelia ne tik nepatogumų, bet ir žalojama jų sveikata. Ypač dėl tokios situacijos kenčia ligoniai, kurie negali vaikščioti, ir vaikai.

Kažkas manęs paklausė, o kaip tai bus kontroliuojama? Tai bus kontroliuojama poįstatyminiais teisės aktais, bet, labai elementariai kalbant, geriausi kontrolieriai šiuo atveju bus nerūkantieji. Žmonės dabar apskritai labai aktyvūs, visi telefonais, fotoaparatais fiksuoja šiukšlinančius, triukšmaujančius ir kitokius pažeidėjus.

Reziumuodamas noriu pasakyti, kad atsižvelgiant į rūkymo žalos pasekmes kiekvienas žmogus, apsaugantis nuo tabako dūmų žalos, prisideda prie visuomenės sveikatos, darbingumo ir ilgaamžiškumo gerinimo. Jei kam šis pasiūlymas kelia abejonių, prisiminkime, kaip buvo reaguojama į draudimą rūkyti kavinėse ir baruose, o šiandien dauguma jau nebeįsivaizduojame vakariėnės prirūkytame restorane, ypač jei ji vyksta kartu su vaikais ir paaugliais.

Kai tik buvo pavišinta ši informacija apie teikiamą įstatymo projektą, daugelis žmonių rašė apie pasitaikančius kaimynystėje abejingus rūkorus, kurie, gyvendami daugiabutyje, verčia kitus kaimynus pasyviai rūkyti.

Rankose laiku laišką, ir ne vieną, ir prieš ateidamas vėl gauta keletas laiškų, kur kaimynas rašo, žmogus rašo: „Labai prašau nepaleisti įstatymo, draudžiančio rūkyti daugiabučių balkonuose, iniciatyvos. Įstatymas apsaugotų mano ir visas kitas šeimas, kenčiančias nuo rūkančių kaimynų. Mes prašome teisės kvėpuoti savo namuose oru, neužterštu rūkalų dūmais.“ „Anksčiau ir daugiabučių laiptinėse rūkydavo, – rašo pilietis, – bet po draudimo rūkyti laiptinėse įstatymo priėmimo mūsų daugiabučio laiptinėje daugiau niekas nerūko.“

Projektą inicijavo, parengė ir teikia 15 Seimo narių, šiuo metu surinkome ir pateikėme 29 parašus, projektą vertino Seimo Teisės departamentas. Kritikos buvo išsakyta labai nedaug, bet buvo pateikti kai kurie racionalūs ir proporcingi pasiūlymai, vienas iš jų, pavyzdžiui, drausti rūkyti ne tik balkonuose, terasose, bet ir lodžijose. Šiems pasiūlymams labai pritariame ir tikiu, kad pagrindinis komitetas apsvaustės būtinai į juos atsižvelgs. Projektą taip pat vertino Europos teisės departamentas, pastabų jam neturėjo.

Brangieji ir gerbiami Seimo nariai, dėl savo šeimų, vaikų ir vaikų bei visos tautos gerovės kviečiu visus Seimo narius, kiek galima, palaikyti šią iniciatyvą ir pritarti pateiktam įstatymo projektui. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui už labai išsamų pristatymą. Pirmasis klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas Antanai, aš noriu jums asmeniškai labai padėkoti už šią iniciatyvą, jūs buvote pirmas, kuris užregistravote pirminį projektą. Visuomenėje jau įvyko diskusija, net nepradėję svarstyti, mes skaitėme, koregavome, tobulinome. Labai simboliška, kad Sausio 13-osios išvakarėse mes apginsime silpnųjų žmonių teisę kvėpuoti nuosavame bute švariame ore, Seimas išgirs šeimų skausmą ir prašymus. Iš tikrųjų laiškų yra labai daug, palyginti su kitomis temomis, šeimos rašo savo tikras istorijas, bet mano klausimas yra toks. Pasakykite Seimui garsiai, kiek žmonių pagal apklausas pritaria tokiam ribojimui, netgi griežtesniam? Čia siūlomas ne toks griežtas, gana liberalus ribojimas.

A. VINKUS (LSDDF). Pone Tomilina, labai ačiū už jūsų poziciją, kuri priimtina mums, daugumai iš mūsų, priimtina ir visuomenės nariams, ir Seimui, tikiuosi. Nuolat daugėja gyventojų parašymų, aš jau sakiau tuos pavyzdžius, padėti šeimoms, moterims, vaikams, kurie nebegali gyventi dėl sklindančio tabako kvapo. Gyventojai prašo įstatymų leidėjų pagalbos, matome ir aktyviai moterų, kaip silpnos pusės, situaciją. Lietuvoje kasdien rūko apie 40 % suaugusių vyrų ir daugiau kaip dešimtadalis suaugusių moterų. 2018 metų balandį buvo atlikta bendrovės „Spinter tyrimai“ apklausa. Lietuvoje daugelis, net 52 %, gyventojų pritaria absoliučiam draudimui rūkyti balkonuose, labai tikėtina, kad latviškam variantui pritartų absoliuti dauguma. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas kolega, aš tikrai nė kiek neabejoju, kad po pateikimo bus priartta, po svarstymo tikriausiai bus ir priėmimas, bet tai nebus lengva. Jeigu prisimintume ir jūsų aiškinamąjį raštą, kai buvo kalbama prieš daug metų, maždaug 2007 metais, o gal 2008 metais, kad reikia uždrausti rūkyti kavinėse, restoranuose, koks buvo sukeltas ažiotažas verslo struktūrų, kad jeigu tik bus uždrausta ten rūkyti, verslui bus *šakės*, jeigu taip galima įvardyti. Tačiau, deja, įvyko taip, kaip įvyko, mes matome gražius poslinkius. Mano klausimas būtų toks. Gal jūs vis dėlto bandėte analizuoti, kaip kitos šalys, kaimyninės šalys, ar turi analogiškų teisės aktų, pagal kuriuos tą ką jūs siūlote, jau yra padariusios? Jeigu turite, gal trumpai būtų galima keletą žodžių?

A. VINKUS (LSDDF). Žinoma, aš galiu pasakyti, kad turiu daugelio šalių medžiagą: ir Lenkijos, ir Latvijos, ir Australijos, Kanados Ontarijo ir Kvebeko provincijų, Suomijos. Iš tiesų šios valstybės taip pat įvedusios tam tikrus apribojimus. Jeigu čia visų valstybių skaitytume, tai neužtektų

laiko. O ypač mums labai malonu dėl Latvijos, nes Latvija įvedė tą draudimą tokį, kaip ir mes, tačiau su sąlyga, kad jeigu daugiabučiame name yra nors vienas skundas, nors vienas nepatenkintas, tai yra toks draudimas.

PIRMININKAS. Klausia G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Tai iš tiesų yra labai geras įstatymo projektas, nes atkreipiamas dėmesys į sveiką gyvenimo būdą propaguojančius žmones. Svarbu atkreipti dėmesį į kritiką ir skundus, kad dėl neatsakingų kaimynų elgesio žmonės neturi galimybės apsaugoti savęs ir savo vaikų nuo pasyvaus rūkymo keliamų pavojų sveikatai.

Dažniausiai mes minime tabako gaminius – cigaretes. Turbūt niekas nediskutuoja, kad tai yra kenksminga, bet aš norėčiau paklausti gerbiamo profesoriaus. Šiuo metu labai sparčiai populiarėja vadinamosios elektroninės cigaretės. Gamintojai ir reklamos teikėjai mano, kad jos yra visiškai nekenksmingos. Aš jūsų norėjau paklausti, ar iš tiesų į aplinką nepatenka nuodingi konservantai ir ar rūkant balkone nebūtų toks pat pasyvus rūkymas kaimynams kaip ir nuo tabako gaminių cigarečių?

A. VINKUS (LSDDF). Ačiū, kad mane avansu vadinate profesoriumi. Tai pamalonina, bet gal kada ir tapsiu.

O dabar noriu pasakyti štai kokį dalyką. Šiuo metu dar nėra nepriklausomų mokslinių tyrimų, kad bedūmiai naujoviški tabako gaminiai galėtų būti vartojami kaip žalos mažinimo priemonės. Lietuvoje dažniausiai vartojamas naujoviškas tabako gaminyje IQOS. Dar daugiau. 2018 metais Pasaulio sveikatos organizacijos šalių konferencijoje priimtuose sprendimuose buvo nurodoma, kad bedūmiuose tabako gaminiuose yra įvairių toksinų, mutageninių, kancerogeninių, cheminių medžiagų, kurios gali sąlygoti neinfekcines ligas, tokias kaip vėžį, diabetą, širdies ligas.

Kol dar nėra mokslinių tyrimų, kol nėra mokslininkų išvadų, kad jie, kaip jaunimas sako, nekenksmingi, ir tuo didžiuojasi, ir demonstratyviai parodo, kad jie tą naudoja kiekvienu metu – ir darbe, ir panašiai, tai turi būti taikomos tokios pat priemonės kaip ir tabako gaminiams. Kol mokslininkai nepateiks savo oficialių išvadų.

PIRMININKAS. Klausia P. Valiūnas.

P. VALIŪNAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip nerūkantis labai palaikau šį projektą, bet ar neatrodo jums, kad šis projektas prieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, kurioje yra pasakyta, kad privati nuosavybė yra neliečiama? Ačiū.

A. VINKUS (LSDDF). Galiu atsakyti taip į jūsų klausimą, kad nereikia pamiršti, gerbiami kolegos, mieli Seimo nariai, kad negali būti toleruojamos vieno gyventojų teisės, kai yra pažeidžiamos kito gyventojų teisės – teisė kvėpuoti švariame ore, nebūti pasyviu rūkaliumi. Tabakas žudo, net jei žmogus nerūko. Kai kurie moksliniai tyrimai jau analizuoja net ir tretinį rūkymą. Todėl teisėje galioja... Aš ne teisininkas, bet teko pastudijuoti kai kuriuos tuos klausimus. Teisinėje valstybėje galioja tam tikra teisių hierarchija. Jei atsiranda konfliktas tarp teisės nevaržomai naudotis savo balkonu ir teisės kvėpuoti neužterštu tabako dūmais ore savo privačiame bute, akivaizdu, kad žmogaus teisė į sveikatą turi prioritetą prieš teisę rūkyti.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už jūsų ryžtingą žingsnį, bet jūs labai rizikuojate. Apie 40 % Lietuvos gyventojų tikrai bus labai nusiminę, o kai kurie labai pikti, kad jie nebegalės išeiti į balkoną parūkyti. Jie kalba apie laisvę. Bet mes šnekame apie laisvę nerūkantiųjų gyventi sveikame ore ir gražioje aplinkoje. Štai mes puikiai žinome, kad tiems žmonėms, jūs jau minėjote, kurie rūko, kyla ir vėžio, ir kitų ligų grėsmė, bet dar liūdniau, kad kai jie suserga bet kuria liga, žymiai sunkiau gyja, ir atsiranda našta mokesčių mokėtojų piniginiams. Ar negalvojate, mielas kolega, kad atėjo metas?.. Mes šiandien tikrai priimsime šitą įstatymą, aš net neabejoju, nes daugybė žmonių jį palaiko, bet ar neatėjo metas žengti kitą žingsnį ir suskaičiuoti tas išmokas, kurias mes visi mokame gydant tuos žmones, kurie turi priklausomybę nuo rūkymo? Ačiū.

A. VINKUS (LSDDF). Tokių apmąstymų jau yra buvę ir taip yra keltas klausimas, kad jeigu žmogus nesirūpina savo sveikata, o paskui gauna nedarbingumą dėl miokardo infarkto, insulto,

gydosi ir taip toliau, valstybė jam padeda, bet toks humanizmo principas. Bet aš išgirdau jūsų klausimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinė klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Labai dėkoju pranešėjui už šią gražią iniciatyvą, ir čia kolegos šiandien išsakė, kad rūkantieji taip pat kovoja už savo teisę rūkyti, tačiau vis dėlto turi būti apsaugota nerūkančiųjų teisė, nes jie tikrai priversti prieš savo valią kvėpuoti tabako dūmais, ypač gyvendami daugiabučiuose. Be abejo, buvo sunku kovojant su rūkymu laiptinėse, kai buvo uždrausta, tačiau išliko rūkymo balkonuose problema.

Kitas klausimas. Mes galbūt ne skundais ieškokime išeičių, nes aš ir pati iš savo patirties, kai su kaimynais teko diskutuoti dėl rūkymo balkonuose... Mes radome išeitį ir išsprendėme jų klausimą – įrengėme, tarkim, šiukšliadėžę-peleninę, kur kaimynai mielai eina rūkyti, ir nevyksta įvairiausi konfliktai. Gal, tarkim, įpareigojimas ir vystytojui kartu įrengti tokius (...), kaip išspręsti šią problemą, ir nebūtų konflikto nė tarp vienos pusės.

A. VINKUS (LSDDF). Labai ačiū. Manau, kad svarstymo stadijoje pagrindinio komiteto nariai atkreips dėmesį į jūsų pasakymą ir apsvaistysime visas galimybes, variantus. Čia nekalbame būtent apie skubėjimą bausti žmogų, bet aš manau, kad dabar mūsų žmonių kultūra ir intelektas yra vis pozityvesnis ir pozityvesnis. Manau, dabar žmonės supranta, kad svarbiau išsaugoti savo sveikatą, nei susirgti. Žinote, mes, vyresnio amžiaus žmonės, pasitariame, pasišnekame savo rate ir aš, kaip gydytojas, stebėdamas ligonius... Ligonis atrodo realiai, jis atrodo sveikatos pilnas, trykšta, vieną dieną – infarktas, insultas. Aš noriu pasakyti, kaip pasakyta pirmojoje Jungtinių Amerikos Valstijų Konstitucijoje: kiekvienas žmogus turi teisę į gyvybę, laimę ir laisvę, bet laisvė nėra anarchija. Žmogus turi pats save drausminti, jeigu jis save sugeba drausminti, jis sugebės gerbti ir šalia stovintį.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, mes nuolat keičiamės kaip visuomenė, tobulėjame. Kai kada buvo visiškai normalu ateiti į kavinę ir pasėdėti, parūkyti šalia, jeigu kas nors rūkė. Dabar to net įsivaizduoti negalime. Ne visada ribojimai yra blogis, kai kada tai yra progreso įrankis. Nenuostabu, kad Teisės departamentas nepateikė pastabų dėl žmogaus teisių, nes, kaip gerbiamasis Antanas ir sakė, teisės doktrinoje yra teisių hierarchija, ir teisė nebūti kankinamam, teisė nekenkti mano sveikatai yra aukštesnė teisė nei jūsų teisė rūkyti bet kur ir bet kada. Taip pat teisė į privačią nuosavybę iš esmės yra pažeidžiama, kai aš savo bute nuolat, be perstojo turiu kvėpuoti kaimyno rūkalais. Aš tikiuosi, kad pritarsite po pateikimo, mes patobulinsime ir taip jau nemažai laiko tobulintą projektą. Kaip ir minėjo pranešėjas, mes nesiūlome draudimo. Rūkyti balkonuose bus leista beveik visada, jeigu nors vienas žmogus nesiskundžia tame name. O jeigu atsiranda skundas, jeigu atsiranda vaikas, moteris, neįgalus žmogus, kuriam iš tikrųjų blogai, jo vieno, vienos mažumos teisė bus reikšmingesnė, negu daugumos noras parūkyti. Čia aš žiūriu į opoziciją ir primenu, kad kartais mažumos teisė yra daug svarbesnė.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Džiaugiuosi, kad mažumos teisės prisimintos, bet kažkodėl tik rūkymo kontekste. Jūs dažniau prisiminkite tas mažumos teises ir kitais atvejais. Bet šiuo atveju aš pasisakau nerūkančiųjų, kurie yra prieš draudimus, vardu. Aš manau, kad kiekvienas normalus žmogus, jaučiantis pagarbą kitam, nerūkys šalia vaiko, nėščios moters, nerūkys ten, kur kiti prieštarauja tam. Jeigu kas buvo vasarą lauko kavinėse, pastebėjo, kad ir Vilniuje įrengtos atskiros vietos rūkantiems, atskiros vietos nerūkantiems lauko kavinėse. Iš tikrųjų tikslas yra, kad žmogus būtų socialiai atsakingas, kultūringas, tačiau ne draudimais tai yra ugdoma.

O dabar mes vėl bendrume į tą pačią draudimų balą, laikydami žmones, aš sakyčiau, tuos, kurie, jeigu ir rūko, elgiasi kitų atžvilgiu pagarbiai, tiesą sakant, kažkokiais nepilnaverčiais, kurių elgesį reikia dar pareguliuoti draudimais. Aš manau, kad šiuo atveju šie siūlymai yra pertekliniai. Beje, Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad daugelis jų visiškai neįvykdomi, nekontroliuojami, vadinasi, tai yra tiesiog tuščias įstatymo projekto siūlymas, kuris nieko neprieda, tik prideda daugiau draudimų ir visuomenės supriešinimo tarpusavyje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti, kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 48 Seimo nariai: už – 40, prieš – 2, susilaikė 6. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti pratęstoje sesijoje. T. Tomilinas nori kažką pasiūlyti?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kaip papildomą siūlau Žmogaus teisių komitetą, ne Ekonomikos komitetą.

PIRMININKAS. Papildomas – Žmogaus teisių komitetas. V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Kadangi neturėjau galimybės paklausti ir pakomentuoti, tai bent jau po balsavimo noriu priminti gerbiamiems Seimo nariams, kad galbūt pradėjime pirmiausia tą draudimo vajų nuo šitų rūmų, uždrausdami pūsti dūmus štai ten už stiklo, trečių rūmų balkonuose, kur dūmai per ventiliatorius ateina į posėdžių salę. Aš manau, kad mes, parodę tokį gerą pavyzdį, tikrai parodytume ir mūsų rinkėjams, kaip reikėtų elgtis. Jeigu nuo šios dienos mes vėl užuosime Seime cigarečių ir pypkių dūmus, mes būsimė nesąžiningi patys prieš save.

PIRMININKAS. Gerai. Baigiame procedūrą. Jeigu daugiau siūlymų neturite, galime pritarti bendru sutarimu. Siūloma svarstyti pratęstoje sesijoje.

Dar T. Tomilinas kažką norėtų.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kaip suprantu, papildomas yra vienintelis Žmogaus teisių komitetas?

PIRMININKAS. Taip. Pritarėme bendru sutarimu.

16.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos pratęsimo“ projektas Nr. XIII-3161 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Liko rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos pratęsimo“ projektas. Į tribūną kviečiu Seimo Pirmininką.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, teikiu Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos pratęsimo“ projektą Nr. XIII-3161. Vienas straipsnis – pratęsti Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesiją iki 2019 m. vasario 14 d.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, siūlote pratęsti rudens sesiją. Ar vasario mėnesį dar mes rudensį skelbsime?

V. PRANCKIETIS. Žiemos laikas būna ir pavasari.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta. Svarstymas. Diskutuoti taip pat niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Yra vienas straipsnis. Jam galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 48 Seimo nariai: už – 41, prieš – 4, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.02 val.

Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. sausio 15 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Paskutinis – savaitės, prasidedančios sausio 15 dieną, posėdžio darbotvarkės tvirtinimas. Prašom Seimo Pirmininką į tribūną. (*Balsas salėje*)

V. PRANCKIETIS. Atsiprašau, dabar kalbėsiu visiems. 2019 m. sausio 15 d. posėdžio darbotvarkė. (Neduođa užsirašyti. Jūs paklauskite taip.) Ji yra pasiūlyta tokia, kokią matote. Posėdį siūlome pradėti 11 valandą ir posėdį baigti iki 14 valandos be pertraukos. Būtų visi įstatymų projektai, dėl kurių šiandien buvo paskelbtos pertraukos iki kito posėdžio – tai Vaiko teisių, Administ-

racinių nusižengimų kodekso, Civilinio proceso, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos, Politinių kampanijų, Referendumo, Politinių kampanijų finansavimo, Labdaros ir paramos įstatymo, Paramos būstui įsigyti, Piniginės socialinės paramos ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo. Žinoma, Seniūnų sueigoje arba pačioje posėdžio pradžioje būtų galima tą darbotvarkę papildyti.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš šiek tiek pakartosiu. Pirmininke, mes iš tikrųjų priimame kartais daug ir nepalankių žmonių reglamentavimų, suvaržymų, bet vėluodami jau pusantrų metų nesugebame priimti Seimo narių veiklos ir garantijų įstatymo projekto. Čia komiteto pirmininkė A. Širinskienė viešai paskelbė, kad ji nepajėgia išspręsti atostogų rebuso, ir, kaip suprantu, iki kadencijos pabaigos neišspręs. Ar nereiktų koki nors kitą komitetą skirti ir vis dėlto garbingai mums su tuo įstatymu susitvarkyti, nes tikrai prastai atrodo ir jums, kaip Seimo vadovui, tai ne pati geriausia situacija?

V. PRANCKIETIS. Aš tikiuosi, kad dabar kaip tik šiuo laisvesniu laikotarpiu komitetas apsvarstys ir šį įstatymą. Matau, kad A. Širinskienė linksi pritardama. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Toliau darbotvarkėje Seimo narių pareiškimai, tačiau jų neturime, todėl kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 47 Seimo nariai.

Dar norėčiau akcentuoti, kad sausio 15 dieną, antradienį, darbotvarkę pradėsime 11 valandą. Seniūnų sueiga informuos atskirai.

Skelbiu sausio 12 dienos vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 27
Andziulis Antanas 25
Anušauskas Arvydas 9, 10, 15, 46, 50, 68
Armonaitė Aušrinė 22
Astrauskė Asta 25
- Bakas Vytautas 8, 9, 10, 30, 35, 36, 38, 53
Baškienė Rima 7, 25, 35
Baura Antanas 61, 62, 63, 66
Bukauskas Valentinas 8
Burlingis Arūnas 25
Burokienė Guoda 44
Būtė 25
Butkevičius Algirdas 18
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 27, 28, 37, 56, 58
- Dagys Rimantas Jonas 47, 53, 54, 55, 58, 59
Degutienė Irena 14, 46
Dovydaitytė 25
Dumbrava Algimantas 7, 8
Džiugelis Justas 7, 21, 27, 57
- Gelūnas Arūnas 26, 33
Gentvilas Eugenijus 16, 24, 28, 29, 35, 39, 42, 44, 49, 57
Gentvilas Simonas 27, 40, 41, 55
Gražulis Petras 26, 31, 32, 42
Gudaitis Antanas 15
Gumuliauskas Arūnas 40, 46, 47
- Haase Irena 48, 49
- Jovaiša Eugenijus 47, 59, 60
Jovaiša Sergejus 8, 14, 33, 37, 63
Juozapaitis Vytautas 8, 9, 44, 60, 69
Juška Ričardas 48, 49
- Kalvaitis 25
Kaminskas 25
Kaminskas Darius 45
Karbauskis Ramūnas 16, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 44, 45, 56, 57
Kasčiūnas Laurynas 31, 32
Kepenys Dainius 67
Kernagis Vytautas 30, 33
Kindurys Gintautas 41, 42, 44, 48, 49, 50, 51, 52
Kubilienė Asta 18, 22
Kubilius Andrius 14, 15, 20
- Kudrienė 25
Kukuraitis Linas 58
- Landsbergis Gabrielius 9, 58
Liesys Jonas 34
Linkevičius Linas Antanas 38, 39
- Mačiulaitis 25
Maldeikienė Aušra 16
Malinauskas Ričardas 51
Markauskas Bronius 40
Martinėlis Raimundas 12, 21
Martišius Mantas 27, 28
Masiulis Kęstutis 10, 17, 19, 23, 25, 26, 32, 37, 38, 39, 43, 47
Mažeika Kęstutis 23, 45
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 24, 26, 31, 32, 33
- Nekrošius Arvydas 7, 8, 44, 62, 63
- Olekas Juozas 7, 12, 18, 19, 21, 23, 24, 45
- Pakštaitė-Sakadolskienė Emilija 17
Paliokas 25
Palionis Andrius 37, 38, 39
Petrauskas 25
Poderys Virgilijus 63
Pranckietis Viktoras 7, 29, 44, 69, 70
Puidokas Mindaugas 57, 58
Punys 25
Pupinis Edmundas 32, 33, 43, 48, 49, 51, 52, 60, 61, 62, 63, 64
Puteikis Naglis 47
- Radzevičius Dainius 28
Razma Jurgis 23, 26, 36, 41, 42, 44, 46, 48, 50, 51, 56, 69, 70
- Sabatauskas Julius 13, 19, 44, 58, 63
Sakadolskis Romas 17
Semeška Vilius 51
Simulik Valerijus 23, 30, 31, 64
Sinkevičius Rimantas 61
Skaistė Gintarė 48, 49, 50, 51, 52
Smetona Antanas 39, 40
Staniuvienė Levutė 60
Steponavičius Gintaras 60
Streikus Zenonas 49, 50, 51, 52

- Šimonytė Ingrida 13
Širinskas 25
Širinskienė Agnė 16, 17, 24, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 44,
51, 55, 57, 70

Tamašunienė Rita 53, 54, 55, 58, 59
Tomilinas Tomas 29, 66, 68, 69
Tumėnas Stasys 28, 29, 30, 31, 32

Ugenskis 25
Urbšys Povilas 16, 25, 30, 33, 53, 54, 55, 56

Vaikšnys 25
Vaišvila Zigmas 16, 17, 18, 19, 23
Vaišvilienė Regina 17
Valiūnas Petras 67
Varžgalys Juozas 50, 55
Vasiliauskas Gediminas 67
Vedeckis 25
Veličkienė 25
Veryga Aurelijus 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21,
22, 45
Vingrienė Virginija 68
Vinkus Antanas 64, 66, 67, 68

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*